9 Mayıs 1986
9. Mai 1986
Nummer 82
15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Kimi Batı basını kazadan politik çıkar sağlamaya çalışıyor

Çernobil atom santralinde büyük kaza

Sovyetler Birliği'nin Ukrayna Cumhuriyeti'nde yeralan Çernobil atom santralindeki dört reaktörden birinde meydana gelen ağır kaza sonucu iki kişi öldü ve 30'u ciddi olmak üzere yaklaşık yüz kişi yaralandı. TASS haber ajansının verdiği bilgiye göre reaktörde ortaya çıkan hasar nedeniyle atmosfere önemli ölçüde radyoaktif ışın sızdı. Reaktördeki hasara, reaktörün enerji üretiminden bakıma alınması sırasında yayılan bir patlayıcı gaz bileşiminin alev alması neden oldu. Henüz santrala girilemediği için kesin bir açıklama yapılamasa da teknik bir hatadan çok ihmal olasılığı üzerinde duruluyor.

SBKP Politik Büro adayı ve Moskova parti örgütü Sekreteri Boris Yelzin Hamburg'da basına yaptığı bir açıklamada Sovyet hükümetinin zaman geçirmeden önlemler aldığını ve kazanın sonuçlarının ağır olmaması için elden gelenin yapıldığını belirtti. Yelzin, reaktördeki yangının kısa sürede kontrol altına alındığını, havadan dökülen kum, boraks ve kurşun karışımıyla reaktörün üzeri örtülerek radyoaktif ışınların havaya karışmasının önlenmesi için çalışıldığını vurguladı. Gerçekten de gerek Sovyetler Birliği'nde gerekse komşu ülkelerde yapılan son tesbitlere göre havadaki radyoaktivitede azalma var. Yelzin, güvenlik açısından 49 bin kişinin başka bölgelere yerleştirildiğini, tedaviye alınanların bir kısmının taburcu edildiğini dile getirdi ve 120 kilometre ötedeki Kiev'de hayatın normal devam ettiğine, hatta 1 Mayıs kutlamalarının planlandığı gibi yapıldığına ve bahar ekinine başlandığına işaret etti.

Devamı sayfa 9'da

Düsseldorf'daki 1 Mayıs kutlamalarında Türkiyeli göçmen işçiler

1 Mayıs geleneği yaşatıldı

"Demokrasi olacaksa 1 Mayıs da olacaktır"

1 Mayıs nedeniyle Türkiye'de bütün illerde güvenlik kuvvetleri alarma geçirildi, izinler kaldırıldı. Operasyonlar sırasında yüzlerce kişinin gözaltına alınmasına, baskılara rağmen, fabrikada, cezaevinde, tarlada, sokaklarda 1 Mayıs geleneği yaşatıldı.

Yazısı Sayfa 4'de

Uluslararası Barış Yılı için Dünya

Herbert MIES

Atom silahlarından arındırılmış bir dünya, herkese iş

Alman Komünist Partisi'nin 8. Kongresi 1944 yılında faşistlerce katledilen büyük işçi önderi ve Almanya Komünist Partisi Başkanı Thälmann'ın şehri Hamburg'da yapıldı.

● Yazısı Sayfa 6'da

için Dünya Konferansı

15-19 Ekim 1986 tarihleri arasında Kopenhag'da **"Barış ve İnsanlığın geleceğini korumak"** belgisi altında Uluslararası Barış Yılı üzerine Dünya Konferansı toplanıyor.

14-16 Aralık 1985 tarihleri arasında 58 ülkeden 140 uluslararası ve ulusal örgütü temsilen 200 kişinin katıldığı toplantıda oluşturulan Uluslararası Hazırlık Komitesi'nin çağrısına gelecek sayımızda yer vereceğiz.

Gazetemize açıklamalarda bulunan Necati Hanasoğlu

"Büyükşehir" kurulacak mı?..

Türkiye'deki Avrupa Projesi'nin içyüzünü somut belgelerle açıklıyoruz.

İşçilerimizi savunacak tek resmi makam bulunamadı. İşçilerimizi nasıl dolandırdılar?

● Yazısı Sayfa 8'de

1 Mayıs nedeniyle Türkiye'de bütün illerde güvenlik kuvvetleri alarma geçirildi, izinler kaldırıldı. Operasyonlar sırasında yüzlerce kişinin gözaltına alınmasına, baskılara rağmen, fabrikada, cezaevinde, tarlada, sokaklarda 1 Mayıs geleneği yaşatıldı.

● Yazısı Sayfa 4'de

Saldırıya rağmen Londra'da Göçmen Hakları Gecesi'ne 800 kişi katıldı

Londra Halkevi'nin başlattığı Göçmen Hakları Kampanyası çerçevesinde yapılan geceye İşçinin Sesi grubunun saldırmasına rağmen 800'ü aşkın kişi katıldı. İngiliz polisi İşçinin Sesi'nden 6 kişiyi gözaltına aldı.

● Yazısı Sayfa 4'de

Werner Meys FİDEF'i Essen Belediyesi adına selamladı.

Essen Belediyesi FİDEF 10. Kurultayı'nı selamladı

Essen Şehir Idaresi FİDEF'in 10. Kongresi dolayısıyla, delege ve konuklara, faşizm kurbanlarının anısına müze olarak düzenlenen, Essen Eski Sinagog'unda resmi davet verdi.

● Yazısı sayfa 6'da

Başbakan bomba koydurdu

FAC'nin Aşağı Saksonya eyaletine bağlı Celle şehri hapishanesine 1978'de atılan bombanın, eyalet hükümetince attırıldığı ve bunun Alman anti-terör örgütü GSG 9 ile eyalet gizli haber alma örgütünce ortaklaşa yapıldığı ortaya çıktı.

Bombalama olayından **"Ne benim, ne de hükümetin haberi yoktu"** diyen, zamanın federal Başbakanı **Helmut Schmidt** ve **"bana haber verilmedi"** diyen federal Savcı **Rebmann**'a karşın, eyalet Başbakanı **Albrecht** (CDU) bombayı kendisinin attırdığını kabul ediyor. Gerekçe olarak da, teröristlerin arasına sızmakla görevlendirilen polis ajanlarının, teröristlerin güvenini kazanabilmek için bu tür **"eylemler"** yapmak zorunda kaldığını söylüyor.

Ernst Albrecht

Devamı sayfa 6'da

En iyi öğretmen

KESKİN sirke kabına zarar verir derler. Amerika'nın gittikçe saldırganlaşan politikası bir çok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de alışageldiğimiz politik gruplaşmaları dağıtıyor, değişmez sanılan politik yargıları sarsıyor.

DÜNYANIN en tanınmış gazetelerinden olan Washington Post Libya'yı bombalayan F-111'lerden en az birinin Kaddafi'yi öldürmekle görevli olduğunu açıkladı. Bunun üzerine Ankara'daki Libya Elçiliği'ni ziyaret eden Ecevit ABD'nin devlet terörü uyguladığını söyledi. Süleyman Demirel saldırıyı barışa indirilmiş bir darbe olarak niteledi ve hiç bir şekilde tasvip edilemeyeceğini belirtti. DYP Genel Başkanı Cindoruk ABD'nin 12 Eylül'de darbecileri desteklediğine işaret etti.

HERKES biliyor ki, bu tesbitler Türkiye solunun yıllardır savunduğu görüşlere paraleldir. Yeni olan, bu gerçeklerin Ecevit, Cindoruk ve Demirel tarafından da şu veya bu şekilde doğrulanmasıdır. Bu yeni durum Türkiye'nin politik hayatında önemli değişikliklerin işaretidir.

BU değişikliklerin temelinde ABD'nin saldırgan politikasıyla Türkiye'nin ulusal çıkarları arasında gittikçe keskinleşen çelişki yatmaktadır. Washington kendiliğinden bu çalışma politikasından vazgeçmeyecektir. Vazgeçmeyeceği için de hem dünyada hem de ülkemizde körü körüne Amerikan uşaklığını kabullenenlerle etmeyenler arasındaki uçurum giderek derinleşecektir.

Devamı 2. sayfada

Türkiye Postası

BU SAYIDA

- **"Hapse girmek pahasına genel greve gideriz"** Sayfa 3'de
- **"İnsan hakları politik pazarlık konusu olamaz"** Sayfa 5'de
- **SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov Berlin'de yeni silahsızlanma önerilerinde bulundu** Sayfa 9'da

"Amacımız her ulustan gençler arasında dostluğu güçlendirmek"

Gençlerimiz 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutlamaya hazırlanıyorlar. Bu amaçla F.Almanya'da FEBAG in öncülüğünde 34 ilde spor turnuvaları, toplantılar düzenleniyor.

● Yazısı Sayfa 7'de

ÖZÜR

81. sayımızda 1. sayfada SHP yalnışlıkla MHP olarak çıkmıştır. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Türkiye Postası

ESKİ NATO GENEL SEKRETERİ LUNS'A İLK "ATATÜRK BARIŞ ÖDÜLÜ" VERİLDİ...

En iyi öğretmen

Baştarafı 1. sayfada

MESELE bu tesbitleri yapmakla bitmiyor. Daha da önemlisi, bu tesbitlerden çıkan sonuçları bulmak, bunları bütün çıplaklığıyla ortaya koymak ve Türkiye'de demokrasi mücadelesinin rotasını buna göre çizmektir.

ABD 12 Eylül'de diktacıları destekledi. Demek ki yasaksız Türkiye isteyenlerin karşısına yalnızca Evren ve militarist paşalar değil, Amerikan emperyalizmi de dikiliyor. Yasaksız Türkiye derken hangi güçlere meydan okuduğumuzu iyi bilelim, hazırlığımızı ona göre yapalım.

DEMİREL başbakanlığı sırasında yapılan iki askeri darbenin de MIT tarafından kendisine haber verilmediğini açıkladı. Oysa ABD darbeleri önceden biliyor ve destekliyordu. Demek ABD ülkemizde olup bitenleri başbakandan daha iyi bilip yönlendirebiliyor. Hem bu gerçeği görmek, hem de Türkiye bağımsızdır demek mümkün mü?

AMERİKA beğenmediği hükümetleri devirmekte bir sakınca görmüyor. Deviremezse emrini dinlemeyen devlet liderlerini **"ortadan kaldırmak"** için kiralık katillerden bombardıman uçaklarına kadar her aracı kullanıyor. Yarın aynı uçakları Türkiye'de demokrasi için mücadele edenlere karşı harekete geçirmeyeceğini kim söyleyebilir? Üstelik böyle bir şeye karar verirse Ingiltere'den yardım istemeye bile ihtiyacı yok, çünkü F-111'ler Incirlik'te hazır bekliyor.

KADDAFİ'yi yok etme harekatını planlayan ve bununla övünen NATO başkomutanı Türkiye'de demokrasi ve ulusal bağımsızlığı savunan bir hükümete karşı neler planlayacaktır? Bu soruyu sormak cevabını da vermek demektir.

ÖYLE bir noktaya geldik ki, yasaksız, demokratik bir Türkiye için mücadeleyle bağımsız bir Türkiye için mücadele gittikçe yakından bağlanıyor, iç içe geçiyor. ABD'nin gölgesinde demokrasi olmayacağı, demokrasi olmadan ulusal bağımsızlığın savunulmayacağı belirginleşiyor.

EN iyi öğretmen hayattır derler. Washington'un yaptıkları ABD'ye karşı çıkanların cephesini sürekli genişletiyor. Ulusal bağımsızlık ve demokrasi için mücadele eden herkes bu durumu dikkate almalı, davranışlarımızı bu cepheyi kucaklayacak gibi ayarlamalı, ortaya çıkan büyük potansiyeli gerçek güce dönüştürmek için tüm enerjimizi seferber etmeliyiz.

Türkiye Postası

Türkiye Postası ile dayanışma kampanyası

Biz Bremerhaven'deki **Türkiye Postası** gönüllü temsilcileri olarak üç yıldan beri büyük zorluklara rağmen hiç aksamadan yayın yaşamını sürdüren, başta F.Almanya olmak üzere bütün Avrupa'da ve hatta Avustralya'da biz göçmenlerin sesi, gözü ve kulağı olan gazetemiz **Türkiye Postası**'nın çalışmalarının daha yüksek bir düzeye ulaşabilmesi için bir dayanışma kampanyası başlatmak istiyoruz.

Bu kampanyanın amacı, **Türkiye Postası**'nı yöremizde daha da yaygınlaştırmak, daha çok abone bulmak, daha çok haber yazmanın yanında gazetemizi maddi yönden de desteklemektir. **Türkiye Postası** yazı kurulundan yapacağımız maddi dayanışma için gerekli kontonun bildirilmesini rica ediyoruz.

Haydi dayanışmaya.

Değerli okuyucularımız,

Gazetemiz sizlerin maddi ve manevi katkılarıyla yaşamaktadır. Ve yine bu katkılarla gelişecek, daha da güçlenecektir. Bu amaçla Türkiye Postası ile dayanışma kampanyası başlatan Bremerhavenlı gönüllü temsilcilerimize, ve gazetemize maddi ve manevi katkıda bulunacak tüm okuyucularımıza şimdiden teşekkür ediyoruz.

Konto numaramız:

Türkiye Postası, Stadtsparkasse Duisburg, Konto no: 219-004090- BLZ. 35050000.

OKUYUCU POSTASI

İşkenceyi bir daha yaşamamak için

12 Eylül'den sonra o kadar çok işkence, o kadar çok insana yapıldı ki, işkenceleri anlatmanın kıymeti kalmadı. Işkence bizim yaşamımızın bir parçası oldu artık. Fakat ben yine de anlatmak istiyorum.

Iki sivil polis beni kaptığı gibi Birinci Şube'ye kapattı. Önce bir örgütün üyesi olduğumu iddia ettiler. Bense o örgütün sadece adını duymuşum. Ben karşı çıktıkça işkence devam ediyor. Askıya almalar, falakalar, saç yolmalar, elektrik, yumruk... Hem fiziki hem psikolojik akla hayale gelmedik herşeyi, inanın herşeyi yapıyorlar. Bunun yanısıra dışarıda da ailemize, çevremize ve çocuklarımıza psikolojik baskıdan hakarete kadar her türlü baskıyı uyguluyorlar.

29. gün ifade yazmaya başladılar. Polis bana diyor ki **"Direndin ve gidiyorsun. Beraat ettiğin takdirde yeniden mücadeleye devam edecek misin? Yazık, bir sürü çocuğun var. Ne güzel işin var. Sana ne, neyine**

Bir bale gösterisi ve bir işçi

15.2.1986 tarihinde kentimize Bolschoi Kirowstars adında, balerinlerin çoğu ödül kazanmış bir bale grubu geldi. Eşimle baleyi izlemeye karar verdik.

Ikimiz de daha önce baleye hiç gitmemiştik. Bizi baleden önce etkileyen şey giriş ücreti oldu. En ucuz bileti aldık. 42 mark. Iki kişi eder 84 mark. Bu fiyatlarla bir işçinin baleye, tiyatroya gitmesi için birkaç kere düşünmesi gerekiyor. Bir işçi için bu kültürel gereksinim lükse giriyor. Şimdi ben bir ay tütün sarmak zorundayım. Eşim de bir ay hiç sigara içmeyecek ya da az içecek. Oysa Bulgaristan'da tiyatroya giden bir işçinin bilet parasının belirli bir kısmının devlet tarafından ödendiğini, halkın böyle yerlere gitmeleri için teşvik edildiğini duyduk.

Bizim gittiğimiz gösteride işçi yok denecek kadar azdı. Seyircilerin hepsinin üst tabakadan iyi kazanan kişiler oldukları kıyafetlerinden, davranışlarından belliydi. Oyunun arasında hepsi büfeden birer bardak sekt aldı. Bir bardağın fiyatı 7 Marktı. Tabi eşimle ben içecek fiyatlarını gördükten sonra tekrar yerlerimize oturduk.

Diğer bir konu da bale izlemedeki tecrübesizliğimizdi. Biz önceden oyunun konusunu öğrenmediğimiz için oyun süresince konuyu anlamaya çalıştık. Bu yüzden pek estetiğe dikkat edemedik. Biz konuyu düşünürken birden salonda herkes balerinin yaptığı bir figürü alkışlamaya başlıyordu.

Işçilerin, gençlerin kültürel, sanatsal etkinliklere katılabileceği, tiyatro biletlerinin pahalı olmayacağı, işçi demokrasisinin hakim olacağı bir Türkiye dileğiyle.

Münih'ten bir okuyucumuz

Çevirdiği belgesel filmin televizyonda gösterilmesi engellendi. En Alttakiler kitabının satışını durdurmak için dava üstüne dava açılıyor. Kitap buna rağmen 3 milyon satılarak Avrupa'daki bütün satış rekorlarını kırdı. Şimdi hedef Türkçesini en çok satan kitap haline getirmek olmalı...

Şimdi sıra bizde: Wallraff'la dayanışma!

Yabancı işçilerin nasıl sömürüldüğünü, tekellerin yasadışı ve insan sağlığını hiçe sayan uygulamalarını, yabancı düşmanlığını Türk işçisi Ali kılığına girerek uzun ve tehlikeli bir uğraş sonunda fotoğraf, film ve En Alttakiler kitabı ile belgeleyen Walraff bugün tekellerin boy hedefi haline geldi. Kapitalizmin iç yüzünü sergileyen Wallraff'ı bu haklı uğraşında yalnız bırakmamalıyız. Türkçe olarak basılan **"En Alttakiler"**'i mümkün olduğu kadar çok okura ulaştırmak için elimizden geleni yapmalı, kapı kapı dolaşarak, meydanlarda, pazar yerlerinde, aile ziyaretlerinde anlatmalı, satmalıyız.

Her okurumuz kitabı okuduğu zaman tekellerin özünün değişmediğini görecektir. Wallraff bunu yüreklice gösterdiği için ona saldırıyorlar. Tüm okurlarımızı Wallraff'la dayanışmaya çağırıyoruz.

(Not: En Alttakiler kitabını 10,- DM karşılığı gazetemizden temin edebilirsiniz.)

Yanlış yok gerçek var

Türkiye Postası'nın 78. sayısında **"Her şiire yer verilmeli mi?"** diye yazan okuyucuya **"Şiiri okuduk, yanlış bir yer bulamadık"** diyorsunuz. Bu sizin açınızdan olabilir. Ama yığınlara rehber olan bir gazetede ölçüyü iyi kullanmak gerek. Georgi Dimitrof Faşizme Karşı Birleşik Cephe'de şöyle diyor. Bir lider kitlelere hitap ederken en çok dik- mum ışığı ile aydınlanıyordu. Oysa şişeli lamba, lüks, elektrik ışığı girmeye başlayınca şimdi kafam daha fazla aydınlandı.

Biz bir ideolojiye inanmışız. Ama herkesi kendi düşündüğümüz gibi düşünemeyiz. Şiirde sırf işçi sınıfından, politik gücünden, emekten bahis olursa yayınlanıyor. Aksi halde yayınlarımaz. Bunu ben de yaşadım. 3 sefer çıkarmayıp, o şiiri okuduk yanlış bulamadık.

Doğru, yanlış yok ama, gerçek var. Türk-İş'in İzmir mitinginden önce bir sendika lideri şöyle sesleniyordu. **"Köylü de mitinge gelsin, bu hayat şartlarında toprağını satıp işçi olacak, Esnaf da gelsin. Bakkalını kapatınca işçi olacak. Onun için her kesime çağrı yapıyorum."**

Türkiye Postası'na abone ol

Sol Birlik

Türkiye Postası'na abone ol
abone bul aboneni yenile!

Türkiye Postası Abone Fişi

Adı-Soyadı — 6 aylık (12 sayı) ☐
Adresi — 1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:
Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität,** Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Duisburg-Kaiserberg** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1** adresine postalayınız, veya aşağıdaki ödeme vekâletnamesini doldurup imzalayarak bize gönderiniz.
Bu abone siparişini 10 gün içinde (posta damgası geçerlidir) yazılı olarak başvurarak iptal edebilirim.

Tarih **İmza**

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim vekaletnamesi)

Ich ermächtige Sie hiermit -wiederruflich- die TÜRKIYE POSTASI Abonementgebühren von meinem Konto einzuziehen.
(Sizlere bu imzamla -her an geri alabilmek üzere- TÜRKIYE POSTASI'nin abone ücretini kontomdan çekme hakkını veriyorum.)

Beginn ab: (Başlangıç tarihi) — Abbuchungsmodus: (Kontodan çekme yöntemi)
Name, Vorname: (Soyadı, Adı) — –jährlich –yıllık ☐
Strasse, PLZ, Ort: (Adresi) — –halbjährlich –6 aylık ☐
Mein Bank/Postcheckkonto bei: in: (Bankamın/postahanenin adı) (Yeri)
Konto Nr.: (Hesap numarası) — Bankleitzahl: (Banka numarası)
Datum: (Tarih) — Unterschrift: (İmza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika Danim.	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30 DM	600 BF 120 Km	85 FF	8,40 £	35 G	95 Km
1 yıllık	60 DM	1200 BF 240 Km	170 FF	16,80 £	70 G	190 Km

din ve gidiyorsun. Beraat ettiğin takdirde yeniden mücadeleye devam edecek misin? Yazık, bir sürü çocuğun var. Ne güzel işin var. Sana ne, neyine gerek?"

Polisin elindeyken **"Şu polisten kurtulsam hapishanede 10 sene yatmaya razıyım"** diyordum. Hapisanede gördük ki, oranın da kendine has işkence yöntemleri var. Velhasıl işkenceden kurtuluş yok. Mahkeme beni delilsiz, dökümansız yargıladı. 1,5 sene hapiste tuttu. Sonra çıktım. Meğerse beni yanlışlıkla yatırmışlar.

Bunlar iki satırla geçiştirilecek konular değil. Politik kitaplara, mizah kitaplarına dünyanın malzemesi var. Zamanı geldikçe yerine oturur. Şimdi bu durumların bir daha yaşanmaması için gücüm oranında elimden geleni yapıyorum.

Stockholm'den bir okurumuz

Sol Birlik

Sol Birlik demişler birleşmişler. Başarmak için. Geç bile kalmışlar. İnanıyorlar daha da güçleneceklerine. İnanıyorlar düşmanı birlikte yeneceklerine.

Sol Birlik korkutuyor düşmanımızı. Düşmanımız biliyor, hem de çok iyi biliyor, bizim birleşmemiz onların ölümü demektir.

Bölmek istiyorlar. Halkı kandırmak için yalan söylüyorlar. Amma yok artık, parça parça değiliz. Birleştik, birleşeceğiz. Daha da güçlü olacağız. Son vereceğiz baskıya, zulme, sömürüye. Boğacağız faşizmi, emperyalizmi.

Sol Birlik'te yürümeliyiz. Sol Birliğe katılmalıyız, ben, sen, o, hepimiz.

Muharrem E./Hamburg

Bir kamuoyu araştırması

Allensbach Kamuoyu Araştırma Enstitüsü'nün Alman hükümetinin isteği üzerine yaptığı kamuoyu yoklaması neticelerinin **"Alman hükümetinin, ülkedeki Türk işçileri aleyhine uygulamalarının yalnız resmi tavırlardan kaynaklanmadığını, Alman halkının muhalefetinin sözkonusu olduğunu"** iddia etmeye yarayacak şekilde bir tablo ortaya çıkardığı açıklandı.

Açıklanan rakamlara göre, Almanlar ülkelerindeki 4,5 milyonluk yabancı kitlenin tamamına değil, yalnızca Türkiyelilere karşı bir düşmanlık beslemektedirler.

Bu kamuoyu araştırmasının yapılış sebebi açıklanmamakla birlikte görüşleri sorulanlar daha çok yabancı düşmanlığının Alman matbuatı tarafından gereksiz bir şekilde büyütüldüğünden yakındılar.

Ayrıca Alman resmi makamlarının kendi istedikleri yönde yönlendirecek şekilde çalışmalar yaptığı da verilen haberler arasında. Bu araştırmaya göre Almanların yüzde 77'si en çok Amerikalıları seviyorlar. En az sevilen Türkiyeli işçiler. Bunun rakamı sadece yüzde 4. Siyasi göstericilerin bildirdiklerine göre bu kamuoyu araştırması Türk işçileri aleyhine kararlar almaya hazırlanan Alman hükümetinin kararlarının halkın isteği diye uygulamaya konulmasına dayanak teşkil edecek. Ben dindar kişi olarak haksızlığa karşıyım.

Bad Kreuznach'tan bir okuyucu

İLAN

SBKP Programı
Fiyatı: 6,20 DM

•

SBKP 27. Kongresi'ne sunulan
SBKP Merkez Komitesi Politik Raporu

Fiyatı 9,80 DM

İsteme adresi: Ermis Verlag
Postfach 101016
4300 Essen 1

İLAN

Hüseyin Kiraz ve Grubu'nun yeni kaseti
BERGAMA AĞITI
Fiyatı: 10,- DM

İsteme adresi: Infomedia
Moltkestr. str. 45,
4100 Duisburg 1
Stadtsparkasse Duisburg
Konto No: 219-001997
(BLZ 35050000)

rehber olan bir gazetede ölçüyü iyi kullanmak gerek. Georgi Dimitrof Faşizme Karşı Birleşik Cephe'de şöyle diyor. Bir lider kitlelere hitap ederken en çok dikkat edeceği hususlar şunlar: Konuştuğu yer, çevre, lisan anlayış kabiliyetini göz önüne getirerek politik düzeyini iyi ölçmesi ve bilmesi lazım. İlkokulu bitiren talebe ortaokula gitmeden liseye başlarsa ne kadar başarılı olur?

Şiirde işçi sınıfının liderine övgüler yazılmışsa, dolayısıyla da gazetemizde yer verilmişse bu dostun **"yığınlarda ne gibi etki yapar"** düşüncesi doğru, gerçek.

Daha evvel sizi bilmem ama kendim insan olarak sadece bir suret taşıyordum. Gerçekler bana çok zor geliyordu, uykularım kaçıyordu. O zaman kafam bir müz gibi düşünemeyiz. Şiirde sırf işçi sınıfından, politik gücünden, emekten bahis olursa yayınlanıyor. Aksi halde yayınlanmaz. Bunu ben de yaşadım. 3. sefer değişik şiir yazdım maalesef hiçbirine yer verilmedi. Açıktan övgüler yapmadığım için. Ama dolaylı olarak hepsi de dile geliyordu. Biz bunların acısını çok çektik, hâlâ da çekiyoruz.

Bremen'de yapılan temsilciler kurulunda bir dostumuzun konuşması hâlâ kafamda çınlıyor. **"Ben Münih örgütündenim. Münih'te 30 bin Türkiyeli var üye sayımız 30 civarında. Bindebir."** Dar kadroculuğumuzun sonunda bu hale geldik. Bugün Sovyetler Birliği'nde 27. Kongre' de bir önceki lider ve tutumlar öz olarak gerçekçi bir şekilde eleştirildi. Biz bunlardan hâlâ ders

gelsin, bu hayat şartlarında toprağını satıp işçi olacak. Esnaf da gelsin. Bakkalını kapatınca işçi olacak. Onun için her kesime çağrı yapıyorum."

Bu sözler başka bir anlamda işçi sınıfının bilimini yazan falan söylüyor deseydi herhalde bilmem hangi şubede filistin askısındaydı.

Yığınlara, kitlelere giden bir gazete okurlarına iyi kulak vermeli, nabzını iyi ölçmeli. İşçi sınıfına, liderlerine, uğraş verenlere can kurban. Pratiğim bunun aynasıdır. Bulmacada dahi bir takım lider isimleri kullanılıyor. Bana dokunmuyor, yüzlere, binlere dokunuyor. Gerçekten onların da yazılacağı yayınlar var. Ama yığınlara inen yayınlarda değil.

Bad Kreuznach'tan bir okuyucumuz

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1. Barış Derneği davası sonucu; yıllarca cezaevinde haksız bir şekilde tutuklu olarak çile çekmiş, demokrasi ve barış olgusunun gerçek bir şekilde ülkemizde yerleşmesi için büyük çabalar sarfetmiş ve uzun süre Istanbul Barosu Başkanlığı yapmış olan, geçtiğimiz aylarda kaybettiğimiz değerli hukukçu ve aydınımızın adı ve soyadı, 2. **(Tersi)** Aktif ve işler halde olan - Tan yerinin ağarmasından az önceki zaman, sabahın erken saatleri, 3. Yumurtayla hazırlanan bir yemek - Sarılmış kağıt veya kumaş bobini, 4. Gergedan, su aygırı, fil ve mors gibi hayvanların genelde savunma amacıyla kullandıkları dişlerine verilen ortak ad - Üzüntü, gam, keder, 5. Son yıllarda ortaya çıkan ve müzik eşliğinde daha çok bayanlar tarafından yapılan bir tür spor - **(Tersi)** isim, 6. Gümüşü simgeleyen harfler - Sayıları belirleyen işaretlerin herbiri - Kimyada kalsiyumun simgesi, 7. Müzikte bir nota - Kalayın simgesi - Başka birinin yaptığı zararı ödeme, 8. Küçük ve sevimli anlamına gelen bir kelime - Gölge oyununda Karagözden sonra ikinci önemli tip, 9. Şimdi, şu anda **(Eski dil)** - Göktürk destanında Türklere yol gösteren bozkurdun ismi, 10. Ilave - Hararet - M.Ö. VI. yüzyılda yaşamış, hayvanlar üzerine yazmış olduğu masallarla ünlü Yunanlı hikayeci.

YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. Geçtiğimiz aylarda silahlı bir saldırı sonucu öldürülen ve barış savaşımında çalışmaları ile tanınmış olan İsveç Başbakanı'nın adı ve soyadı, 2. Istanbul'da bir semt - Sıkıntı, dert **(Eski dil)**, 3. **(Tersi)** Tanrı, Rab - **(Tersi)** Damarlarda bulunan sıvı, 4. Özür dilemek anlamına gelen iki kelimeden oluşan bir sözcük, 5. Zalim hükümdar veya Arnavutluk'un başkenti, 6. Iskambilde birliye verilen ad - Herhangi bir korku veya heyecandan ötürü oluşan depresyon - Kendine özgü, 7. Yurdumuzda Ürgüp ve Göreme dolaylarında görülen, çeşitli doğa koşulları nedeniyle zamanla tepelikli koni şeklinde bir görünüm alan kayalara verdiğimiz isim, 8. Ceylan **(Eski dil)** - Köy yardımlaşması, 9. Ceketin altına giyilen kolsuz giysi - **(Tersi)** Dağlarda yetişen bir tür yabani mersin, 10. **(Tersi)** Ingiltere'de bir soyluluk ünvanı - Yasaklı hali bulunmama, imkan dahilinde olma **(Eski dil)** 11. **(Tersi)** Emre hazır durumda olan, 12. Yazmış olduğu eseri kendi ismiyle anılan ünlü Osmanlı tarihçisi - Bir yarışın belirli merhalelerinden her biri.

GEÇEN SAYIDAKI BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Proletarya, 2. Iade - Ulu - Kle, 3. Avare - Asur, 4. Arkalamak - sA, 5. Zaç - Zan, 6. avnZ - uA - Ek, 7. Daim - Ilk - Ran, 8. Ayn - anuaS, 9. Negativ - nuaT, 10. Ataç - Sezon.
YUKARIDAN AŞAGIYA: 1. pimA - Adana, 2. Ra - Rivayet, 3. Odak - Ringa, 4. Levazım - Aç, 5. Alaz - At, 6. Turanç - iniS, 7. Alem - Ulufe, 8. Ru - Araka, 9. Ak - snO, 10. Aks - Zer - Un, 11. Lusaka, 12. Ceran - NATO.

Zorla dayatılan 1982 Anayasası şimdi yeniden tartışılıyor

"Anayasa'ya Evet" oylarının nasıl alındığını biliyoruz

Cunta anayasasına yönelik tartışmaların hız kazandığı dönemde Anayasa Komisyonu üyeleri **"geçici maddeler Konseye aittir"** diye topu birbirlerine atmaya uğraşıyorlar. Diğer yandan ise Evren **"1982 Anayasasını savunacak bir ben kaldım"** diye açıklamalarda bulunurken, Faşist MHP'lilerin örgütlü oldukları Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanı bir açıklama yaparak cumhurbaşkanının yanında olduklarını belirtiyor.

Faşistlerin kendi anayasalarını sonuna kadar savunacakları kesin. Ancak şimdi, çok geniş çevreler anayasa değişikliği istemini dile getiriyor.

1982 Mayısında anayasa taşaronu Orhan Aldıkaçtı'nın elinden çıkarak, Danışma Meclisine sunulan anayasanın meclisteki oylanması sırasında çekimser oy veren iki üye Fikri Devrimsel ve Feridun Güray çekimser oy vermelerinin gerekçesini şöyle anlattılar:

"Anayasaya red oyu verenleri tutuklayacaklarmış diye duyduk. Bunun için çekimser kaldık."

Oktay Akbal ise, 19 Nisan tarihli Cumhuriyet gazetesinde anayasa için yüzde 92 oyun nasıl alındığını şöyle açıklıyor: **"Sayın Evren 1 Ekim 1982'de Burdur'da şöyle demekteydi:** 'Ve yine öğreniyoruz ki bir takım menfi düşünceli kişiler bayram tebriklerinin arkasına anayasaya hayır deyin diye yazılar yazıyorlar. Bunları bize gönderin ki anarşistlerle mücadele ettiğimiz gibi bunlarla da mücadele edelim' **Devlet başkanının gözünde 82 Anayasasına hayır diyenler, mücadele edilmesi gereken anarşistlerden farksızdırlar. Bunları saptamak ve cezalandırmak gereklidir. Yine aynı gün devlet başkanı Isparta'da anayasaya oylamasında 'hayır' yanıtı verilmemesi yolunda telkinleri sürdürmüş, hatta hayır diyeceklere bir çeşit gözdağı bile vermiştir.** 'İşte bu anayasaya hayır deyin diyenlerin bir kısmı, bu gibi kişilerdir veya bunlara yardakçılık yapanlardır. Bu memleketi parçalamak bölmek ve dış güçlere satmak isteyen kişilerdir. Bunu iyi bilesiniz.' **Yani hayır deyin demek, bu vatanı dış güçlere satmakla eştir Sayın Evren'e göre...**

Daha fazla örnek vermek gereksiz. Kendimle ilgili olayı doğrusu anımsatmakla yetineceğim. 6 Ekim 1982 günü Evet-Hayır köşesinde 'Yurttaş olarak görevimiz' **başlıklı bir yazım çıkmıştı. Anayasa taslağı konusunda birçok yazım yayımlandı. Onlardan biri, şöyle bitiyordu:** "Bu taslağın T.C. Anayasası olması için hayır oyu kullanmaktan çekinmeyeceklerdir' **Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesinde hemen dava açıldı. Suçum 70 nolu kârara aykırı davranmak, yani telkinde bulunmaktı. Yurttaşları görevlerini yapıp bu taslağa 'hayır' demeye çağırmakla suçlamıyordum. Üç oturum sonunda mahkeme kârara vardı. Beni üç ay hapse mahkum etti. Yargıtaya başvurma hakkım bile yoktu. Bildiğiniz gibi Sağmalcılar cezaevinde çektim bu cezayı...**

...Şimdi Cumhurbaşkanı yüzde 90'dan çok oyla halkoyu alan anayasanın toplumun her kesiminde açıkça tartışıldığını, herkesin düşüncesini belirttiğini söylemektedir. Oysa hepimizin içinde yaşadığı gerçek bunun tam tersidir. Yüzde 90'dan çok oya gelince, bu sonucun nasıl alındığını hepimiz biliyoruz."

Anayasa ile ilgili görüşlerini açıklayan siyasi parti liderlerinden H. Cindoruk: "Öncelikle demokratlık iddiasında bulunan bütün partiler, yeni bir anayasa yapma görevinin seçimle işbaşına gelecek TBMM'ye ait olduğunu açıkkkla ifade etmelidir" derken, SHP eski Genel Sekreteri Cahit Angın şu görüşlere yer veriyor: **"Anayasanın değiştirilmezliği diye bir ilke yoktur. Anayasanın nasıl değiştirileceği, yine anayasada gösterilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanı anayasayı beğenebilir, savunabilir. Bu onun için nasıl bir haksa, anayasayı değiştirmek istemek de beğenmeyenler için bir haktır. Demokrasilerde halkın karar verme sürecinde etkili olmaları önemlidir.**

...Kısaca bu anayasa demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir anayasadır... Bu anayasa Türk anayasaları içinde en kısa ömürlü olan anayasa olacaktır."

"Ölürsem sebebim karakol komutanıdır"

Elazığ'ın Baskil ilçesine bağlı Kayabeyli köyünde Hayrettin Kumargel isimli köylü, jandarma karakolunda yapılan işkence sonucu hastahanelik oldu. Devlet hastahanesinde derhal ameliyata alınan Kumargel'in sağlık durumu ciddiyetini koruyor.

Petrol-İş'in örgütlü olduğu Birleşik Alman Fabrikası'nda yapılan, 12 Eylül'den sonraki ilk grevlerden biri.

Hapse girmek pahasına genel greve gideriz

Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamada Türk-İş'in "Genel grevi gündeme getirmeye kararlı olduğu" bildirildi. Aynı açıklamada grevlerin yaygınlaştırılacağı da belirtildi.

Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban, hükümetin kanunsuz davranışlar içinde bulunduğunu vurgulayarak **"Kanunsuz davranışlara, kanunsuz davranmakla karşı çıkılabileceğini"** söyledi. Balaban, **"Hapse girmek pahasına da olsa genel greve gideriz, bu bizim işçiye olan borcumuzdur."** dedi.

Bir gazetecinin, Orhan Balaban'a, Turgut Özal'ın **"Bir genel grev mümkün değil. Kanunlarımız böyle bir şeyi yasaklamıştır"** sözlerini hatırlatması üzerine şu yanıtı verdi.

"Genel grev kararla olmaz, şartlar genel grevi kendisi doğurur. Yasadışı hareketlerin ortaya çıkması önceden göze alınmış olur... Hükümet kanunsuz davrandığı sürece, kanunsuz davranmak, toplum için mubah olmuştur. Başbakan genel grevi kanunsuz olarak nitelemektedir. Kanunsuz davranmalarla kanunsuz davranmakla başa çıkarsınız."

Gazetecinin, **"Genel grevi yapmaya kararlı göründüğünüze göre hapse girmeyi de göze alıyorsunuz"** sorusu üzerine Balaban şöyle dedi.

"Yöneticiler yönettikleri toplum için her türlü riski göze almalıdırlar. Vatanımız tehlikeye girdiği zaman bütün fertler, canları pahasına onu savunur. Bu onun gibi bir şeydir. Sonunda hapse girmek de vardır. Ancak hapse girmek pahasına da olsa genel greve gideriz. Bu bizim işçiye olan borcumuzdur."

Odalar ve Borsalara siyaset yasağı

Yeni bir yasa tasarısı daha meclisteki süratle oylanarak kabul edildi. Kamuoyunda geniş tepkilere yol açan bu yasaya göre, odalar, borsalar ve birlik kuruluşlarının siyasetle uğraşması, sendikalarla dernekler ve ortak hareket etmeleri yasaklanıyor. Bu yasağa

Parlamentoda işkence iddiasını soruşturma komisyonu kurulmalıdır

Türkiye barolarına bağlı 474 avukat tarafından imzalanan **"Temel hak ve özgürlükler - savunma ve işkence, toplumsal barışın sağlanması af - infaz yasası"**nı içeren bir dilekçe, Siyasi Parti başkanlarına TBMM Siyasi Parti Grup Başkanları'na ve Türkiye Barolar Birliği'ne gönderildi.

Dilekçe metni, tüm Türkiye'de avukatların imzasına açıldı.

"Hukukçu için insan ve insanın temel hakları, hukukçuluk yemini, onun yön ve yol göstericisidir" belgisiyle başlayan dilekçede özetle şu görüşlere yer veriliyor.

"Hukukçu rehberini elinden bırakmadığı, önüne çıkan ve çıkarılan engellerden korkmadığı, suçlamalardan yılmadığı sürece, insan ve toplum için hukuk devleti ereğine insanın aydınlık geleceğine karşı görevini, sorumluluğunu yerine getirebilir. Bu duyarlılık içinde toplumumuzun içinde bulunduğu koşullardan etkilenmememiz mümkün değil.

Savunma ve işkence konusuna değinen başvuruda **"Tartışmalarla birtakım toplumsal gerçekler de ortaya çıkıp kamuoyuna sergileniyor. Özellikle kolluk sorgulaması sırasındaki işkence ve ölüm iddiaları tarafımızdan gayet ciddi ve önemle üzerinde durulması gereken olgular olarak değerlendirilmektedir. Çünkü müvekkillerimizin durumlarını, kendi hayatımızın bir parçası olarak yaşıyoruz. ... Konunun kamu vicdanını daha fazla rahatsız etmemesi için ivedi olarak parlamento bünyesinde 'işkence iddiasını soruşturma' komisyonunun kurulup, raporlarını belgeleriyle yayınlamasını, hukukun üstünlüğüne inanan hukukçular olarak öneriyoruz."** denildikten sonra şunlar öneriliyor:

"İddia ile savunma, eşit haklara sahip olmalı. Adli zabıta kurulmalı

Bir işadamı karakolda dövüldü

İhaleye katılmak için Nevşehir'den İzmir'e gelen iş adamı Salih Gökçe Yamangil **"Bornova Postahanesi"**nde uzun süre telefonda konuştuğu gerekçesiyle sivil polis tarafından götürüldüğü karakolda 20 gün işinden kalacak şekilde dövüldü.

Karakoldan ayrıldıktan sonra savcılığa ve Adli Tabibe baş vuran Yamangil, insanlık dışı bir olay yaşadığını anlatarak, polislerden davacı oldu.

margel isimli köylü, jandarma karakolunda yapılan işkence sonucu hastahanelik oldu. Devlet hastahanesinde derhal ameliyata alınan Kumargel'in sağlık durumu ciddiyetini koruyor.

Yediği darbeler sonucu barsak yırtılması teşhisiyle hastahaneye yatırılan Kumargel, işkenceciler hakkında davacı oldu. Savcılığa verdiği dava dilekçesinde **"Ölürsem sebebim karakol komutanıdır"** dedi, ve kendisine yapılanları şöyle anlattı:

"Su anlaşmazlığı nedeniyle, Bozova ailesiyle çıkan kavga sonucu jandarmalar beni karakola getirdi. Kavga sırasında her iki tarafta da darbe yoktu. Jandarma komutan vekili Ali Rıza Yücel bana '5 kişi ile kavga ettiğin halde sende hiç darbe izi yok' dedi, ve tokatladı, sonra karımma tekme ile vurmaya başladı. Sonrasını hatırla mıyorum.

Kumargel'in oğlu Erol Kumargel babasının dövüldüğü sırada kendisinin de karakolda olduğunu, sorumlulardan davacı olduklarını söyledi.

Fikret Birge SHP'li milletvekilleriyle birlikte basın toplantısında.

"Yüzbaşı askerlere emir vererek Sıddık Bilgin'in taranmasını istedi"

"Askerler de emri yerine getirdiler"

Sıddık Bilgin öldürüldüğü zaman Suveren Karakolu'nda çavuş rütbesiyle askerlik görevini yapmakta olan Fikret Birge Eskişehir C.Savcılığı'na başvurarak **"Sıddık Bilgin'in işkencede öldürüldükten sonra, başka bir yere götürülerek kurşuna dizildiğini"** anlattı.

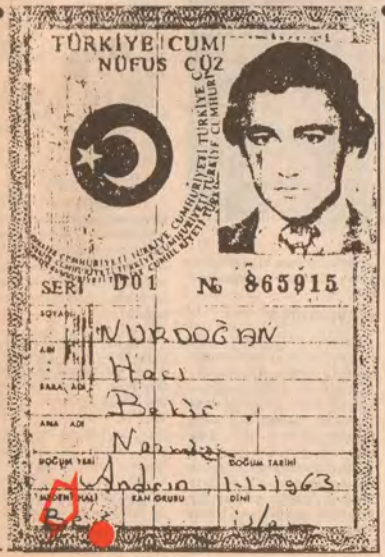
Fikret Birge savcılığa yaptığı suç duyurusunda, Sıddık Bilgin'in öldürülme olayını şöyle anlattı.

"Yüzbaşı Ali Şahin, beraberinde komando erleri olduğu halde Suveren Jandarma Karakolu'na geldi. Karakoldan ben ve arkadaşım Ali Can kılavuz olarak onlarla beraber operasyona çıktık. Doğanlı köyüne gittik. O ara Sıddık Bilgin de Genç ilçesinden getirildi. Hepsinin gözleri bağlandı ve askeri aracın kasasına ellerinden asıldılar. Yüzbaşı Ali Şahin'in emriyle dövmeye başladılar. Okulun bahçesinde üç gün boyunca dövdüler. Ayılsınlar diye de yüzlerine kova ile su döküyorlardı. Ellerini çözdüler. Sıddık Bilgin yerde yığılı kaldı. Ölmüştü.

Sonra askeri araçlara bindik. Doğanlı köyünden ayrıldık. Suveren'e doğru gelirken ilk düzlükte durduk. Ben Sıddık'ın cesedinin bulunduğu araçta idim. Diğer araçlardan 400 metre kadar ayrıldık. Yüzbaşı Ali Şahin bize cesedi indirmemizi söyledi. 4 kişi kucakladuk ve hafif meyilli yamaca yüzükoyun yatırdık. Ali Şahin cesedin yanından ayrılmamızı istedi. Yüzbaşı Ali Şahin ve üst rütbeli askerler ihtar anlamında havaya bir kaç el ateş ettiler ve yüzbaşı askerlere emir vererek Sıddık Bilgin' in taranmasını istedi. Askerler de emri yerine getirdiler."

Olaya ilişkin görgü tanıklığı yapan Birge sorumluların cezalandırılmasını ve olayın açıklığa kavuşmasını istediği için açıklamada bulunduğunu söyledi.

Sıddık Bilgin'in amcası Mehmet Bilgin de otopsi isteminde kararlı olduklarını belirterek, **"şayet maktul işkence sonucu öldürülmemiş ise yapılacak otopsiden kimsenin korkmaması ve kuşku duymaması gerekirdi"** dedi.

Cezaevinden tahliye olanlar damgalanıyor

Cezaevlerinden tahliye olan kişilerin nüfus cüzdanları zımba ile deliniyor. Hapisten çıkanlara **"damgalı"** görünümünü veren bu işlem çeşitli illerde yaygın olarak uygulanmaya başladı.

Mersin E tipi cezaevinden çıkan Avni Erol Mersin limanına eski işine devam etmek için başvuruda bulunuyor. Ancak nüfus cüzdanındaki zımbayı farkeden yetkililer onu geri çeviriyor. İş aramak için gittiği bütün kapılar aynı gerekçe ile yüzüne kapanıyor. Daha sonra pasaport almak için Emniyet Müdürlüğü'ne başvuruyor orada karşılaştığı zorlukları Avni Erol şöyle anlatıyor: **"Kimliğimi görünce bir kenara oturttular ve dosyayı inceledikten sonra bizim pasaport verme yetkimiz yok. Bakanlığa soracağız, verin derlerse veririz dediler... 4 ay oldu hala bir cevap yok. Damgalı olan bir ben değilim cezaevinden çıkan benim gibi birçok insan var. Kimliğimizi bile doğru dürüst vermiyorlar."**

Nüfus kağıdı zımbalı olan kişiler, diğer yurttaşlar gibi işaretsiz kimlikler almak için başvurduklarında kendilerine yine zımbalı kimliklerin verildiğini belirtiyorlar. Bütün bu uygulamalara karşı Emniyet Genel Müdürü böyle olayların olmadığını iddia ediyor.

Cezaevinden delikli kimliklerle çıkanlar için yeni bir işkence başlatılmış durumda. Bu kişiler, işsizliğe mahkum edildikleri gibi, sık sık yapılan operasyonlarda sokaktan kimlikleri nedeniyle, her an götürülme tehlikesi altındalar.

niş tepkilere yol açan bu yasaya göre, odalar, borsalar ve birlik kuruluşlarının siyasetle uğraşması, sendikalarla derneklerle ortak hareket etmeleri yasaklanıyor. Bu yasağa uymayan kuruluşların Adalet Bakanlığı'nın istemi ve Cumhuriyet Savcılığı'nın açacağı dava sonucu görevine üç ay içinde son verilecek.

teriyle yayılmasıdır, hukukun üstünlüğüne inanan hukukçular olarak öneriyoruz." denildikten sonra şunlar öneriliyor:

"İddia ile savunma, eşit haklara sahip olmalı. Adli zabıta kurulmalı sanığın susması halinde yasal hakkı gözetilmeli "suçsuzluk ilkesi" yargılamanın özü olmalı. İrade dışında ifade alınmamalı, gözaltı süresi uzatılmamalı ve 24 saat geçmemeli."

ABD'nin Libya'ya saldırısına karşı ne dediler

12 Eylül'ün ardında ABD'nin olduğunu da söyleyen DYP Genel Başkanı **Hüsamettin Cindoruk "ABD, Türk militarizmini desteklemiş, bugün bile Türkiye'de demokrasiden yana ağırlığını koymamıştır. ABD militarizmin ardında olmuştur. Nitekim ABD Başkanı Reagan 13 Eylül günü "Bizim çocuklar ihtilal yaptı" demiş, bu yayımlanmış ve bugüne kadar yalanlanmayarak kesinlik kazanmıştır. ... ABD terörizme gerçekten karşı çıkmak istiyorsa demokrasiye bağlı kalmalı ve dünyada militarizme verdiği desteği çekmelidir."** dedi. 22 Nisan Cumhuriyet.

ABD'nin devlet terörü uyguladığını vurgulayan Ecevit **"Sayın Kaddafi liderliğindeki Libya yönetimi, petrol zengini Arap ülkelerinin yönetimleri arasında, bazı bakımlardan bir istisna oluşturmaktadır. Libya'da petrol zenginliği, ayrıcalıklı bir zümrenin refahı ve keyfi için değil, çölde yoksulluk çeken halkın mutluluğu, kalkınması ve geleceği için kullanılmıştır."**

ABD'nin Libya'ya saldırısını barışa indirilmiş bir darbe olarak tanımlayan **Demirel, "BM Barış yılını herhalde bunun için ilan etmedi. Eğer bundan sonra elinde gücü olan, zor kullanarak dediğini yaptırırsa böyle bir yol açılır ve dünya ateşe döner. Umalım hadise bundan öteye geçmesin"** dedi.

Milli Gazete: 19 Nisan

Refah Partisi Ahmet Tekdal: ABD'nin Libya'ya giriştiği bu son saldırıyı kendi ayakları üzerinde özgür ve bağımsız yaşamak isteyen bir ülkeye hegemonyacı bir devletin yönelttiği çirkin bir tecavüz olarak değerlendiriyoruz. Hangi gerekçeye dayandırılırsa, dayandırılsın bu saldırı ABD'nin işgalci, sömürgeci ve baskıcı amacını kanıtlayan yeni bir belge olarak tarihe geçecektir.

Faşist rejim 1 Mayıs nedeniyle tüm yurtta terör havası estirdi.

"Demokrasi olacaksa 1 Mayıs da olacaktır

Türkiye'de tüm baskılara, alınan çok sıkı güvenlik önlemlerine rağmen işçilerin birlik, mücadele, dayanışma günü 1 Mayıs'ın kutlanması önlenemedi.

1 Mayıs'tan bir hafta kadar önce bütün yurtta güvenlik örgütleri alarma geçirildi, izinler kaldırıldı. Emniyet Genel Müdürlüğü'nce tüm illere **"çok gizli-ivedi"** başlığı altında **"1 Mayıs'ta alınacak tedbirleri"** içeren bülten gönderildi.

Basının bildirdiğine göre, bu önlemler **Türkiye Komünist Partisi'** nin **1 Mayıs'ı kutlama çağrısı** yapması üzerine alındı.

İstanbul'da düzenlenen **"Kutup Yıldızı"** adlı operasyonda güvenlik kuvvetlerine yeni ve etkili silahlar dağıtıldı. Şehrin bütün bölgelerinde, özellikle işçi yataklarında, fabrikaların yoğun olduğu semtlerde polis terörü esti. Kavşaklar tutuldu, bazı noktalara uzun menzilli tüfeklerle donatılmış keskin nişancılar yerleştirildi. Adeta bir savaş havası esen İstanbul'da çelik yelekli, otomatik silahlı güvenlik kuvvetleri taşıtlardan insanları indirerek didik didik aradılar. Geceleri sarılan mahallelerde evler sabahlara dek arandı. Bir tatbikata dönüşen operasyonlar sırasında İstanbul'da son bilgilere göre 400 kişi gözaltına alındı.

Ancak bu önlemlere rağmen işçi mahallelerinde, fabrikalarda 1 Mayıs bildirileri dağıtıldı, sokaklara pullar atıldı.

İstanbul'da güvenlik kuvvetlerinin operasyonu sırasında

İzmir'de "Yaşasın 1 Mayıs-TKP" pankartı dalgalandı

1 Mayıs günü sabah 7.00'de İzmir'de Eşrefpaşa Koruluk Parkı'na asılan **"Yaşasın 1 Mayıs-TKP"** yazılı pankart dalgalanıyordu. Polis pankartı indirmeye çalışırken, trafik iki saat felce uğradı. İnciraltı Yurdu'nda ise 1 Mayıs bildirileri dağıtıldı, bunun üzerine yurtta güvenlik önlemleri artırıldı.

1 Mayıs nedeniyle tüm cezaevlerinde de baskılar yoğunlaştı. Adana ve İzmir Cezaevi'ndeki tutuklu ve hükümlüler 3 gün süren açlık grevi yaptılar. Bu kararlarını daha önceden mahkemede açıklayarak, ailelerine yazdıkları mektuplarda da duyurdular.

Tüm yurtta şehirlerin giriş çıkışlarında aramalar yapıldı. Çeşitli illerde adreslerine postayla 1 Mayıs bildirisi gelen kişiler hakkında soruşturma açıldı.

Kuvvet komutanları İstanbul'a gelerek Selimiye karargahında bir toplantı yaptılar.

Gürkan mecliste 1 Mayıs'ı savundu

TBMM'nde SHP Genel Başkanı **Aydın Güven Gürkan**'ın 1 Mayıs nedeniyle yaptığı konuşma sırasında olaylar çıktı. Gürkan'ın kürsüden **"Bugün 1 Mayıs"** diye söze başlamasıyla, ANAP'lılar ve MDP'liler sıra kapaklarına vurarak, bağırarak protesto etmeye başladılar. Daha sonra meclisteki havada çantalar, kitaplar uçuşmaya, milletvekilleri yumruklaşmaya başladı. Böylesi bir ortamda konuşmasını sürdüren Gürkan, **"Bugün 1 Mayıs. Türk toplumunun emeğe saygısını göstermekten ve onu sahiplenmek olanağından yoksun tutulmuş olmasını bağışlanmaz bir hata sayıyorum"** dedi.

Kürsü önüne gelen ANAP'lılar küfürlerle Gürkan'ın konuşmasını kesmeye çalıştılar. Bu olaylara rağmen konuşmasını sürdüren Gürkan, 1 Mayıs'ta tüm dünyanın emek ve yaratıcı gücün önünde eğildiğini belirterek, **"Bu güce sahiplenmeden, saygı göstermeden hiçbir sorunumuzu çözemeyiz. 1 Mayıs din, dil, ırk ve ulus farkı gözetmeden kutlayabileceğimiz tek evrensel hayramdır"** dedi.

Oturumu yöneten SHP'li Özer Gürbüz olayları yatıştıramayınca, oturuma ara vermek zorunda kaldı. Verilen ara sırasında da milletvekilleri arasında kavga sürdü. Aradan sonra kürsüye gelen Gürkan, daha sonra da konuşturulmadı ve Gürbüz konuşmanın bittiğini söyledi.

Daha sonra cevap hakkı iddiasıyla kürsüye gelen İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut 1 Mayıs'ın işçi bayramı olmadığını söyledi. Her zamanki gibi 12 Eylül öncesine dönme demagojisini yineledi.

SHP'nin 1 Mayıs kutlaması

SHP İstanbul İl Merkezi'nde düzenlenen bir toplantıyla 1 Mayıs kutlandı. DİSK Genel Başkanı **Abdullah Baştürk**'ün de katıldığı toplantıda, SHP İstanbul İl Sekreteri Ercan Karakaş sözlerine, **"Bugün 1 Mayıs'ı kutlamak için buradayız"** diyerek başladı. Abdullah Baştürk de bir konuşma yaparak, **"Demokrasi olacaksa, 1 Mayıs da olacaktır"** dedi. İl Başkanı Hasan Fehmi Güneş de **"İşçilere bu bayramı çok görme hakkı kimseye verilmemiştir"** dedi.

1 Mayıs operasyonları sırasında İzmir'de SHP'li yöneticilerden Ramiz Baltalı ile Selahattin Aktaş geceyarısı güvenlik kuvvetlerince evlerinden gözaltına alındı.

İşçinin Sesi'nin saldırısına rağmen geceye 800'ü aşkın kişi katıldı.

İngiltere'de Göçmen Hakları Gecesi'ne İşçinin Sesi saldırdı

Londra Halkevi, İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin, öğrencilerin, tüm göçmenlerin sorunlarının çözümü doğrultusunda üç yıldır başarılı çalışmalar yürütüyor. Halkevi, son olarak başlattığı Göçmen Hakları Kampanyası ile gerek Türkiyeliler arasında gerekse İngiliz demokratik kamuoyunda büyük ilgi ve destek topladı. Kampanyaya 62 İngiliz İşçi Partisi milletvekili, 24 Avrupa Parlamentosu milletvekili ve İngiliz işçilerinin yüzde 70'ini kapsayan sendikalar destekçi üye oldular.

"Kaçak işçilere af", "Göçmen ailelerin birleştirilmesi" ve "Türkiyeli öğrencilere eşit haklar" hedefleri ile başlayan kampanya çerçevesinde, Halkevi, Londra'da büyük bir gece düzenledi. Kampanya sırasında başarıyla yürütülen çalışmaları baltalamak için İşçinin Sesi grubunun gecenin afişlerini kapatmayla, bir Halkevi Yönetim Kurulu üyesini yaralamasıyla ile başlayan saldırısı gecede doruğa ulaştı.

26 Nisan günü Stoke Newington Town Hall' de yapılan geceye göçmen işçilerin yoğun ilgisini engellemek için, İşçinin Sesi taraftarlarından 30 kişilik bir grup, gazete satışı bahanesiyle salonun kapısına yığıldı. Girişi engellememeleri uyarısında bulunan görevlilerle tartışma çıkarttılar ve ardından ellerinde özel olarak hazırlanmış sopalarla saldırdılar. Saldırganlar, görevliler tarafından salonun dışına caddeye püskürtüldü. Ancak bu kez geceye gelen işçilere, öğrencilere, hatta çocuklara taş, çöp tenekeleri atmayı sürdürdüler. Bu olaylar sırasında çocuklar da dahil pek çok kişi yaralandı. Federal Almanya'dan İngiltere'ye lisan

İŞÇİNİN SESİ NEDİR?

İşçinin Sesi yıllardır demokratik kişi ve kuruluşlara saldırılar düzenlemiş, kendini sol gösteren, fakat aslında sol hareketi engellemeye ve parçalamaya uğraşan bir gruptur. İşçinin Sesi daha 1980, 1981 ve 1983 yıllarında FİDEF'in 4., 5. ve 7. Kurultayı'na saldırmış, Mannheim, Hamburg gibi çeşitli şehirlerde FİDEF'in toplantılarını dağıtmaya çalışmış, bu arada başta Adnan Bucak olmak üzere birçok yöneticisi ve üyesi gözaltına alınmıştır.

Parlamentosu milletvekili ve İngiliz İşçi Partisi Grup Başkanı Alf Lomas konuşmasına başlamadan önce bu saldırıyı şiddetle kınadığını, konuyu gerekli mercilere ve İşçi Partisi'ne götüreceğini belirtti.

Halkevinin göçmen hakları kampanyasının ana amaçlarından biri İngiltere'de bulunan kaçak işçilere af istemi. Alf Lomas, yaptığı konuşmada önümüzdeki seçimlere hazırlık amacıyla sonbaharda yapılacak olan İngiliz İşçi Partisi'nin kurultayında seçim bildirgesine bir kereye mahsus olmak üzere af konusunun konması için her türlü girişimi tamamlamak üzere olduklarını söyledi. Ertesi gün yapılan 200 kişinin katıldığı Halkevi genel üye toplantısına da katılan Alf Lomas dayanışmasını belirtti ve ameliyat için bekleyen yaralıyı ziyaret etti.

Genel üye toplantısında Halkevi üyeleri saldırıyı nefretle kınadılar ve meydanın boş bırakılmayacağını belirttiler.

Gecenin başarıyla geçmesinden sonra iyice azgınlaşan İşçinin Sesi'nden bir grup bir Halkevi üyesine telefon kulübesinde saldırarak, ya-

na asılan "Yaşasın 1 Mayıs-TKP" toplantı yaptılar.

kesmeye çalıştılar. Bu olaylara rağ-

evlerinden gözaltına alındı.

İşin Sesi taraftarlarının bu kanlı saldırısı amacına ulaşamadı. Gece 800'ü aşkın kişinin katılımıyla coşkulu bir şekilde yapıldı.

Halkoyunları, halk türküleri ve ozanların yeraldığı gecede bir konuşma yapan Avrupa İşçi Birliği (BTIB), DIBAF, Devrimci İşçi ve diğer Türkiyeli örgütler "Anti-faşist güçler" flaması altında birlikte yürüdüler.

Bunun yanısıra bazı şehirlerde yerel yürüyüşler ve toplantılar yapıldı.

Gecenin başarıyla geçmesinden sonra iyice azgınlaşan İşçinin Sesi'nden bir grup bir Halkevi üyesine telefon kulübesinde saldırarak, yaraladılar. Hemen olay yerine gelen İngiliz polisi Hüseyin Ekmekçi, Ceyhun Emek ve iki kişi olmak üzere 4 kişiyi gözaltına aldı. Gecede gözaltına alınan, ancak ertesi gün kefaletle serbest bırakılan Adnan Bucak ve diğer bir kişi de bu olay üzerine İngiliz polisi tarafından tekrar gözaltına alındılar.

İngiltere'deki Türkiyeliler tarafından nefretle karşılanan bu saldırganlık, diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkiyeliler arasında da tepkilere neden oldu. FİDEF, Londra Halkevi Yönetim Kurulu'na bir mesaj göndererek saldırıyı kınadı: "Londra Halkevi'nin böylesi kaba kuvvet gösterilerinden yılmayacak, doğru bildiği yoldan yürüyüp gelişmesini sürdürecek, kararlı, özverili yönetici ve üyeleri vardır. FİDEF olarak inancımız odur ki, hiçbir namuslu işçi, aydın, genç bu saldırıyı benimsemeyecektir." denilen mesajda FİDEF, Halkevi'yle dayanışmasını bildiriyor.

İngiltere'de Sol Birlik taraftarları 3 dilde "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin" yazılmış pankartlarla 1 Mayıs'a katıldılar.

Göçmen işçiler 1 Mayıs alanlarındaydı

1 Mayıs tüm dünyada, çeşitli biçimlerde düzenlenen gösterilerle kutlandı.

Yurtdışında yaşayan Türkiyeli göçmen işçiler bulunduklan ülkelerde, sınıf kardeşleriyle omuz omuza 1 Mayıs'ı kutladılar.

●Federal Almanya

Federal Almanya'da hemen hemen bütün şehirlerde Alman Sendikalar Birliği (DGB) yürüyüşler, toplantılar düzenledi. Yüzbinlerce Alman ve yabancı işçinin katıldığı gösterilerde DGB merkez ve yerel yöneticileri konuşmalar yaptılar. Konuşmalarda 116. maddenin değiştirilmesi, işsizlik, silahsızlanma, barış, Yıldızlar Savaşı, yabancı düşmanlığı ve neonazi örgütlere karşı savaşım konuları ağırlık taşıyordu. Federal Almanya'nın pek çok şehrinde Türkiyeli demokratik örgütler ortak pankart altında, bazı şehirlerde ise Sol Birlik taraftarları ortak flama altında yürüdüler.

Fransa-Mulhouse'da 1 Mayıs kutlaması CGT, FKP, Cezayirliler Derneği, Sol Birlik, Devrimci Kurtuluş, Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşu'nun katılımıyla gerçekleşti.

●Fransa

Fransa'da üç büyük sendikal kuruluş, CGT, CFDT ve Force ouvrier ortaklaşa mavnalarla bir nehir gezintisi düzenleyerek 1 Mayıs'ı kutladılar. Paris'te 50 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs kutlamasında ağırlık noktası yeni hükümetin alacağı her türlü işçi düşmanı kararlara karşı savaşım ve silahsızlanma konulanydı. Bütün Türkiyeli demokratik örgütler de 1 Mayıs'da CGT kortejinde kalabalık bir şekilde yerlerini aldılar. Sol Birlik'i destekleyen örgütler 1 Mayıs'a birlikte katıldılar.

Londra'da Sol Birlik korteji.

●Belçika

Belçika'da düzenlenen 1 Mayıs yürüyüşünde Belçika Türkiyeli İşçiler Birliği (BTIB), DIBAF, Devrimci İşçi ve diğer Türkiyeli örgütler **"Anti-faşist güçler"** flaması altında birlikte yürüdüler.

●Danimarka

Danimarka'da en büyük sendikaların ortaklaşa düzenledikleri 1 Mayıs yürüyüşünde öne çıkan istemler 35 saatlik iş haftası, silahsızlanma ve gerici hükümetin düşmesi idi.

●Hollanda

Hollanda'da, Amsterdam'da yapılan merkezi yürüyüşe Türkiyeli örgütler de yığınsal bir şekilde katıldılar.

●Avusturya

Avusturya'da düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine Türkiyeli işçilerin katılımı yığınsaldı. Avusturya Komünist Partisi (KPÖ), Avusturya Sosyalist Partisi (SPÖ) ve Alternatif Hareket'in düzenlediği gösterilere katılan Türkiyeli işçiler, **"Dünyada barış, Avrupa'da eşit haklar, Türkiye'de demokrasi"**, **"İdamlara, işkencelere son, tüm politik tutuklulara özgürlük, genel af, Kürdistan'daki baskılara son, faşizme karşı omuz omuza"** belgilerini haykırdılar.

●İngiltere

Londra'da İşçinin Sesi grubunun 1 Mayıs öncesinde, işyerlerini dolaşıp, olaylar çıkacağını söyleyip, işçileri tehdit etmesine rağmen Türkiyeli işçiler **Sol Birlik** flaması ardında yürüdüler 1 Mayıs'da.

Türkçe, Kürtçe, İngilizce **"Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin"** yazılı pankartlan, davul zumalı folklor ekibiyle, kızıl çatkılı kadınlarıyla Sol Birlik korteji 1 Mayıs'a katılan en kalabalık kortejdi.

"Yaşasın Sol Birlik", "Faşizme karşı omuz omuza", "Genel politik af", "Oturma ve çalışma hakkı" belgilerinin haykırıldığı 1 Mayıs yürüyüşüne, Kıbrıslı, Iranlı, Irakli ve diğer ilerici kuruluşlar Sol Birlik'in ardında onunla omuz omuza katıldılar.

Aynı günün akşamında İngiliz ve yabancı sendikal örgütler ortaklaşa bir gece düzenlediler. Londra Sendikalar Konseyi Sekreterinin açış konuşmasından sonra DİSK-Bank-Sen Genel Yönetim Kurulu üyesi Cahit Baylav bir konuşma yaptı. Güney Afrika Sendikalar Kongresi (SACTU) adına yapılan konuşmanın yanısıra, diğer sendikal kuruluşların mesajları okundu. İngiliz maden işçileri ve halen direnişte olan matbaa işçileri adına da birer işçi konuşma yapıldı.

İsveç Dayanışma Komitesi üyeleri ile bir görüşme

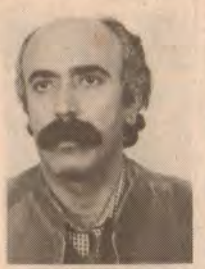
Herşey ülkemizin aydınlık geleceği için...

Erhan GÖMÜÇ

Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi İçin İsveç Dayanışma Komitesi Özal'a gönderilmek üzere 11 maddede toplanan talepleri içeren bir mektup metnini İsveçli milletvekillerinin imzasına açtı. Konuyla ilgili ayrıntılı haberi bir önceki sayımızda vermiştik. Bu komitenin başkanlığını İsveç Özgür Kiliseler Birliği Başkanı **Karl Axel Elmqvist** yapıyor ve geri kalan 8 üyesinin 5'i, İsveç parlamentosunda temsil edilen 5 partiye mensup birer milletvekilinden oluşuyor. Bu üyeler, Moderat Parti'den **Leonard Blum,** Merkez Parti'den **Karin Andersson,** Halk Partisi'nden **Hadar Cars,** Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nden **Hans Göran Franck** ve Komünist Parti'den (VPK) **Oswald Söderqvist.**

Ahmet EROL

Ekrem AYDIN

Komiterin Türkiyeli üyeleri ise, DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Maden-İş sendikası Genel Yürütme Kurulu üyesi **Ekrem Aydın,** İş Müfettişleri Derneği Genel Başkanı **Ahmet Erol** ve **Refik Şener.**

Ekrem Aydın ve Ahmet Erol ile son gelişmeler üzerine görüştük.

Bu gelişmeler bilindiği gibi, İsveç'in **"İnsan Hakları Komisyonu"** ndan Türkiye ile ilgili şikayetini geri almasının hemen ardından oluyor. Üstelik bu süre içinde Steiner raporunun kabulü, İnfaz Yasası'nın çıkartılması gibi, Avrupa hükümetlerini ve kamuoyunu etkileyebilecek nitelikte gelişmeler var. Ekrem Aydın ve Ahmet Erol, bu gelişmelere rağmen, İsveç'te Türkiye'deki insan hakları ve demokrasi konusunda olumsuz görüşlerin yaygınlaşmasını ve yükselmesini **"...gerek İsveç Dayanışma Komitesi'nin gerekse İsveç hükümetinin Türkiye'yi çok sıkı izlediği"** sözleriyle açıklıyorlar.

"Komitemiz, İsveç hükümeti ile, sendika, meslek örgütleri ve diğer nedeniyle yalnız kaldıkları için buna mecbur kaldıklarını özür dileyerek açıkladılar. Türkiye'deki gelişmeleri yakından takip edeceklerine söz verdiler.

Verdikleri sözü tutuyorlar. Türkiye'deki gerçek durum, parlamentoda imzaya açılan metinde yer aldığı gibidir. Bu konuda kimsenin kuşkusu yok. Türkiye'deki yönetim tarafından olumlu gelişmeler diye gösterilmeye çalışılanlar, gerçekte büyüyen bir muhalefet hareketinin kazanımlarıdır. Yoksa insan hakları ve demokrasi konusunda herhangi bir iyileşme yoktur. Komitemiz üyesi milletvekili Hans Göran Frank'ın Türkiye' ye giderek yaptığı araştırmaların sonucunda hazırladığı rapor bu temel saptamayı belirlemiştir.

Bu metnin ve genel af talebinin İsveç parlamentosundan sonra, hükümette, Avrupa Konseyi üyeleri arasında, meslek örgütleri, bilim adamları, yazar ve sanatçılar arasında da imzalanması, etkisini daha da büyütecektir. Ülkemizin aydınlık geleceği için tüm gücümüz ve inancımızla çalışıyoruz."

Fransa'da protesto edildi

Başbakan Turgut Özal'ın 17-18 Nisan tarihlerinde Fransa'ya gelerek OECD'ye başkanlık yapması ve Başbakan Chirac ile görüşmesi Fransa' da **Sol Birlik** taraflarları ve **Devrimci İşçi** tarafından protesto edildi.

Bu amaçla Sol Birliğin Türkçe ve Fransızca olarak geniş bir şekilde dağıtımını yaptığı bildiride şöyle deniyor:

"... Başbakan Turgut Özal Avrupa ve Fransa'nın ulusal, politik ve sosyal değerlerine öylesine uzak ve inançsızdır ki, onu Fransa'da Türkiye başbakanı olarak kabul etmek, herşeyden önce, Avrupa'nın ve Fransa'nın ve de Fransız yurttaşlarının temel hak ve özgürlüklerine, Fransa'nın demokratik geleneklerine aykırı ve acı veren bir çelişkidir..."

Özal'ın Chirac'la yaptığı görüşme sırasında Sol Birlik ve Devrimci İşçi tarafından bir protesto gösterisi yapıldı.

Danimarka eski Adalet Bakanı Ole Espersen Türkiye'ye gitti

"İnsan hakları politik pazarlık konusu olamaz"

Danimarka Sosyal Demokrat Partisi milletvekili ve eski Adalet Bakanı **Olo Espersen,** 5-12 Nisan tarihinde Türkiye'yi ziyaret ederek 5 Avrupa ülkesinin Strasbourg' daki İnsan Hakları Komisyonu'ndan Türkiye'ye ilişkin şikayetlerini geri çekmesinden sonraki durumu inceledi. Ole Espersen geçen yılda Türkiye'ye giderek Barış Derneği davasını izlemiş ve dernek yöneticileri ile görüşmüştü.

Ole Espersen'in son ziyareti ile ilgili Avrupa Konseyi ve Danimarka yetkililerine sunduğu raporu, Türkiye'de insan hakları, af, işkence diğer kötü davranışlar hakkında ve politik haklar başlıkları altında toplanıyor.

Af konusunda, 5 ülkenin şikayetini geri çekmesinden sonraki gelişmeler sıralanıyor. Aralık 1985 ortasında hükümetin bir af teklifini geri çektiğini belirtmesinden sonra **"22.1.1986 tarihli Avrupa Konseyi raporuna göre Türkiye'de af konusunda bir gelişme olmamıştır"** deniliyor. Af konusunda Espersen daha sonra görüşlerini şöyle sıralıyor: **"...Hiçbir koşulda hükümet ya da iktidar partisi tarafından şu ya da bu biçimde bir affa ilişkin öneri getirilemeyecektir. Tüm suçlar için geçerli olan çok sınırlı ceza indirimi bir af ifadesi değil, yalnızca hapisanelerdeki yer sorununu hafifletmek isteğinin sonucudur."**

"...Bu nedenle, 5 ülke, Türkiye ve İnsan Hakları Komisyonu arasındaki anlaşmanın af konusundaki çok önemli maddesinin hiçbir zaman yerine getirilmesi niyetinin olmadığı kuşkuya yer vermeyecek

Ole ESPERSEN

şekilde söylenebilir. Bu son konuyu söyleyebilmemin nedeni, Türk hükümetinin yurtdışındaki açıklamalarında olumlu bir yaklaşım izlenimi vermeye çalışırken, yurt içinde affa ilişkin tüm açıklamalarında sürekli olumsuz olmuş olmasıdır."

Espersen'in raporunda işkenceler ve kötü davranışlar başlığı altında Sıddık Bilgin olayına geniş yer veriliyor ve şu görüşler yeralıyor:

"İşkence iddiaları çoğu kez, bunun Türkiye'ye dostça olmayan tutumdaki ulus ya da kişilerin uluslararası bir taktiği olduğu yolundaki karşı iddialarla karşılanmaktadır. Öte yandan sayısız işkence olayları bildirilmeye devam etmektedir. Ve bunlar her açıdan güvenilir gözüken raporlardır."

"...Aynı zamanda sorgu sırasındaki ölümler, sorgulananın kaçma teşebbüsü sırasında vurulduğu ya da emniyetin penceresinden atlayarak intihar ettiği iddialarıyla saklanmaya çalışılmaktadır.

Konuştuğum politikacılardan biri polisler arasında hızla artan intiharların gerekçesi olarak, polislerin içinde bulunduğu açmazı gösteriyor. Çünkü polis bir yandan -gerekirse işkenceyle- bilgi toplamakla yükümlendiriliyor, öte yandan ise işkence yapıldığı kanıtlanabilirse cezalandırılmak tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Öte yandan genel görüş, verilen cezaların çevreden gelen baskı sonucu olduğu, ama bu baskının hiçbir şekilde yetkilileri genel olarak işkenceyi önlemeye yönlendirmediği yolundadır.

Gelecekte işkenceyi önlemenin ya da kısıtlamanın tek etkin yolunun, tutuklanma durumunda derhal avukat isteme hakkı olduğu kuşkusuzdur. Ama görünüşe göre hükümetin ve iktidar partisinin bunu kabul edebilmesi olanaksızdır.

Politik haklar başlığı altında, partiler ve eski politikacılar üzerindeki politika yasağına, meslek odaları üzerindeki baskılara, dikkat çekilen raporda, örgütlenme ve gösteri özgürlüğünün bulunmadığı belirtiliyor.

"İnsan hakları politik pazarlık konusu olamaz. Bunlara saygı göstermeyi üstlenenlerin görevi bunu koşulsuz sürdürmektedir. İnsan haklarına saygı gösterilmesini kontrol etmeyi yükümlenenler, bunu yapmak zorundadırlar ve biz açık ve kaba ihlaller söz konusu olduğunda bu zorunluluğu ne geri çekebiliriz ne de çekmeliyiz." denilen raporun sonuç bölümünde, Espersen beş maddede topladığı acil önerilerini sıralıyor:

"1. Anlaşmanın yerine getirilmesi komisyonla birlikte çok yakından izlenmelidir.

2. Türkiye'de bugünkü durumu kabul biçiminde anlaşılabilecek hiçbir yeni adım atılmamalıdır. Örneğin herhangi bir açıdan Avrupa Konseyine tam üyelik doğrultusunda yeni adımlar gibi.

Münih'te kapatılan K.Thiemig AG fabrikası işçileriyle görüştük

700 işçinin geleceği ve hileli iflas eden bir patron!

mitesi'nin gerekse İsveç hükümetinin Türkiye'yi çok sıkı izlediği" sözleriyle açıklıyorlar.

"Komitemiz, İsveç hükümeti ile, sendika, meslek örgütleri ve diğer toplumsal kurumlarla yakın bir ilişki içindedir. Türkiye'deki gelişmeleri hem kendi geniş kaynaklarımıza dayanarak hem de İsveç hükümeti Dışişleri Bakanlığı'nın bize yazılı olarak ilettiği raporlardan son derece yakından izliyoruz. Bugünkü Türkiye yönetiminin yaratmaya çalıştığı 'demokrasiye geçiliyor' imajının gerçek olmadığını en az bizim kadar İsveçli parlamenterler ve hükümet üyeleri de biliyor.

İsveç hükümeti, Türkiye hakkındaki şikayetini, komisyondan gönül rızası ile çekmedi. Komite üyelerimizin parlementoda gösterdiği sert tepki karşısında hükümet sözcüsü ve Dışişleri Bakanı, diğer ülkelerin şikayetini geri çekmesi

Türkiyeli örgütler Amerikan ve Türkiye Konsolosluğu önünde protesto gösterisinde.

"Türkiye genel af istiyor"

İsveç'te, Türkiye'deki demokrasi savaşımına daha etkin katılarda bulunmak amacıyla YKDK, KOMKAR-FRED, Devrimci İşçi, REYA ŞOREŞ DK, Gerçek ADK, İşçi Gerçeği, KKDK, Birlik Yolu, DİBAF ve İSTİB ortak bir kampanya düzenlediler.

19 Nisan günü 10 demokratik örgüt **"Türkiye Genel Af İstiyor" "Kahrolsun faşist cunta"** yazılı pankartlarla İsveç'in Türkiye Konsolosluğu önünde bir protesto gösterisi yaptılar. Türkçe ve Kürtçe hazırlanan ortak metin İsveç polisi aracılığıyla konsolosluğa iletildi. Aynı yerde bulunan Amerikan Konsolosluğu önünde de bir protesto gösterisi yapan Türkiyeli demokratik örgütlerin başlattığı kampanya 20 Mayısa dek devam edecek. Kampanya boyunca Türkiye'deki gelişmeler, çeşitli yollarla İsveç kamuoyuna aktarılacak. Ayrıca İsveç parlamentosunda imzaya açılan, bir önceki sayımızda haberini verdiğimiz mektup da yığınların imzasına açılacak.

700 işçinin geleceği ve hileli iflas eden bir patron!

Münih'te, yerli ve yabancı toplam 700 işçinin çalıştığı, FAC çapında büyük bir matbaa olan **K. Thiemig AG.**, patron-Hypo Bank oyunu sonucu hileli iflas yoluna giderek, fabrikayı kapadılar!

1950 yılında kurulan fabrika, 35 yıldır üretimde bulunmuş... Son gün 30 Nisan akşamı işçiler birlikte kaderlerini, geleceklerini düşündüler. Veda yemeğinde işçilerle **Türkiye Postası** Münih temsilcisi görüştü.

Önce, fabrikada 30 yıldır çalışan usta başı R.Gredner'in düşüncelerini almak istediğimizde, üzüntülü ama bir o kadar da öfkeli şunları diyor: **"Burada şimdi benim siyah**

Kapanan fabrikanın işçileri veda yemeğinde.

kravatla oturmam gerekir. Bu fabrikaya az değil 30 yıl emeğim geçti. Şimdi 50 yaşındayım. Nasıl yeni bir iş bulabilirim? Yabancı işçilerle kaderim ortak: Onlar, şimdi yabancı oldukları için yeni iş bulamayacaklar, ben ise 50 yaşında olduğum için."

Fabrikanın iki Türkiyeli işyeri temsilcilerinden biri olan Mustafa Yenidede ise şöyle diyor: **"12 yıldır bu fabrikada çalışıyorum. Bu son akşam yemeğimiz burada. Başka bir iş bulabilir miyim? Kimse bunun garantisini verebilir mi? 1986'nın Ocak ayından beri de param içerde, diğer işçiler gibi benim de patrondan yaklaşık 9-10 bin mark alacağım var. Ayrıca, tazminat ödenip ödenmeyeceği de belli değil. Aynı şekilde her işçinin içerdeki parasının da. Fabrikada 200 kadar yabancı işçinin 100'den fazlası Türk, diğerleri Yunanlı ve az miktarda da İtalyan."**

Fabrikada uzun yıllarını geçirmiş bir başka Türkiyeli işçi Hasan da şunları diyor: **"Biliyorum, bu hileli bir iflas. Fabrikayı tekrar açacaklar. 700 işçi arasında işlerine gelenleri tekrar yeni anlaşmalarla işe alacaklar, diğerleri de böylece atılmış olacak. İş yokluğu nedeninden fabrikanın kapatılması olanaksız. Daha dün patron 12 milyon mark değerinde yeni makineler almıştı. Siparişlerden de başımızı kaldıramıyorduk. Olan biz işçilere oluyor."**

Kocası 20 yıldır bu matbaada çalışan Hedda Voss ise, üzgün, geleceklerinden endişe duyarak, duygularını şöyle dile getirdi: **"3 çocuğumuz var. Kocam 40 yaşında. 3 aydır da ücret alamıyordu. Bankamızdaki hesabımız eksi. Kaç aydır kira veremedik."**

Fabrikada yeni işçi olan A.Rıza özetle üzüntüsünü şöyle belirtti: **"Ailem var, yetişkin iki çocuğum. Okula gidiyorlar. İşsiz kalmak çok kötü. Ya parasal sorun? Üç aylık alacağım var patronda. Ama bir fenigini bile ona bırakma niyetinde değilim. Şimdi 40 yaşının üstündeyim. Yeni bir iş bulabilir miyim? Başka patronlar benim gibilere iş verirler mi?"**

57 yaşında, fabrikada 7 yıldır çalışan Ahmet İmamoğlu ise şöyle dedi: **"F.Almanya çapında büyük bir matbaa idi. Nasıl iflas eder? İçerde param var. Evin kirasını kaç aydır ödeyemedim. 57 yaşında idim ama iyi iş çıkarıyordum. Ya yeni iş???"**

Fabrikada örgütlü olan DGB'ye bağlı IG Papier u. Druck sendikası, fabrikada 1982'den beri başgösteren sorunlarla ilgileniyor, fabrikanın kapatılmaması için mahkemede işçilerin iş yerlerini savunuyordu. İşçiler, daha önceleri fabrikanın kapatılmaması için geceleri fabrikada nöbet tutuyorlardı. Önümüzdeki günlerde yüksek iş mahkemesinde fabrikanın tekrar duruşması olacak. İşçiler bu mahkemeye de topluca gidecekler, iş yerlerini son güçleriyle savunmaya çalışacaklar.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Sırada bir dizi tasarı var

Ümit KÖSEOĞLU

Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesindeki değişikliği yasallaştıran gerici Kohl hükümeti, kazanılmış bir dizi sendikal haklara yeni saldırılar planlıyor. Değişikliğe karşı oy kullanan 7,5 milyon emekçiye hükümetin yanıtı şimdi de, İşyeri Teşkilat Yasası'nı değiştirme uğraşısı oluyor. Hükümetin eski Ekonomi Bakanı ve Flick firması rüşvet olayları baş aktörü **Graf Lamsdorf** daha ileri giderek **"Yeni Sendikalar Yasası"** istiyor.

Gazetemizin daha önceki sayılarında detaylı olarak yeralan bu yasadaki değişiklik istemlerinin amacı, birlik sendikalarının ve onun üyesi işçi temsilcilerinin işyerlerindeki etkinliğini azaltmak ve böylece sendikal gücü zayıflatmaktır.

Tasarlanan değişiklik ile işyerlerindeki küçük grupçukların, işveren yanlısı kişi ve grupların, yönetici pozisyonlarında olan memurların işçi temsilciliği ve bu temsilciliğe bağlı komisyonlara sokulmak istenmesidir. Tasarı, değişik gruplardan oluşan işçi temsilciliğini öngörmektedir. Özel yetkili memurlara **"Sözcü komisyonu"** adı altında özel temsilcilik statüsü kazandırmaktır. Federal hükümet bütün bu sorunları Ocak 1987'de yapılacak federal parlamento seçimlerine kadar çözmek istemektedir.

SPD yönetimli eyaletlerin, 116. maddedeki değişikliğe karşı, anayasa mahkemesine başvuracaklarını açıklamaları hükümeti işçi düşmanı kararlarından vazgeçirmemiştir. Çünkü hükümet, bu mahkemelerdeki davaların 5 yıldan önce sonuçlanmayacağını çok iyi bilmekte, en azından zaman kazanmak istemektedir.

116. maddedeki değişikliğe karşı milyonlarca emekçinin, hem de defalarca iş bırakmalarına, sokaklara dökülmelerine aldırmayan hükümet, AET ülkeleri toplantısında toprak ürünleri mahsullerinin fiyat düşürmek istemelerine karşı yürüyen 40 bin köylüye rahatça taviz verebilmekte, Tarım Bakanı'nı onların ayağına kadar gönderebilmektedir. Amacımız tabii ki köylüye yapılan ek yardıma karşı çıkmak değildir. Öte yanda, kazanılmış sendikal hakların kısıtlanmasına karşın, köylüye yapılan yardımların altında yatan politik hesapları da görmeden geçemeyiz. FAC'nin tarım bölgeleri olarak bilinen Aşağı Saksonya, Bavyera ve Schleswig Holstein bölgelerinde eyalet seçimleri yaklaşmaktadır.

Hükümet gözü kara bir biçimde saldırıyor. İçinde bulundukları çıkmazdan kurtulmanın yolunu, baskıların artırılmasında, kazanılmış hakların budanmasında görmektedirler. Bu saldırı, Kohl hükümetinin Ocak 87 seçimlerini kazanması halinde daha da arttıracaktır. Bunun planları daha şimdiden yapılmaktadır. Buna göre: Hastalık halinde ilk ve son hastalık günlerine ödeme yapılmaması, kur, hastahane ve tedavi masraflarına emekçilerin de katılması ve benzeri gibi, kişiye doğrudan isabet eden kısıtlamaların yanında, işe alınmalarda ücretlendirmelerin toplu sözleşmelerin altında yapılması, işten çıkarmaların kolaylaştırılması, gençleri ve sakatları koruyan yasaların içinin boşaltılması ve buna benzer daha bir dizi yasal değişiklikler planlanmaktadır.

Sendikalar 116. maddedeki değişikliği ve bu zamana kadar olanın yanında, bundan sonrası için planlanan sosyal kısıtlamaları federal seçimlere kadar olan sürede çalışmalarının ağırlık noktası yapma kararındadır. İşyeri içi ve dışı toplantılarda gündeminden indirmeyerek, zihinlerde sıcak kalması uğraşısını verecektir. Sendikal çalışmalar ihmal edilmeden yapılacak politik çalışmalarla seçimlerin kaderi olumlu yönde değiştirilmediği takdirde emekçileri kötü günler beklemektedir. Gerici Kohl hükümetinin seçimlerde onaylanması, onların saldırı cesaretini arttıracaktır.

2. Türkiye'de bugünkü durumu kabul biçiminde anlaşılabilecek hiçbir yeni adım atılmamalıdır. Örneğin herhangi bir aşıdan Avrupa Konseyi'ne tam üyelik doğrultusunda yeni adımlar gibi.

3. AET içinde, Türkiye'nin anlaşmayla ilgili vaadlerinin hiçbir şekilde ciddiye alınıp alınmayacağının değerlendirilmesi için, normalleştirme süreci şimdilik her halükarda 6 ay süresince durdurulmalıdır.

4. Gelecek aylarda Türkiye'deki gelişmeler çok yakından izlenerek, ihlallerin Türkiye aleyhine yeni bir davayı düşündürecek kadar ağır olup olmadığı değerlendirilmelidir.

5. Uygun fırsatlarda ABD'nin dikkati Türkiye'de insan hakları koşullarının kesinlikle yetersiz olduğuna ve ABD'nin de gerekli düzeltmelerin yapılması için Türkiye hükümetine baskı yapmaya çalışması gerektiğine çekilmelidir."

Danimarka'da 6 örgütün ortak kampanyası

Danimarka'daki 6 demokratik örgüt, işkence ve idamlara karşı genel af, Türkiye'ye yapılan askeri ve ekonomik yardımların durdurulması, Türkiye Kürdistanı'ndaki baskılara son verilmesi, işkencecilerden hesap sorulması taleplerile bir kampanya başlattılar. **FAT, KOMKAR-DK, KDK, DİBAF-DK, TÜDER ve REYA ŞOREŞ-DK** örgütleri, kampanyanın bir parçası olarak, Uluslararası Af Örgütü Danimarka şubesini ve bir günlük gazeteyi üçer saat işgal ederek, Türkiye demokrasi güçlerinin taleplerini Danimarka kamuoyuna duyurmaya çalıştılar. Kampanya, TBMM Başkanı Necmettin Karaduman'a gönderilmek üzere toplanan imzalar ve çeşitli sokak eylemleriyle sürüyor.

Öte yandan, Danimarka parlamentosunda 5 milletvekiliyle temsil edilen **Sol Sosyalist Parti**, parlamentoya bir öneri sunarak, hükümetin Türkiye'deki diktatörlüğe karşı daha etkin tavır almasını istedi.

Öneri mayıs ayı içinde Danimarka parlamentosunun gündemine geliyor.

Dünyada barış, Türkiye'de demokrasi, Federal Almanya'da eşit haklar yolunda güçlü bir adım daha

FİDEF 10. Kurultayı Essen'de toplandı

FIDEF 10. Kurultayı "Dünyada barış, Federal Almanya'da eşit haklar, Türkiye'de demokrasi" belgisi altında 26-27 Nisan tarihlerinde Essen'de toplandı. Federal Almanya ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden çok sayıda yerli ve yabancı kişi, parti, kuruluş ve örgüt temsilcisinin katıldığı kurultayda aralarında Alman Komünist Partisi DKP, GEW, Dünya Sendikalar Federasyonu DSF, SDAJ, Afrika Ulusal Birliği ANC temsilcilerinin ve Prof. Server Tanilli'nin de bulunduğu 14 konuk konuşma yaptılar. Özellikle Prof. Server Tanilli ve ANC temsilcisinin konuşmaları toplantıya katılan 800'ü aşkın kişi tarafından coşkuyla karşılandı.

FİDEF 10. KURULTAYI'NDA GENEL BAŞKAN HASAN ÖZCAN ÇALIŞMA RAPORUNU OKURKEN

FIDEF'in 10. Kurultayında göze çarpan ilk özelliklerden birisi delegelerdeki heyecan ve disiplindi. Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinden gelen delegeler toplantıyı başından sonuna kadar büyük bir dikkatle izlediler.

FIDEF 10. Kurultayına katılan delegelerin en genci 16, en yaşlısı da 56 yaşındaydı. Yüzde 80'i erkek, yüzde 20'si kadın olan delegelerin yüzde 59'unu işçiler oluşturuyordu.

Delegeler toplantı aralarında salonun giriş bölümünde yer alan yayın masalarının önünden ayrılmıyor, kitap alabilmek için adeta birbirleriyle yarışıyorlardı. Giriş salonunda ilgiyi en fazla toplayan bölümlerden birisi Türkiye'deki işkence yöntemlerinin canlandırıldığı insan boyunda kuklalardan oluşan sergiydi.

Biz kongreye katılan konuk ve delegelerin aralarında dolaşarak onların izlenimlerini almaya da çalıştık.

Kurultayın en yaşlı kadın delegesi Rukiye Bakır'dı. Rukiye Bakır 48 yaşında, dinamik, gözleri pırıl pırıl heyecanla yanan bir bayandı. 1970 yılında Federal Almanya'ya gelmiş ve 9 yıldan beri de FIDEF üyesiymiş. Kendisini bize şöyle tanıttı: **"Biz köylüyüz. Fakir çocuğuyduk. 7 yaşında tütün işlemeye başladım. Bir zengine bu kadar adam para ile çalışıyorduk. O zamanlar tabi ki birşeyler bilmezdim. Ama hep, bu kadar büyük bir tarla neden bir tek kişiye ait de bizim bir karış toprağımız yok, diye düşünürdüm. Seneler sonra Almanya'ya geldiğimde bu sorunun cevabını da hiç sormadan öğrenivermiş oldum. Şimdi işçiyim. Ama ne yazık ki savaş uçakları yapan bir firmada çalışıyorum. Silahlara karşıyım, barış için savaşıyorum, barış istiyorum ama savaş aletleri üretiyorum. Bu bende çelişkili bir duygu yaratıyor. Bu yüzden de çalışırken etrafımdakilere ekmek parası için burada çalışmak zorunda olduğumuzu ama bu ürettiklerimize neden karşı olduğumuzu hep anlatıyorum"** Bakır'a bu kongreyle ilgili izlenimini sorduğumuzda da şunları söyledi: **"Her kongre bir önceki kinden farklı ve daha da üstün oluyor. Gelecek senelerde çok daha ileri kararlar alacağımıza yürekten inanıyorum..."**

Kongrenin en genç delegesi ise Düsseldorf'tan Gülşen Kıran'dı. 16 yaşında bir genç kızımız. Henüz öğrenci. Kendi 16 yaşlarımızı hatırladık. Ve geleceğimiz için umutla doldu yüreğimiz. Ne güzel bir duygudur kimbilir, 16 yaşında bir delege olmak ve yanınlarla ilgili kararlara katılmak... Gülşen'e kongreyi sorduk, yanakları kızararak, çok beğendiğini, önümüzdeki senelerde yine delege olursa daha yı sıkıntı çekip çekmediğini sorduk. **"Genç kız ve kadınlarımızın problem. Konuşup, dertleşebileceğim, hiç çekinmeden güvenebileceğim**

Rukiye BAKIR

Hasan ULUER

Sabahat KAYA

rin çoğu bu görüşleri dile getirdiler. Büyük, süslü laflar söylemek için

PROF. SERVER TANİLLİ KURULTAYI İZLERKEN

"... Türkiye'de demokrasi yoktur. Türkiye'de düne kadar üniformalı faşizm vardı, bugün sivil faşizm vardır. İnsan haklarından yana, demokrasiden yana olanlara düşen şey faşizmi tırmandığı, yerleştiği iktidardan alaşağı etmektir. Ve bu alaşağı ediş, iktidarı fethediş hiçbir zaman tek bir kuruluşun tekelinde değildir. Tarihin bize gösterdiği şey şudur: Faşizme karşı mücadele, bütün insan haklarından yana olan, bütün demokrasiden yana olan güçlerin elbirliği, dirsek birliği halinde, omuz birliği halinde elde edilecek bir sonuçtur. O yüzdendir ki bizler, demokrasiye, insan haklarına inanan bütün güçler olarak bu rejimi alaşağı edebiliriz ve zaferimizi kazanabiliriz. Türkiye'de demokrasiyi elde etmek unutmayalım ancak barışçı bir dünyada mümkündür..."

Sinagogda Dr. Ernst Schmidt bilgi verirken.

Essen Şehir İdaresi'nin FİDEF'e resmi daveti

Essen Şehir İdaresi FIDEF'in 10. Kongresi nedeniyle delege ve konuklara **Essen Eski Sinagog**'unda ilk kez bir resmi davet verdi. Hitler döneminde tamamen yakılan bu Sinagog bugün faşizm kurbanlarının anısına bir anıt müze olarak düzenlenmiş ve halka açılmış.

Kongrenin birinci günü verilen davette konuklar Essen Şehir İdaresi adına Alman Komünist Partisi DKP, GEW, Dünya Sendikalar Federasyonu DSF, SDAJ, Afrika Ulusal Birliği ANC temsilcilerinin ve Prof. Server Tanilli'nin de bulunduğu 14 konuk konuşma yaptılar. Özellikle Prof. Server Tanilli ve ANC temsilcisinin konuşmaları toplantıya katılan 800'ü aşkın kişi tarafından coşkuyla karşılandı.

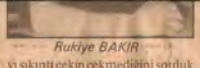
terek, göçmen işçi örgütleriyle ortak çalışmaları daha da ileri götürmek istediklerini söyledi. FIDEF Genel Başkanı **Hasan Özcan** ise yaptığı konuşmada Essen Şehir İdaresi'nin bu nazik davetinin FIDEF'in şahsında Şehir İdaresi'nin yabancı işçi ve ailelerinin sorunlarına gösterdiği yakınlığın bir sonucu olarak değerlendirdiklerini belirtti. Ve Werner Meys'e ünlü

Kurultay karar özetleri

FIDEF 10. Kurultayı 1986 Barış Yılı'nda barış hareketi eylemlerine aktif katılma; toplumsal yaşamın her alanında eşit haklar; halklar arasında düşmanlık yaratan Neo-Nazi ve Türk Federasyonu gibi ırkçı faşist örgütlerin yasaklanması; idamlara, işkencelere Kürt halkına

aktif katılma; toplumsal yaşamın her alanında eşit haklar; halklar arasında düşmanlık yaratan Neo-Nazi ve Türk Federasyonu gibi ırkçı faşist örgütlerin yasaklanması; idamlara, işkencelere Kürt halkına yönelik baskılara ve genel at istemiyle yükseltilen kampanyaya aktif destek sağlamak; Türkiyeli işçilerin 1 Mayıs'ını DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün şahsında telgrafla kutlamak; Türk-İş'e 1 Mayıs'ın tatil günü olması için çaba göstermesi yolunda bir telgraf çekmek ve Günter Wallraff'la dayanışma kararı aldı.

Kurultay ayrıca göçmenlik olgusuna dayanan demokratik kitle örgütlerinin yapısı ve görevlerini çok yönlü ele almak, tüm Türkiyeli işçi ve ailelerliyle tek tek ilerici, demokrat kişi ve örgüt temsilcileriyle görüşmeler yapmak, düşünce ve önerilerini almak... Ve bu konuda bir konferansın hazırlıklarına başlamak kararı da aldı.

Rukiye BAKIR

yi sıkıntı çekip çekmediğini sordu. **"Genç kız ve kadınlarımızın problemleri küçümsenemez tabi. Ama ben bu çevrede ayrım yapıldığını pek hissetmedim. Kongreye gelmeden önce toplantı yapıyoruz. Orada erkek arkadaşlar kadar benim de söz ve karar hakkım var. Üstelik bu yıl geçen yıllara nazaran kadın delege sayısı da fazla. Ben kadın-erkek birarada daha güçlü olacağımıza inanıyorum. Bunu çevremizdekilere anlatabilmeyi kadınların daha aktif çalışmalara katılmalarını sağlamalıyız."**

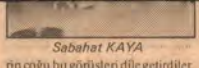
Daha sonra kongreye ilk kez katılan bir başka delegeyle konuştuk. Hasan Uluer 41 yaşında 16 yıllık bir işçiydi. Bremen'den gelmişti. Kongreye katılma fırsatı bulduğunu söylerken gözleri doluyordu: **"Ben burada, bu topluluğun içinde kendimi güven içinde hissediyo-**

Hasan ULUER

rum. Konuşup, dertleşebileceğim, hiç çekinmeden güvenebileceğim dostlarımı, arkadaşlarımı bulmuş oldum burada. İşçi sınıfı bilimini kavradığım andan beri FIDEF'le çalışıyorum. Emeği geçen tüm arkadaşlara, kuruculara, yöneticilerine bir işçi olarak teşekkür ederim."

Konuştuğumuz delege ve üyele-

Sabahat KAYA

rin çoğu bu görüşleri dile getirdiler. Büyük, süslü laflar söylemek için kimse kendini zorlamadı.

Yapılacak çok iş vardı. Demokrasi, barış, eşit haklar tartışılmış, kararlar alınmıştı. Bu kararların ildeki tüm olanaklar seferber edilerek tütizlikle hayata geçirileceğine inanarak ayrıldık kongreden...

yakılan bu Sinagog bugün faşizm kurbanlarının anısına bir anıt müze olarak düzenlenmiş ve halka açılmış.

Kongrenin birinci günü verilen davette konukları Essen Şehir İdaresi adına **Werner Meys** karşılayarak bir konuşma yaptı. Meys konuşmasında FAC'de göçmen hakları için verdiği mücadeleyle hakkı bir saygınlığa kavuşmuş FIDEF'in kongrelerini Essen'de toplamasını bir gelenek haline getirmesinden ve konuklara ev sahipliği yapmaktan duydukları memnuniyeti belir-

İdaresi'nin bu nazik davetinin FIDEF'in şahsında Şehir İdaresi'nin yabancı işçi ve ailelerinin sorunlarına gösterdiği yakınlığın bir sonucu olarak değerlendirdiklerini belirtti. Ve Werner Meys'e ünlü Mehmet Aksoy'un barışı sembolize eden bir yontusunu hediye etti.

Daha sonra Hitler faşizminin tüm dehşetini yaşamış ve Sinagog'un bu günkü haline gelmesinde emekleri geçmiş **Gustav Streich ve Dr. Ernst Schmidt** konuklara müzenin geçmişi hakkında bilgiler verdiler.

Alman Komünist Partisi DKP'nin 8. Kongresi Hamburg'da toplandı

Atom silahlarından arındırılmış bir dünya, herkese iş

Alman Komünist Partisi DKP'nin 8. Kongresi, "Yeni bir politika: Atom silahlarından arındırılmış bir dünya ve herkese iş" **belgisi altında 2-4 Mayıs 1986 tarihlerinde Hamburg'da toplandı. 52 ülkeden komünist ve işçi partilerinin, ulusal kurtuluş hareketlerinin temsilcilerinden oluşan delegasyonların katıldığı kongrede Sovyetler Birliği Komünist Partisi Politik Büro Adayı ve Moskova Parti Örgütü Sekreteri Boris Yelzin, Sosyalist Birlik Partisi Politik Büro Üyesi Hermann Axen gibi önemli konuklar yer aldı. TKP delegasyonu ve TİP Genel Başkanı Behice Boran da DKP'nin 8. Kongresi'ni izlediler. Ayrıca FIDEF, DIBAF, KOMKAR, Birlik Yolu, Gerçek ADK ve KKDK temsilcileri de kongreye konuk olarak davet edildiler.**

8. Kongre'nin açılış konuşmasını yapan Başkan Yardımcısı **Hermann Gautier,** kongrenin uluslararası konuklarını, DKP'nin barış, demokrasi, işçi ve sendika hareketinden, çevre korunması hareketinden, çeşitli girişimlerden göçmen işçi örgütlerinden gelen temsilcileri, 700'den fazla delegeyi ve yedek delegeleri selamladı.

Kongre divanının oybirliğiyle seçilmesinden sonra Yönetim Kurulu'nun kongreye sunduğu raporu okuyan Başkan **Herbert Mies,** ABD'nin dümen suyundaki Kohl hükümetinin dış politikasını eleştirdi ve nasıl bir ulusal dış politika uygulanması gerektiğini dile getirdi. Herbert Mies, SDİ gibi savaş stratejilerine destek veren hükümet politikasının Federal Almanya'yı çatışmaların içine çekebileceği tehlikesini vurguladı.

Barış mücadelesinin ülke politikasındaki yerini ve uluslararası dayanışmanın önemini ve güncel boyutlarını ayrıntılı bir şekilde ele alan **Mies** daha sonra Federal hükümetin gerici iç politikasını sosyal, ekonomik ve politik açıdan değerlendirdi. Bu politikaya karşı süren ve giderek artan direnişin altını çizdi. DKP Başkanı işyerlerini güvence altına alan, işçi haklarını koruyan ve halkın sosyal yaşam koşullarını iyileştiren bir ekonomi politikasının nasıl olması konusunda partisinin görüşlerini dile getirdi. **Herbert Mies** demokratik haklara yönelik saldırıları ve bunu engelleyebilecek güçlerin varlığını somut örnekleriyle gösterdi. Raporda ayrıca yeni politik koşullarda başarılı olabilecek bir parti örgütlenmesinin nasıl olması konusundaki değerlendirmeler dile getirildi.

Kongrenin doruk noktalarından birini **Thälmann Partiyi Güçlendirme Kampanyası**'nın sonuçlarının duyurulması oldu. Yaklaşık bir yıl süren kampanya boyunca partiye **10 binden fazla yeni üye** kazanıldığı, partinin politik ve örgütsel olarak önemli ölçüde güçlendiği değerlendirmesi delege ve konuklar tarafından coşkuyla ayakta alkışlandı.

İkinci doruk noktası çeşitli uluslardan göçmen işçilerin delegeleri selamlaması idi. Yerli-yabancı işçilerin birliğinin önemi ve bu ortak mücadelede işçi sınıfı partisi DKP'nin yerini dile getiren bir konuşma yapıldı. DKP, her zaman yabancı işçilerin çıkarlarını savunduğunu ve savunacağını vurguladı.

Kongrenin bir başka doruk noktasını da Kongre öncesi geniş bir politik yelpazede ayrıntılı olarak tartışılan ve geliştirilen **Thälmann Tezleri**'nin oy birliğiyle oylanması oluşturdu. Bu tezler partinin önemli toplumsal sorunlar hakkındaki politik-ideolojik görüşlerini ve strateji ve taktiklerini içeriyor.

Delegeler büyük bir birlik içinde parti yönetim organlarını seçtiler. Başkanlığa yeniden **Herbert Mies** getirilirken, Başkan Yardımcılığı'na ise **Ellen Weber** seçildi. DKP'nin 94 kişilik yeni yönetim kurulunda **Fatma Kalender** de ikinci kez görev alıyor.

Üç gün süren Kongre boyunca sorunları büyük bir açık yürekliilikle tartışan delegeler, özellikle modern teknoloji, kadın sorunu gibi ayrıntılı tartışılan konulardan sonra bile kararları oybirliğiyle aldılar. Kongre'de özellikle delegelerin yüzde 44'ünün kadın olması ve genç üyelerin önemli ölçüde temsil edilmesi kongrenin diğer dikkate değer yanlarını oluşturuyorlardı.

8. Kongre sırasında yapılan politik toplantılarda uluslararası konuklar birer konuşma yaptılar. Bu arada **Behice Boran** Hamburg'da, **TKP** delegasyonu da Hannover'de birer konuşma yaptılar. Konuklar hep birlikte **Thälmann Meydanı**'na giderek çelenkler koydular.

Kongre Herbert Mies'in yaptığı, partinin birliğini vurgulayan bir konuşmayla sona erdi.

Terörle mücadele adına terör yaratanlar

Hapishaneye bomba attıran başbakan

Başı sayfa 1'de

Olaydan sonra tutuklanan **"görevli"** ajanların 2 değil, 3 kişi oldukları ve bunlardan birinin, 70'li yılların başlarında polis yaralamak suçundan hüküm giymiş bir sabıkalı olduğu yapılan araştırmalarda ortaya çıktı. Hapishaneye, hem de kendisine **"Anti-terör Örgütü"** diyen kuruluşla, bir eyalet başkanının emriyle bomba koyulması demokratik kamuoyunda sert bir şekilde kınanırken, FAC hükümeti, İçişleri Bakanı Zimmermann ve Albrecht'in başbakanlığındaki eyalet CDU grubu, hapishane bombalanmasını yasalara uygun görmekte ve aykırı olmadığını söylemektedirler. CDU Genel Sekreteri Geissler daha ileri giderek **"Durum gerektiriyorsa, normaldir"** demektedir.

Demokratik bir ülke olduğunu her fırsatta tekrarlayan bir ülkenin eyalet başbakanı devletin resmi organlarına hapishane bombalatıyor ve bunun yasalara uygun olduğunu söylüyor.

Celle hapishanesine bombayı atan GSG 9 örgütünden biridir. Olay eyalet gizli haber alma örgütünce planlanmış ve Albrecht'in emriyle uygulanmıştır. Başbakan Albrecht FAC yasalarını resmen çiğnemiş, suç işlemiştir. Bu tür davranışlar ne kadar terörizmle mücadele maskesine büründürülmek istenirse istensin, yasalara aykırıdır, suçtur. Hiç kimse bunu haklı çıkaramaz.

Bilindiği gibi, FAC **"GSG 9" örgütü Türkiye ile yakın ilişki içindedir, Türk polisini GSG 9 eğitmektedir. Geçenlerde ABD'nin Federal Almanya Büyükelçisi Burt'un elinden ABD "Şeref Madalyası"** alan örgütün eski Başkanı Wegener sık sık Türkiye'ye gidip gelmektedir. Konuya bu açıdan bakılacak olursa, anarşist kılığına girmiş polislerin Elazığ'da adam öldürmeleri rastlantı değildir.

Gizli haber alma örgütlerince ve devlet yöneticilerinin emriyle hapishane bombalanması bu tür olayların ilki değildir. 25 Haziran 83'de ABD Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve eski CIA Başkanı Bush'un FAC'nin Krefeld şehrine gelmesinde olaylar çıkmış, Bush'u protesto eden 40 bin barışseverin dışındaki bir grup polisle çatışmıştı. Çatışma sırasında bazıları ağır olmak üzere 34 polis yaralanmış, 134 kişi de tutuklanmıştı. Polisle çatışma ve attığı taşla polisin kafasını yaralama nedeniyle aranan biri, bir süre sonra FAC-Hollanda sınırında yakalanmıştı.

Sanığın Krefeld olaylarıyla ilgili olarak mahkeme önündeki ifadesinde, kendisinin Berlin İçişleri Senatörü Lummer (CDU) tarafından **"görevli"** olarak Krefeld'e gönderildiği ortaya çıktı. Lummer bu haberi doğrulamış ve böyle bir kişinin Berlin'den Krefeld'e gönderildiğini söylemişti.

1985 yılında, Fransa'nın Pasifik denizindeki atom denemelerini protesto amacıyla Yeni Zelanda'da bulunan **"Green Peace"** gemisini bombalayarak bir Portekizli fotoğrafçının ölümüne yolaçanların, Fransız gizli haber alma örgütünün ajanları olduğu anlaşılmıştı. Yakalanan iki Fransız ajan onar yıl hapis gibi hafif bir cezaya çarptırıldılar.

Bütün bunlar şimdilik ortaya çıkarılabilen olaylardır. Ortaya çıkartılamayıp gizli kalanları da siz düşünün.

FAC'de 34 ilde spor karşılaşmaları, kültür şenlikleri, toplantılar yapılıyor **Hafize ÇAKAR**

Gençler 19 Mayıs'a hazırlanıyor

1. Dünya Savaşı'ndan sonra ülkemizin emperyalist devletler tarafından işgal edilmesi üzerine ulusal bağımsızlık ve cumhuriyet için yapılan Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda gençlik ön saflarda yeralmıştı. Atatürk'ün Samsun'a çıktığı 19 Mayıs 1919 günü ise Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcı olarak kabul edilmişti. Bu nedenle, Cumhuriyetin kuruluşundan beri her 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanır.

Kanlı ve zorlu mücadele sonucu ulusal bağımsızlığımızı kazanmamızdan bu yana ülkemizde çok şey değişti. Cumhuriyetin adından başka bir şey kalmadı. Demokrasi ve insan haklarından eser yok. Baştakiler emekçi halka ve gençliğe diş biliyor. Kurtuluş Savaşı'nda Türk halkıyla omuz omuza savaşan Kürt halkına karşı ağır bir zulüm ve baskı politikası uygulanıyor. Barışçı ve bağımsız dış politika bir yana bırakıldı, Amerika'nın dümen suyuna girildi. Güzelim topraklarımız Türk vatandaşlarının adım bile atamadığı NATO, ABD üsleri ile doldu. Alışveriş dahi dolarla yapılır hale geldi. Halk ekmek parası peşinde yabancı ülkelere göç etmek zorunda kaldı. Türkiye'deki gençlerin işsizlik, eğitim, vb. gibi sorunlarına yabancı ülkelerde yabancı düşmanlığı, bedel gibi sorunlar eklendi.

Işte ulusal bağımsızlıktan söz dahi edilemeyen bu günlerde gençlerimiz 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyor. Bu amaçla F.Almanya'da 34 ilde spor turnuvaları, kültür akşamları, toplantılar düzenleniyor.

Eğleniyoruz, spor yapıyoruz, sorunlarımızı dile getiriyoruz

Şafaksporlu, Barışsporlu, Çağlayan Müzik Grubundan, Essen Türkiyeli Işçiler Derneği'nden ve diğer işçi, işsiz, öğrenci gençler yurtdışındaki tüm Türkiyeli gençler gibi 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını kutlamaya hazırlanıyorlar.

Gençler bu amaçla eyalet çapında bir futbol turnuvası ve kültür akşamı düzenliyorlar. Hazırlık çalışmaları için yaptıkları toplantılardan birisine biz de katıldık.

Ayrı bir yerleri olmayan gençler kalabalık bir salonda toplanmışlar. Salonun bir köşesinde televizyon seyrediliyor. Bir köşesinde bilardo, diğer bir köşesinde iskambil, tavla oynanıyor. Gürültüden insan birbirini zor duyuyor.

Gençler bu gürültü içinde sabırsız ve heyecanlı ama yaşlarından beklenmeyecek bir olgunluk ve birbirinin düşüncesine saygı göstererek yapılacak işleri tartışıyorlar. Aralarında işbölümü yapıyorlar.

Bir genç 19 Mayıs'tan önce dağıtılacak duyuruyu kaleme almış. Duyuruyu cümle cümle okuyor. Herkesin ayrı ayrı düşüncesini soruyor. Birisi **"Cumhuriyet çocuğuyuz"** sözcüğüne takılıyor. **"Türkiye'de cumhuriyet var. Ama Evren, Özal geldi. Şimdi cumhuriyeti duyunca herkes kötü birşey sanıyor"** Ve aralarında cumhuriyetin ne olduğu, neden gençlerin cumhuriyete sahip çıkmaları gerektiği konusunda yoğun bir tartışma başlıyor. Tartışmanın en heyecanlı yerinde bir genç konuşmasını yarıda kesip salona giren bir başka gence sesleniyor **"Beşiktaş, Zonguldak ne yaptı?"** Bir diğeri Trabzon-

panlara bağırıyor: **"Susun, iskambil diye katlarım yanınıza gelirsem"** . Ve biz gençlerle güzel bir sohbete başlıyoruz:

Niçin 19 Mayıs'ı kutluyorsunuz?

Erhan: Gençlik ve Spor Bayramı olduğundan biraraya geliyoruz.

Faruk: Hem spor yapıyoruz, hem eğleniyoruz, hem de işsizlik, yabancı düşmanlığı, bedel gibi sorunlarımızı dile getiriyoruz. Ön hazırlıklarda sorunlarımızı tartıştık. Bu sorunlarla ilgili çalışma yapan kişi ve kuruluşları davet ettik. Burada bulunan diğer uluslardan gençleri de davet ettik. Bir amacımız da değişik uluslardan gençler arasındaki dostluk ve kardeşliği güçlendirmek.

Hakan: Federal Almanya'daki Türk gençleri olarak geleneklerimize, kültürümüze sahip olduğumuzu göstermek, bunları yaşatmak amacındayız.

Ahmet: Türkiye'de 19 Mayıs devlet kuruluşları öncülüğünde kutlanıyor. Bayramın özünü ortaya çıkaran şeyler hiç konuşulmuyor. Ulusal bağımsızlık deniyor, fakat Türkiye'nin ulusal bağımsızlığı var mı tartışılamıyor. Bizim kutlamamızın değişik yönü kendi inisiyatifimizle, kendi girişimimizle, kendi sorunlarımızı tartışarak bayramımızı kutlamamız.

Birçok sorununuz var. Bunların içinde karşı karşıya bulunduğunuz en yakıcı sorun hangisi?

Caner: Yabancı düşmanlığı. Benim çalıştığım işyerinde o kadar fazla değil ama ne kadar iyi olsan,

likle **"Türken raus"** yazarlar.

Sizce bunun nedeni nedir?

Ali: Çok olduğumuz için, bir de Almanlara ayak uyduramadığımız için biz dikkati çekiyoruz.

Caner: Almanlar bazen çok egoist davranıyorlar. Özellikle giyim konusunda. Ben nasıl hoşuma gidiyorsa öyle giyinirim.

Haydar: Bir gün işten çıktık. 10 kişi asansörde yerimizi almıştık. Dışarıda Almanlar var. Ustabaşı bize **"çıkın"** dedi. Bizi indirip Al-

duk. **"Keyfim öyle istedi"** dedi.

Hüseyin: Yeraltında herkes kardeştir. Ocakta Almanlar yabancılarla aynı seviyedeler. Aramızda hiçbir kötü olay olmuyor. Birimizin başına birşey geldi mi kimsenin yabancı diye, Alman diye öyle bırakacak hali yok.

Şeref: Yabancı düşmanlığı bütün Almanlarda yok. Sadece belli bir grupta var.

Ahmet: Işsiz kalındığı zaman

zar ülkelerine, en son Türklere iş veriliyor. Bu toplumda eşit haklara sahip değiliz.

Türkiye'ye dönmeyi düşünüyor musunuz?

Hüseyin: Ben dönmeyi düşünmüyorum. Bütün arkadaşlarım burada. Orada kendime yeniden çevre edinmem lazım.

Haydar: Şimdiye kadar hiç düşünmemiştim. Elimden gelse dönerim. Ama dönünce orada ne ya-

Bağımsızlığı savundular

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan, Hüseyin Inan. 6 Mayıs 1972'de 12 Mart yönetimince idam edilen Türkiye devrimci gençlik hareketinin bu yiğit neferlerini katledilmelerinin 14. yıldönümünde saygıyla anıyoruz. Onlar daha üniversite yıllarında ABD emperyalizminin ülkemiz üzerinde yürüttüğü oyunlara ve onun yerli işbirlikçilerinin uygulamalarına karşı mücadele bayrağını açmışlardı. Üniversitelerde boykotlarla, direnişlerle, yürüyüşlerle başlatılan bu haklı hareket geniş öğrenci yığınlarının o dönemde antifaşist, antiemperyalist kavgaya girmelerini sağlamıştı.

Deniz'lerden sonra Türkiye'de gençliğin savaşım bayrağını teslim alan gençlerin, 12 Mart öncesi, altmışlı yıllar gençlik hareketinden çıkardıkları en önemli ders, işçi sınıfının mücadelesine daha sıkı bağlanmak, işçi sınıfının önderliğinde gençlik hareketini yükseltmek olmuştur.

Denizlerin vasiyeti

avukatımız ve olanak varsa, özellikle de siz bulunun. Infazlar hakkında ilerde maksatlı çevreler tarafından spekülasyonlar yapılabilir, yanlış ve gerçek-dışı şeyler söylenebilir ve yazılabilir. Infazda bulunacak avukatlarımız ya da avukatımız tanık olsunlar, durumu görsünler, bu tür olası yayınlar hakkında açıklama yapsınlar.

3. Başbakan dün bir konuşma yaptı, dinledik ve gazetelerde okuduk. Bu konuşmayla **"bizlerin kendilerinden af dilememiz, eylemlerimizden pişmanlık duyduğumuzu açıklamamız"** istenmektedir. Bizler böyle birşey düşünmüyoruz. Af dilemeyi hatırımızdan geçirmiyoruz, ölüme seve seve gideceğiz. Yurdumuzun ve halkımızın yararına olduğuna inandığımız bir eyleme girdik. Af isteme sözkonusu değildir. Böyle birşey yapmayacağız. Sizden rica ediyoruz, annelerimize, babalarımıza söyleyin, bizler için kimseden af dilemesinler, bu küçüklüktür. Bunu yapma-

tiği konusunda yoğun bir tartışma başlıyor. Tartışmanın en heyecanlı yerinde bir genç konuşmasını yarıda kesip salona giren bir başka gence sesleniyor **"Beşiktaş, Zonguldak ne yaptı?"** Bir diğeri Trabzonsporu soruyor. Ve Türkiye'deki maçlar üzerinde konuşulmaya başlanıyor. Herkes tuttuğu takımın durumunu öğrendikten sonra tekrar tartışmaya dönülüyor.

Salondaki diğer gençler de yavaş yavaş kulak kabartıyor, tartışmalara katılıyorlar. Bir tanesi gürültü ya-

içinde karşı karşıya bulunduğunuz en yakıcı sorun hangisi?

Caner: Yabancı düşmanlığı. Benim çalıştığım işyerinde o kadar fazla değil ama ne kadar iyi olsan, ne kadar Almanlardan fazla iş yapsan yine de onlar daha iyi yerlerde çalışıyorlar ve yükseliyorlar.

Hüseyin: Yabancı düşmanlığı genellikle Türklere karşı. Burada Ispanyollar, Yunanlılar, Italyanlar, bir sürü yabancı var. Fakat **"Ausländer raus"** yazmazlar da genel-

diyorsa öyle giyinirim.

Haydar: Bir gün işten çıktık. 10 kişi asansörde yerimizi almıştık. Dışanda Almanlar var. Ustabaşı bize **"çıkın"** dedi. Bizi indirip Almanları bindirdi. Neden diye sor-

Şeref: Yabancı düşmanlığı bütün Almanlarda yok. Sadece belli bir grupta var.

Ahmet: Işsiz kalındığı zaman önce Almanlara, sonra Ortak Pa-

burada. Orada kendime yeniden çevre edinmem lazım.

Haydar: Şimdiye kadar hiç düşünmemiştim. Elimden gelse dönerim. Ama dönünce orada ne yapacağım?

daha sıkı bağlanmak, işçi sınıfının önderliğinde gençlik hareketini yükseltmek olmuştur.

Denizlerin vasiyeti

Deniz, Yusuf ve Hüseyin idam kararları kesinleştikten sonra 13 Mart 1972 pazartesi günü avukatları Halit Çelenk'e vasiyet niteliğindeki şu isteklerini iletiyorlar:

1. Taylan Özgür'ün babası Cebeci Mezarlığında kendi ailesi için üç mezar satın almış. Bunu öğrenmiştik. Taylan'ın babasına haber gönderin, babalarımıza da söyleyin, o mezarları bize versinler, üçümüzü bu mezarlara yan yana gömsünler.

2. Infazlarda en azından bir

dir. Böyle birşey yapmayacağız. Sizden rica ediyoruz, annelerimize, babalarımıza söyleyin, bizler için kimseden af dilemesinler, bu küçüklüktür. Bunu yapmasınlar bizi küçük düşürmesinler.

4. Emniyette alınan ifademize, söylemediğimiz ve düşünmediğimiz şeyler eklenmiştir. Bunun sonradan farkına vardık. Ne maksatla yapıldığını bilmiyoruz. Ifademize eklenen bu cümlelere göre güya biz Sovyetler Birliği Büyükelçisini de kaçırmak istediğimizi ve bunu planladığımızı söylemişiz. Biz kardeş sosyalist bir ülkenin elçisini kaçırmayız. Bunu reddediyoruz. Bu yalan sözler bizi bağlamaz, bunu da biliniz ve gerektiği zaman açıklayınız.

Dostluk buluşması

17-18 Mayıs günleri **MSB Spartaküs** ve **Sosyalist gençlik örgütü SDAJ** ortaklaşa bir gençlik festivali düzenliyorlar. Dortmund'da yapılacak festivale 58 ülkeden gençlik örgütlerinin yanında aralarında **Cem Karaca** ve **Kanakenler**'in de bulunduğu çok sayıda sanatçı katılacak.

Çeşitli ülkelerden gençleri biraraya getirecek ve sorunlarını kamuoyuna duyuracak olan festivale Güney Afrikalı zenci lider Nelson Mandela'nın kızı **Zinzi Mandela** konuk olarak davet edildi. Ancak Zinzi Mandela'ya Güney Afrika hükümetinin pasaport vermemesi üzerine gençler olayı protesto için Güney Afrika ve F.Alman hükümetlerine kart gönderme kampanyası başlattılar.

Festivalin son günü Nelson Mandela'ya özgürlük belgisi altında içlerinde **Jimmy Cliff, Ruben Blades** ve birçok tanınmış sanatçının yeraldığı dayanışma konseri düzenleniyor. SDAJ Güney Afrikalı siyahlarla dayanışma ve Afrika Ulusal Kongresi ANC için bir radyo istasyonu kurmak amacıyla banka hesabı açmış. Bu hesaba bugüne kadar toplam 20 bin mark yatırılmış. Banka numarası şöyle: **ELAN Solidarität Konto Stichwort: Süd Afrika Konto no: 171004683 (Stadt Sparkasse Dortmund BLZ. 44050199)**

Festivalde futbol, voleybol, satranç turnuvaları, film gösterileri yer alıyor. **Yılmaz Güney**'in **Yol** filmi de gösterilecek filmler arasında. F.Alman demiryolları işletmesi çevre illerden festivale katılacak gençlere yüzde 50 indirim uygulayacak.

Öğrencilerin hazırladığı açık oturum

23 Nisan 1986, Çarşamba günü Duisburg MBSE-meslek eğitim okulunda **Bedel ve ona bağlı sorunlar** konulu bir açık oturum düzenlendi. Açık oturumu okul yönetimi adına yöneten Necdet Saratlı'nın yanısıra Duisburg Belediyesi Yabancılar Dairesi Başkanı Bay Cress, DGB Genel Merkezi Türk işçiler sekreteri Mete Atsu, Duisburg Yabancılar Meclisi üyesi, Mannesmann işyeri işçi temsilcisi Hasan Özen ve FEBAG sözcülerinden Kemal Atakan toplantıya konuşmacı olarak katıldılar. Düsseldorf TC Konsolosluğu ve Alman işverenler sendikası temsilcileri toplantıya davetli oldukları halde mazeret göstermeden katılmadılar.

Sözkonusu açık oturumun en önemli yanı toplantının bizzat öğrencilerin somut katkıları ile hazırlanmış olmasıydı. Iki ay öncesinden planlanan bu toplantıdan önce okul öğrenci temsilcileri toplantıyı öneren okul yöneticileri ile birlikte hazırlıklara başladılar. Açık oturumda gençler konuşmacılara çeşitli sorular yönelterek bilgilenmeye de çalıştılar.

Çetin CENGIZ

Şaban Yeşilyayla

18 yaşındayım. Yakında askere gitmem gerek. Bedelli askerlik yapmaya kalksam 15 bin mark çok geliyor. Babam da çalışmıyor. Bu parayı ödemek bence zor. Bizim niyetimiz 15 bin markı 5 bin marka indirip bedelli askerliğimizi yapmak. Bunun için uğraşacağız, imza toplayacağız. Bu imzaları Türkiye'ye göndereceğiz. Toplantılar düzenleyeceğiz. Hep birlikte uğraşmamız gerekiyor.

Çetin Cengiz

17 yaşındayım. 15 bin mark bedel çok para. 5 bin marka inerse daha iyi olur. Şu an meslek öğrenimi yapıyorum. Bu parayı ödeme gücüm yok. Bütün gençler bir arada imza toplarsak düşürülebilir.

Ragıp Çanakçı

16 yaşındayım. 1973 yılından beri Almanya'dayım. Öğrenciyim. Yardımcı kurslara gidiyorum. Sonunda bakalım meslek öğrenimi için bir işyeri bulabilirsem meslek öğrenimi yapacağım. Yoksa mecburen okula devam edeceğim. Ya da Münster'deki babamların yanına gideceğim. Iş bulabilirsem çalışacağım. Bedelin 5 bin marka indirilmesi çok iyi olurdu. 10 ay askerlik yaparsam işyerimi kaybederim. Işsiz kalırım. Benim Türkiye'ye dönmeye niyetim yok. Mecburen bedeli ödemem gerekiyor. Olmazsa 15 bin markı babama ödetip, sonra ona taksit taksit ödeyeceğim. Benden başka 3 erkek kardeşim var. Daha hiçbirimiz askerlik yapmadık.

Şaban YEŞILYAYLA

Ragıp ÇANAKCI

Bedel futbol sahalarında

Kaiserslautern Askerlik Çağındaki Gençler Girişimi'nin düzenlediği futbol şampiyonası kupa töreni sırasında Mainz Başkonsolosu **Ömer Şahinkaya**'ya bir açık mektup verildi.

Düzenlenen Mainz Bölgesi Atatürk Kupası Futbol Şampiyonasında **Neunkirchen Türkspor** ile **Kaiserslautern Türkdanışspor** finale kaldılar. Iki takım arasında oynanacak final maçında şampiyon olan takıma kupa vermek üzere Başkonsolos Ömer Şahinkaya da gelecekti.

Çevredeki gençler biraraya gelerek sorunlarını ve istemlerini dile getiren bir açık mektup hazırladılar ve bu mektubun Başkonsolos'a verilmesini kararlaştırdılar.

Final maçı sonucu şampiyon olan **Türkdanışspor** şampiyonluk kupasını alırken, gençler de başkonsolosa mektuplarını ilettiler. Kalabalık bir seyirci önünde mektubu okuyan başkonsolos gençlere bedel sorunu ile ilgileneceğini söyledi.

Açık mektupta bedelin düşürülmesi ve askerlik dönüşü işyerlerinin garanti edilmesi için girişimlerde bulunulması isteniyor.

İşçilerimizi savunacak tek resmi makam bulunamadı. Hürriyet işçilerimizi nasıl dolandırdı? Açıklıyoruz!

"Büyükşehir" kurulacak mı?.. Sizi yine dolandırabilirler, dikkat!..

İşçilerimize bir mektup geldi. Hürriyet Gazetesi Patronu Erol Simavi'den. **"Büyük"** yerden. Özetle şöyle diyordu hazret: **"... Yeni bir Hürriyet hizmeti... Gurbette alınteri döken siz işçilerimizi kendi memleketlerinde konut sahibi yapmak için... İstanbul'da, Beylikdüzü'nde 2500, Konya-Yeni Gülistan'da 1500 konutluk Avrupa düzeyindeki yepyeni iki belde,**

Hürriyet güvencesinde: 1. Zamanında teslim, 2. Fiyat artışı yok. 3. Marklarınız konutunuzu teslim alana kadar bankada sizin adınıza duracak...

Mutlu, huzurlu, güvenli günler için yeni bir yaşam... Sizin için... Buyrun yaşayın..."

• • •

Simavi'nin göçmen işçilerimizi projeye katılmaya çağıran mektubu.

Bakalım koşa koşa gidip para yatıranlar konutlarına taşındılar mı? **"Buyurup yaşadılar mı?"**

İşte karşımızda Necati Hanasoğlu. Konut için 37.500 DM yatırmış. **"Buyursun gelsin"** deyip haber gönderince koltuğunun altına kalınca bir dosyayı vurup geldi. Baskıya verseniz, kalın bir kitap olur. Neler yok ki bu dosyada?..

"Türkiye'deki Avrupa"

Yıl 1979. Hürriyet gazetesi büyük bir konut yapma kampanyası başlatıyor. Tıpkı Tercüman'ın **"Meriç Tekstil"** kampanyası gibi. Görkemli de bir ad koyuyor: **"Türkiye'deki Avrupa"**. Kısa sürede hedefine ulaşıyor, binlerce işçimizden para topluyor. İşte 22 Haziran 1980 tarihli Hürriyet: **"... Çok büyük ilgi ile karşılanan, işçilerimizin ortak olabilmek için yarıştıkları yeni yerleşim merkezinden konut edineceklerin yatırdıkları para ile ilk etap için transfer edilmeye hazır 25 milyon markı (yaklaşık 1 milyar 125 milyon lira) buldu."** Paralar -Ne hizmetse- adı sanı bilinmeyen Essen'deki Gallinat-Bank' da toplanıyor. Pamukbank'a havale ediliyor. Bir sözleşmede yapılarak bu paraların Pamukbank tarafından **"emaneten kullanılması"** garanti altına alınıyor. Bu, işin bir yüzü. Gelelim öteki yüzüne.

Sivisiviye salmak

Azerice'de bir deyim var: **"Sivisiviye salmak"**. Şu anlama gelir:

"Türkiye'deki Avrupa" levhası. Şimdi bu levhanın üstünde "Büyükşehir" mi yazıyor?

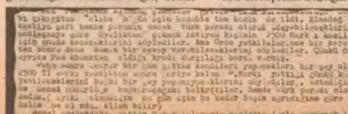
Birinden ödünç birşey alırsınız, siz de birine verirsiniz. Verdiğiniz de ötekine, öteki berikine verir. Malın asıl sahibi verdiği ödünç şeyi geri istediğinde bir türlü kimin elinde olduğunu bulamaz. O ötekine gönderir, öteki berikine. Sonunda mal sahibi ya kavga çıkarır, ya da gücü yetmiyorsa **"Allah kahretsin"** deyip bıkar, aramaktan vaz geçer. Her ikisinde de zararlı kendisi olur...

Hürriyet de işçilerimizi güzelce bir sivisiviye salıyor. Önce topladığı üyeleri paraları ile birlikte öz bünyesindeki HÜR-KONUT A.Ş.' ne devrediyor. HÜR-KONUT'da ORTADOĞU ŞEHİRCİLİK VE YATIRIM A.Ş. -ORDO-ya devrediyor. Bu üçkağıtçı firmanın başında da İsmail Hakkı UĞURLU ve kardeşleri var. Köln Avrupa merkezi bürosu da kuruyorlar. Yöneticide de Oktay Pozan. Görkemli bir propaganda ile zamanın Başkanı S.Demirel'e **"Temel attık"** diye iki kürek çimentoyu arsaya döktürüp bir de konuşma patlattırıyorlar. Sayın Bay Ecevit geri kalır mı? O da bir mesaj göndererek: "Hürriyet'in bu girişiminin ülkeye döviz kazandıracağını" söylüyor. Sanki işçiler kazandıklarını ülkemize yollamı-

lerle karşılaştığı ve bu güçlüklerin bugüne kadar maalesef aşılamadığı, Hürriyet ve ORDO arasında yapılan yazışmalar ve denetlemeler sonucunda anlaşılmış bulunmaktadır ....ORDO'ya yaptığınız tüm ödemelerin ve buna ilişkin haklarınızın ORDO'dan alınabilmesi için HÜRRİYET, inşaat teknik kadrosunun yanısıra hukuk kadrosunu da ücretsiz olarak emrinize tahsis etmiş bulunmaktadır..."

Hürriyet, böylece hem işçilerimizi sivisiviye salıyor, büyük kazık atıyor, hem de kuruyucu rol üstleniyor.

Bunun karşısında binlerce işçi nereye başvuruyor bilmiyoruz ama Necati Hanaşoğlu Hürriyetin gösterdiği avukatlara değil, kendi

Avukat Coşkun Törün'ün 1985 tarihli mektubu.

şimdi 300 Türk Lirası'nı aşmıştır. Necati Hanaşoğlu o zamanki kurdan parasını geri alsa, yatırdığı 37 bin 500 DM'dan sadece 5 bin 655 DM eline geçecektir. Tabi bu soygunculuğu sindiremiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Dilekçe Karma Komüsyonuna durumu şikayet ediyor. Şöyle bir yanıt alıyor: **"...Yetkili idari mercie veya yargı organlarına müracaatı gerektiği cihetle komisyonumuz çalışmalarını düzenleyen 140 sayılı kanunun 5. maddesine ait işlerden olması hesabiyle komisyonumuzca bir işlem yapılmasına mahal görülmediğine oy birtiği ile karar verildi. Karar no: 1614. Karar tarihi: 21.1.1986."** Yani Türkçesi derdini git Marko Paşa'ya anlat demek. Necati Hanaşoğlu Marko Paşa diye Adalet Bakanlığını tanıyıp oraya başvuruyor. Oradan gelen yanıt da aynı: **"...Kişilerin özel hukuk alanına giren anlaşmazlıkları ile ilgili olarak bakanlığımızca görüş bildirilmesi mümkün görülmemektedir..."**

Necati Hanaşoğlu girişken, hakkını arayan bir işçimiz. Yılmıyor. Bu kez partilere başvuruyor, yanıt alamıyor. En büyük Marko Paşa Kenan Evren diye düşünerek ona dilekçe veriyor. Oradan da tısss!..

Necati Hanaşoğlu heryandan umudu kesince arkadaşı Kadir Kavuncu ile Baden-Würtemberg Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurarak Hürriyet tarafından dolandırıldığını dile getiriyor. Mahkeme, başvuru dilekçesini Stuttgart savcılığı-

İki kampanyada aynı arsa

Yeni ilanda Büyükşehir arsası yukarıdaki haritada, eski ilanda "Türkiye'deki Avrupa" aşağıdaki haritada. Sonuçta ikisi de aynı yer. Beylikdüzü.

melerin dava açmaya yetkili değildirler..."

Necati Hanaşoğlu girişken ve yılmayan bir arkadaş demiştik ya, savcılığın bu kararına da Eyalet Yüksek Mahkemesi düzeyinde itiraz ediyor. Yüksek Mahkeme de tüm dosyayı inceledikten sonra Savcılığın verdiği kararı onaylıyarak, N. Hanaşoğlu'na **"Tut mir leid!"** diyor. Bize sorarsanız yargı organları Necati Hanaşoğlu'nu başından savıyorlar. Dolandırılan işçiler Federal Almanya'da yaşıyor, dolandıran gazete Federal Almanya'da çıkıyor, dolandırma olayı burada geçmiş. Gallinat Bank burada. Aynı zamanda ORDO'nun Avrupa merkezi de burada. Başkanı Oktay Pozan da hâlâ burada. Öyleyse mahkeme burada açılabilir ve yürütülebilirdi diyebiliriz. Fakat bu anlattığımız dolandırma seyri için de işçiler yüzde yüz haklı oldukları halde yanlarında tek resmi kuruluş bulamıyorlar.

İsmail Hakkı Uğurlu

alçak, bu gözü paradan başka birşey görmeyen üçkağıtçılığı sergileyelim" dedik. Tam yazmaya hazırlanırken:

"Yılan kabuk değiştirdi"

Hürriyet ve Tercüman'da yeni bir ilan furyası. Çarşaf çarşaf. **"...Avrupa'dan Türkiye'ye dönerken, Türkiye'den Avrupa'ya giderken önünüze çıkan büyük fırsat: BÜYÜKŞEHİR!.. İstanbul-Beylikdüzü'nde 10 bin konutluk arsa-**

Omuzu kalabalıklar ve holding patronları

Özlem ÖZGÜR

Türkiye Postası'nda, birkaç kez, OYAK ve ordu vakıflarından sözettik; ve bu kuruluşlar eliyle, ordu başlarının tekelci konuma yükselişlerinin öyküsünü anlattık; ve omzu kalabalıkların, holding patronları, emperyalist tekeller ve devlet kuruluşlarıyla girdikleri içli dışlı ilişkileri sergilemeye çalıştık. **Yeni** ve bazı ilginç gelişmeler nedeniyle, bu konuya bir kez daha değineceğiz. Önce, kısa bir bilgilendirme yapalım. Or-

dan sözettik; ve bu kuruluşlar eliyle, ordu başlarının tekelci konuma yükselişlerinin öyküsünü anlattık; ve omzu kalabalıkların, holding patronları, emperyalist tekeller ve devlet kuruluşlarıyla girdikleri içli dışlı ilişkileri sergilemeye çalıştık. **Yeni** ve bazı ilginç gelişmeler nedeniyle, bu konuya bir kez daha değineceğiz. Önce, kısa bir bilgilendirme yapalım. Ordu vakıfları, sözümona Türkiye'nin **"ulusal savunma"** gereklerine katkıda bulunmak amacıyla kuruldu. Kara, Hava ve Deniz Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı adı altında faaliyete geçen bu kuruluşlar, büyük bir kampanya başlatacak ve sonuçta, halkın **"gönüllü"** bağışlarıyla vakıflarda toplanan bu paralar, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gereksinmelerine yardımcı olacaktı. **Kısa** sürede, bu resmi gerekçenin, **"laf ola beri gele"**den başka birşey olmadığı anlaşıldı. Birkaç yıl içinde, sümgülerin gölgesinde halktan toplanan **"gönüllü"** ve **"yürekten"** bağışlar ve devlet olanakları ile, ordu vakıflarının elinde milyarlar birikti; ve ordu üst yönetimi, bu paralarla, çok sayıda şirketin ortağı veya sahibi oldu; ve omzu kalabalıklar, vakıflar aracılığıyla çok sayıda holdingin ve çokuluslu tekelin işbirlikçisi konumuna yükseldiler.

Bu konuya şimdilik bir nokta koyup; azıcık da, Ege'nin işbirlikçi tekelci sermayesinden sözedelim. Merkezi İzmir'de bulunan Yaşar Holding'in patronun adı, Selçuk Yaşar'dır ve **"Yaşar ailesi"** Türkiye'nin en zengin 100 ailesi içinde; Koç ve Sabancı ve Çukurova Holding patronlarının hemen ardından dördüncü sırada yeralmaktadır. Yaşar Holding'in patronu, zenginliğinin yanısıra; Ege bölgesinde, MHP'nin destekçisi olarak ün salmış ve Selçuk Yaşar, işyerlerinde ve **"sosyal tesis"**lerinde, faşist militanları barındırmak ve bunların eylemlerine, maddi destek sağlamakla ününü artırmıştır. **Merkezi** İzmir'de olan ve Selçuk Yaşar'la aynı özelliklere sahip, iki holding patronu daha var. Birincisi, Özakat Holding'in sahibi Ergün Özakat; ötekisi de, Özsaruhan Holding'in patronu, Raşit Özsaruhan'dır. Türkiye'nin en zengin 100 ailesi içinde, Özakat ailesi 44. sırada ve Özsaruhan ailesi de, 46. sırada yeralıyor.

Ordu vakıflarından sözederken, konuyu neden mi buraya getirdik? Söyleyelim. Efendim, geçtiğimiz günlerde, Batı Anadolu ve Türk Deniz Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı'nın Genel Kurulu toplandı; ve vakfın Yönetim Kurulu Başkanlığına, Yaşar Holding'in patronu, Selçuk Yaşar getirildi. Raşit Özsaruhan, Ergün Özakat ve Ege Bölgesi Sanayii Odası Başkanı Şinasi Ertan da, vakfın Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine getirildiler.

Ne güzel değil mi? Generaller, cunta şefleri ve holding patronları, nasıl iyice içli dışlı oluyorlar görüldünüz mü? Omzu kalabalıkların, OYAK ve ordu vakıfları aracılığı ile, çok sayıda A.Ş'inde holding patronları ve çokuluslu tekellerle, ortaklık ilişkisi içinde olduğunu biliyordük; ama doğrusu bu kadarını da beklemiyordu k!. Holding patronları nire, Türkiye'nin **"ulusal savunması"** nire; göstermelik de olsa, Türkiye'nin ulusal savunmasıyla ilgili bir kurum oluşturulacak ve bunun, yönetim kademelerine de, işbirlikçi holding patronları getirilecek!. Pes doğrusu!.

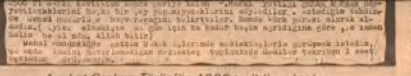
Görünen odur ki, ordu başları ile holding patronları ve çokuluslu tekeller, çok değişik bir platformda, nikah tazeleyecekler; ve bu üçlü, çok daha güçlü bir biçimde içiçe geçecek, türlü-çeşitli ilişkiler geliştireceklerdir. Hedeflenen bu yeni ilişkiler ağının platformunu, Türkiye'de kurulması kararlaştırılan silah endüstrisi oluşturucuk ve bu üçlü, yapılanması amaçlanan **"Askersel Sanayi Kompleksi"**nin en güçlü pençeleri olacaktır.

Önümüzdeki aylarda, bu konuda çok önemli gelişmeler olacak; ve bu olanları, birlikte ibretle gözleyecek ve izleyeceğiz. Evren-Özal çetesi, silah endüstrisi kurma kararıyla birlikte; silah tekellerine, holding patronlarına ve omzu kalabalıklara, yeni bir soygun alanı yaratmanın peşindedir; ama? Bu işin **"ama?"**sı, tek kelimeyle, Türkiye demokrasi ve barış güçlerinin elindedir. Eğer, Evren-Özal çetesinin bu girişimi durdurulmazsa, Türkiye'nin yarınki konumu, hiç kuşku duyulmasın, her açıdan bugününü bile aratacaktır.

bir de konuşma patlattırıyorlar. Sayın Bay Ecevit geri kalır mı? O da bir mesaj gönderecek: "Hürriyet'in bu girişiminin ülkeye döviz kazandıracağını" söylüyor. Sanki işçiler kazandıklarını ülkemize yollamıyor da Hürriyet bu işi başaracakmış. Böylece peşin parası olanların parasını peşin, peşin olmayanların ayda enaz 580 DM taksitle bağlayarak sıra kadem başıyorlar.

Konutların teslim günü

Konutlar Haziran 1983'de teslim edilecektir. Binlerce işçi **"konutumuz olacak"** heyecanı ile bekliyorlar. Sonra vakit erişip, zaman doluyor. Bir de gidiyorlar ki ne görsünler? Lala göçmüş, yurt ağlıyor, binaların yerinde yeller esiyor. Herkes beyninden vurulmuşa dönüyor. Kime başvuracaklar? Ilk akıllarına kim gelecek? Kuşkusuz Hürriyet, Hürriyet'in yanıtı ilginçtir. Yaptığı duyuruda özetle şöyle demektedir: **"...Konut yapımını üstlenen ORDO'nun, konutların tamamlanmasında çeşitli güçlük-**

Avukat Coşkun Törün'ün 1985 tarihli mektubu.

avukatına başvurarak: **"Bari yatırdığım parayı kurtarayım"** diyor, tatilini bitirip F.Almanya'ya dönüyor. Avukat Coşkun Törün 25.11.85 tarihli mektubunda görelim ne diyor: **"... Pamukbank Elmadağ şubesine gittim, uzun sürtüşmelerden sonra hesabı çıkarttı... Elmadağ şubesi kambio şefi hanım yatırılan paranın (Markın) ancak Türk lirası olarak ödenebileceğini, üyelikten çıkmak isteyen kişinin 2500 DM'ının kesileceğini... söyledi.**

Daha sonra tekrar bir gün gittim, kendileri yapacakları birşey olmadığını, 2500 DM'ı kestikten sonra geriye kalanını, DM'ın yattığı günkü kurdan ödeyeceklerini, başka birşey yapamayacaklarını söylediler..."

Türk Lirası'nın değeri 1980'den 86'ya dek yedi kat düşmüştür. O zaman 1 DM 45 Türk Lirası iken,

Alman savcılığının dava açmaya yetkili olmadığını gösteren kararı.

na gönderiyor. Ve savcılık soruşturma açıyor, soruşturma sonucunda Necati Hanaşoğlu ve arkadaşı Kadir Kavuncu'yu haklı görerek sadece soruşturma masraflarının şehir kasasından ödenmesine karar veriyor ve bu davayı kapatıyor. Gösterdiği gerekçe şudur: **"Bu olayların ağırlık merkezleri Türkiye olduğundan Almanya mahkemeye burada açılabilir ve yürütülebilirdi diyebiliriz. Fakat bu anlattığımız dolandırma seyri içinde işçiler yüzde yüz haklı oldukları halde yantarında tek resmi kuruluş bulamıyorlar.**

Hanaşoğlu bu kez basın ve yayın organlarını zorluyor, gazetelere, radyolara, televizyona başvuruyor, hiç birinden kendilerini desteklemeyecek, olumlu bir yanıt alamıyor. Başvurduğu her makam, her kuruluş **"yer demir, gök bakır"** diyor, önünde geçilmez bir duvar gibi dikiliyor. Ve bu arada hastalanıyor, sağlığını yitiriyor N.Hanaşoğlu: **"Önce yüzde yirmi iş kaybı başladı"** diyor, **"sonra arttı, arttı yüzde 50, yüzde 60, derken yüzde 80 ve şimdi yüzde 100 üzerinden malûlen emekliyim."**

Tüm gençliği, gücü gitmiş Hanaşoğlu'nun, Türkiyeli ve Federal Almanya'lı büyük para babaları yeyip tüketmiş ve ve bunun gibi binlerce işçimizi, Sinirleri alabildiğine gergin. En sonunda bize geldi. Başından beri size anlattığımız olayı bize aktardı. İlginç bulduk. **"Bu mahkeme kararı, Çarşaf çarşaf. "...Avrupa'dan Türkiye'ye dönerken, Türkiye'den Avrupa'ya giderken önünüze çıkan büyük fırsat: BÜYÜKŞEHİR!.. İstanbul-Beylikdüzü'nde 10 bin konutluk arsanın tapusu alındı. Kredi ve konut sahibi olmak için en büyük fırsat!.."**

Biz de haritaları, krokileri karşılaştırınyoruz aynı yer. Bir daha satışa çıkarılıyor. Meğer önceden tapusu bile yokmuş ki: **"Tapusu alındı"** diyor. Ama şirketin adı değişmiş, kooperatif olmuş, eski üçkağıtçı isimler yok, yeni isimler, yeni yüzler boy vermiş. Necati Hanaşoğlu'ndan bir mektup alıyoruz: **"... Yılan kabuk değiştirmiş. N'olursunuz yazın işçileri uyarın..."** diyor.

Şimdi tüm okuyucularımıza görev düşüyor. Bu yeni oyunu bozun! İşçilerimizi bu **"yılanlar"**ın eline düşürmeyin. Onları uyarın. Büyükşehir ilanları büyük yalandır. Bu yalan kampanyasını boşa çıkarın!..

İşçi şirketlerinden 189'unun batık olduğu açıklandı

Bugün Türkiye'de, ekonominin değişik alanlarında faaliyet gösteren 322 işçi şirketi var. Bu 322 işçi şirketinin, yaklaşık 500 bin ortağından 350 binini, yurtdışında çalışan Türkiyeli göçmen işçiler oluşturuyor. Bilindiği gibi, yıllardır süren ekonomik bunalım ve diktatörlüğün, yalnızca büyük holding patronlarının çıkarlarına hizmet eden ekonomi politikaları nedeniyle, işçi şirketlerinin büyük bir bölümü sıkıntıya düşmüş ve bu olgu, **"işçi şirketleri iflasın eşiğine geldi"** başlıklarıyla, Türkiye basınında sürekli yeralmıştı.

Bundan birkaç gün önce yapılan resmi açıklamada, 322 işçi şirketinden 189'unun iflas ettiği ve faaliyetlerini durdurduğu; geri kalanların ise, **"can çekişmekte"** olduğu belirtildi. Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, faaliyetlerini durdurmak zorunda kalan batık 189 işçi şirketinin durumu için, **yapılacak birşey yok"** şeklinde konuşarak, bu kuruluşlara hiçbir devlet yardımının yapılmayacağını söyledi.

Devlet, hazineden yüzmilyarlarca lira para vererek, holding patronlarına ait şirketleri kurtarırken, Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral'ın, işçi şirketlerinin kurtarılmayacağı biçimindeki açıklaması tepkiyle karşılandı ve Türkiye basını, konuyu **"189 işçi şirketinin ruhuna fatiha okundu", "Bakan'ın büyük gafı"** ve benzeri haber başlıklarıyla verdi. Bilindiği gibi, 1984 yılının Nisan ayında, hükümetin isteği üzerine, güç durumda olan işçi şirketleriyle ilgili olarak Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası (DESİYAB) bir çalışma yapmış ve bunların tümünün kurtarılması için, 93 milyar 800 milyon lira gerektiği belirtilmişti. Ancak, bir kalemde devlet kasasından 125 milyar lira vererek Kozanoğlu-Çavuşoğlu Holding'i **"kurtaran"** Özal hükümeti, işçi şirketleri için bir kuruş vermemiş ve bu kuruluşlar, kaderleriyle başbaşa bırakılmıştı.

DESİYAB kime hizmet ediyor?

Kısa adı DESİYAB olan Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası, 1976 yılında Türkiyeli göçmen işçilerin öncülüğünde ve paralarıyla kuruldu. Bakanın kuruluş amacı, işçi şirketlerini desteklemek ve bu kuruluşlara, ortak olarak katılmaktı. DESİYAB, Özal hükümetinin işbaşına gelmesiyle birlikte, işlevleri değiştirilerek holding patronlarına hizmet veren ve Türkiyeli göçmen işçileri **"kazıklayan"** bir kuruluş haline getirildi.

Örneğin, DESİYAB şu sıralar gazetelere boy boy ilanlar vererek, can çekişen beş işçi şirketindeki ortaklık paylarını, Türkiyeli göçmen işçilere satmak amacıyla, 1 Mayıs 1986 tarihinde Köln'de ve 8 Mayıs 1986 tarihinde de, Hannover'de olmak üzere iki toplantı düzenledi.

Bu arada, DESİYAB'ın kuruluşunu düzenleyen 165 sayılı yasada, **"DESİYAB'ın yalnızca işçi şirketlerine kredi verebileceği"** hükmüne rağmen, yasalara aykırı olarak bu kuruluşun holding patronlarına büyük miktarlarda krediler verdiği ortaya çıktı. 18 Nisan tarihli Cumhuriyet gazetesinde, Uğur Mumcu'nun yazdığına göre, DESİYAB 1985 yılında yalnızca dört büyük kuruluşa onmilyarlarca lira kredi açtı. Bu kuruluşların, Koç Holding'e bağlı Marel A.Ş., Okan Holding'e ait (Enka'nın ortağı) Okan Tekstil ve Martı A.Ş. ve Anateks A.Ş. oldukları belirtildi.

Cumhuriyet gazetesinin haberinde, DESİYAB'ın 26 Eylül 1985 tarihinde, yalnızca Okan Tekstil adlı kuruluşa bir kalemde 13 milyar lira kredi verildiği kaydedilerek, Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem'in kardeşleri olan Turgut Erdem ile Tarhan Erdem'in Okan Holding'te çalıştıkları belirtildi. Bilindiği gibi, Turgut Erdem, daha önce batık Banker Kastelli'nin Genel Müdürlüğünü yapmıştı.

Bu arada, batık işçi şirketlerine yenileri eklendi ve geçtiğimiz hafta içinde, iki şirket daha iflas ederek kapılarına kilit vuruldu. Ordu'da faaliyet gösteren 2 bin 200 ortaklı ORSAN'ile Gümüşhane'de faaliyet gösteren, 1,146 ortaklı Güde-San'ın iflas ettikleri açıklandı. ORSAN'ın kapatılması ile perişan olan 300 işçi, yaptıkları ortak açıklamada **"şirketler kurtarılıyor. Bizim fabrikamız da kurtarılmalıdır. Ekmeğimizden olmak istemiyoruz. İşsizlik ölüm gibi"** dediler.

Sovyetler Birliği'nin yeni silahsızlanma önerileri dünyada olumlu yankılar yaptı

"Atlantik'ten Ural'lara kadar daha az tank, daha az füze, daha az savaş uçağı..."

SBKP Genel Sekreteri **Mihail Gorbaçov**, nisan ayının ortasında yapılan Almanya Sosyalist Birlik Partisi (SED)'nin 11. Kongresi'nde yaptığı konuşmada, **"Batı'ya sıkılmış bir yumruk göstermiyoruz, dostça elimizi uzatıyoruz"** diyerek yeni silahsızlanma önerilerinde bulundu. Özellikle Avrupa'da güven ve güvenliğin sağlanması açısından tarihsel önem taşıyan öneriler, dünya çapında olumlu yankılara yolaçtı.

Atlantik'ten Ural dağlarına kadar tüm Avrupa'yı kapsayan bir alanda konvansiyonel (geleneksel) silahların ve askeri birliklerin azaltılmasını içeren öneriler şöyle özetlenebilir.

Avrupa devletleri ve Avrupa'da askeri birlikleri olan ABD ve Kanada ile bu bölgedeki kara ve hava kuvvetlerinde önemli ölçüde azaltma yapılmasının anlaşmaya bağlanması.

Azaltılan askeri birliklerin dağılması, bunların silahlarının yok edilmesi ya da bu ülkelerin kendi topraklarında tutulması.

Konvansiyonel silahlarla birlikte aynı zamanda nükleer kırım silahlarının da azaltılması. İndirim uygulanırken her aşamada hem ülkelerin kendi kontrol olanakları, hem de uluslararası kontrol mekanizmalarına başvurulması, gerektiğinde yerinde denetim yapılması.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin 11. Kongresi'ne katılmak üzere Berlin'e gelen SBKP Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Kongre'de silahsızlanma yolunda yeni ve geniş kapsamlı öneriler getirdi.

Ayrıca **Gorbaçov**, DDR'de bulunduğu sırada bir makina fabrikasında yaptığı konuşmada da, Sovyetler Birliği'nin Varşova Paktı ve NATO'nun aynı anda tümden, ya da başlangıç olarak en azından askeri kanatlarının dağıtılmasından yana olduğunu da açıkladı.

Konuşmasında, silahsızlanma görüşmelerinin ve politik diyalogun önemine de değinen **Gorbaçov**, hiç kimsenin bu görüşmeleri bir araç olarak kullanıp, askeri alanda üstünlük sağlamaya çalışmasına izin verilmeyeceğini de vurguladı, **"Bu, yeni bir Sovyet-Amerikan zirvesi için de geçerlidir"** diyen **Gorbaçov**, böyle bir zirvenin ancak uluslararası atmosferin elverişli olduğu koşullarda gerçekleşebileceğini söyledi.

Sovyetler Birliği'nin son önerileriyle, yalnızca nükleer kırım silahlarının değil, kitlesel kırıma yol açmayan geleneksel silahların da büyük çapta indirimin den yana olduğunu göstermesi, silahlanma taraftarlarını iyice köşeye sıkıştırmış durumda. Şimdiye dek, nükleer silahsızlanma önerilerine kesin karşı çıkılmasını önerdi.

Ancak dünya kamuoyu önerileri olumlu tepkilerle karşılarken, **Reagan**'ın Batı Avrupa'daki baş destekçilerinden Kohl yönetimi bile ABD'nin beklediği tepkiyi göstermedi. Resmi açıklamada çok net bir yaklaşım ortaya konmamakla birlikte, bizzat **Kohl**'un kendisi önerileri ciddiye alınması gereken teklifler olarak değerlendirirken, Dışişleri Bakanı **Genscher**'in yaklaşımı da çok olumlu oldu. Öte yanda Federal Almanya'da SPD' nin önde gelen politikacıları, **"ileriye doğru atılmış tarihsel bir adım"** olarak gördükleri önerileri, CDU yönetiminin dikkatle incelemesini talep ettiler. Öte yanda SPD Parlamento Fraksiyonu Başkanı **Vogel**, SPD'nin 1987'de iktidara gelmesi halinde ABD ile yapılmış olan nükleer silahların yerleştirilmesine ilişkin anlaşmaları da bozacaklarını açıkladı.

Gorbaçov'un önerileri nasıl karşılandı?

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri silahsızlanma sorunları temsilcisi Jan Martenson: Gorbaçov'un önerileri Avrupa'da güvenliğin sağlanmasına katkıda bulunacak, doğru yönde adımlardır. Avrupa'da geleneksel ve taktik silahların azaltılması, diğer alanlardaki silahsızlanma çabalarını olumlu yönde etkileyecektir.

Birleşmiş Milletler Hindistan temsilcisi Savitri Kunadi: Silahsızlanma sürecinde iyi yönde bir dönüşümün başlangıcı olarak, NATO ve Varşova Paktı ülkelerinin geleneksel silahlarını

Boris YELZIN

Başı sayfa 1'de

Çernobil atom santralinde büyük kaza

Erhan ÖZÇELİK

Sovyetler Birliği'nde parti ve devletin yetkili organları bir araştırma komisyonunun oluşturulduğunu, kazanın nedenlerinin en kısa zamanda ortaya çıkarılacağını ve gerekli tüm önlemlerin alınacağını açıklıadılar.

Birleşmiş Milletler ve birçok devlet yönetimi kazadan duydukları üzüntüyü dile getirirlerken başta ABD, Federal Almanya ve Türkiye'de gerici basın açtığı yalan ve abartma haber kampanyasıyla bu üzücü kazayı politik çıkarları için kullanmaya çalışıyor. Kampanyanın başını Federal Almanya'daki **"Bild"** Türkiye'deki **"Tercüman"** gibi gazeteler çekiyor. Bu gazetelerin, **"2 bin kişi öldü"**, **"İki reaktör yanıyor"**, **"Binlerce insan güneye doğru göç ediyor"**, **"reaktör ve atom çekirdeği eridi"**, **"Rusya'da açlık başgösterdi"** gibi yalan haberlerinin asılsız olduğu açıklandı. Sovyetler Birliği'nden telsizle yardım istendiği, **"herkesin öldüğü, kimsenin yardım edemediği"** şeklindeki yalanlarının da özellikle ABD'deki belli odaklardan kaynaklandığı belirlendi.

İki kişi yaşamını yitirdiği halde 2 bin kişinin öldüğü, kaza yerinin 30 kilometre dışında yaşamın normal devam ettiği halde, halkın çoluk çocuk göç ettiği, açlık başgösterdiği haberlerinin yayılmasının amacı açık olarak ortada. Bir taraftan Sovyetler Birliği'nin atom enerjisini sorumsuzca kullandığı intibası yaygınlaştırılacak, öte yandan onun yaptığı sayısız silahsızlanma önerileri unutturulup etkisiz hale getirilecek. Böylelikle Sovyetler Birliği'nin tek yanlı olarak atom denemelerini durdurmasına rağmen ABD'nin buna uymaması ve son aylarda arka arkaya üç yeni atom denemesi yaptığı gerçeği örtbas edilecek. Sovyetler'in taktik, stratejik; nükleer, konvansiyonel; kimyevi, bakteriyolojik tüm silahların yok edilmesini isteyen, 2000 yılına kadar dünyayı atom silahlarından arındırmayı öngören tüm önerileri etkisiz hale getirilmeye çalışılıyor.

Diğer taraftan ise insanların duyguları sömürülerek, paniğe düşürülerek içinde bulunduğumuz kapitalist toplumların yakıcı sorunları unutturulmak isteniyor. Nitekim Tokyo'da toplanan Dünya Ekonomik Zirvesi işsizlik, yoksulluk, açlık, eğitimsizlik ve daha nice sorunlar ivedi çözümler beklerken sadece iki konu üzerinde ağırlıklı olarak durdu. Biri atom santralindeki üzücü kaza, diğeri ise kimin körüklediği ortada olan uluslararası terör sorunu.

Atom enerjisinin tehlikesiz olarak kullanılmasını, atomdan daha tehlikesiz enerji kaynaklarının geliştirilmesini isteyenler önce Sovyetler Birliği'nin barış önerilerini desteklemelidirler. Çünkü ancak dünya atom silahlarından arındırıldığında atom enerjisinin en tehlikeli kullanılışı olan atom savaşı felaketiyle karşı karşıya gelmez insanlık. Silahlanmaya ayrılan milyarlar da modern teknolojinin insanların yararı için rizikosuz olarak kullanımında değerlendirilebilir. Sovyet insanlarına geçmiş olsun diyor, barış mücadelesinin önemini bir kez daha vurguluyoruz.

Sovyetler'in yeni önerilerine Reagan yönetiminin yanıtı yeni bir atom silahı oldu

ABD Barış Yılı'nda üçüncü atom denemesini yaptı

ABD yönetimine, son aylarda Amerikan halkının en sık yönelttiği sorulardan biri de **"Sovyetler atom denemelerini durdurdu, niye biz de aynı şeyi yapmıyoruz?"** oldu. Ancak, dünya kamuoyundan ve kendi halkından gelen büyük tepkilere rağmen Reagan yönetimi 22 Mart'ta Nevada'da gerçekleştirdiği patlamanın ardından, 10 Nisan'da da yeni bir atom denemesi

Son 40 yıl içinde yılda ortalama 40 tane olmak üzere yaklaşık 1500 atom denemesi yapıldı. Temmuz 1945'de ilk atom bombasını patlatan ülke olan ABD, bu denemelerin yüzde 50'sini yaptı. ABD, 1984 yılının sonuna dek 745 atom denemesi yaparken, 1949'da ilk nükleer denemeyi gerçekleştiren Sovyetler Birliği aynı süre içinde 554 deneme yaptı SIPRI'nin verdiği bilgilere göre Sovyet atom patlamalarının yüzde 15'i inşaat yeraltı depoları, petrol üretimi gibi sivil amaçlara yönelik gerçekleştirildi. Oysa ABD son oniki yıldır sivil amaçlı atom denemeleri yapmıyor ve yapmayı da planlamıyor. Şimdiye dek atom denemeleri yapan diğer ülkelerden Fransa 126, Ingiltere 38, Çin 29, Hindistan ise 1 patlama gerçekleştirmiş durumda.

alanlardaki silahsızlanma çabalarını olumlu yönde etkileyecektir.

Birleşmiş Milletler Hindistan temsilcisi Savitri Kunadi: Silahsızlanma sürecinde iyi yönde bir dönüşümün başlangıcı olarak, NATO ve Varşova Paktı ülkelerinin geleneksel silahlarını ve taktik güçlerini önemli ölçüde azaltmaları olumlu bir adım olacaktır.

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher: Önemli bir adımdır. Doğu-Batı ilişkilerinde yeni bir dönemin açılabilmesi olanağı kaçırılmamalıdır.

SPD yöneticileri: Bonn yönetimi Gorbaçov'un önerilerini büyük bir dikkatle gözden geçirmelidir.

SPD silahsızlanma uzmanı Egon Bahr: Bu önerilerin uygulamaya konması, Avrupa'da savaş sonrasında, konvansiyonel silahlar alanındaki gelişmenin ve birikimin sona ermesi anlamına gelecektir. Avrupa gözönünde bulundurulduğunda bu, tarihsel bir adımdır.

açmayan geleneksel silahların da büyük çapta indirimin yana olduğunu göstermesi, silahlanma taraftarlarını iyice köşeye sıkıştırmış durumda. Şimdiye dek, nükleer silahlarda bir indirime gidildiği koşullarda Sovyetler Birliği'nin geleneksel silahlarda üstünlük elde edeceğini, bunun için de nükleer kırım silahlarının azaltılmasında ısrarlı olduğunu iddia eden çevrelerin şimdi fazla söyleyecek sözleri kalmadı. Üstelik, **Reagan** yönetiminin Libya'ya saldırarak uluslararası ilişkileri olağanüstü gerginleştirdiği bir dönemde, Sovyetler Birliği'nin yeni önerilerle barış taarruzunu sürdürmesi ayrıca etkili oldu.

Batı Avrupa'da müttefiklerinin bu önerileri ciddiye almasından endişe eden ABD Savunma Bakanı **Weinberger** ise bir taraftan bu önerilerin propaganda olduğunu ileri sürerken, diğer taraftan da dostlarını, Avrupa'daki askeri güçlerin yapısının değiştirilmesine yönelik Sovyet planlarına karşı uyardı, bu

du. Ancak, dünya kamuoyundan ve kendi halkından gelen büyük tepkilere rağmen Reagan yönetimi 22 Mart'ta Nevada'da gerçekleştirdiği patlamanın ardından, 10 Nisan'da da yeni bir atom denemesi yaptı.

Oysa Reagan yönetimine bu konuda Amerikan Senatosu ve Temsilciler Meclisi'nin birçok üyesinden gelen boşlukların yanısıra, çeşitli demokratik kuruluşlar ve barış örgütleri de pekçok kentte protesto gösterilerini sürdürmüşler, aralarında Nobel ödüllü sahipleri de olmak üzere Amerikalı bilim adamları Reagan'dan denemeleri durdurmasını talep etmişlerdi. ABD'de yapılan bir kamuoyu araştırması Amerikan halkının yüzde 80'inin atom denemelerini bir dahaki zirve toplantısına kadar durdurulmasını istediğini gösteriyor.

Reagan yönetimi **Gorbaçov'un** yeni ve geniş kapsamlı silahsızlanma önerilerine 22 Nisan'da Nevada çölünde yeni bir atom silahı denemesi yaparak yanıt verdi. Sovyetler Birliği'nin geçtiğimiz ağustos ayında ilan ettiği moratoryum kararından bu yana 10'uncu, 1986 yılı içinde ise üçüncü patlama olan son deneme, dünya çapında yeni protestolara yolaçtı.

Denemenin gerçekleştirilmesi, Cenevre Zirvesi'nin sonuçlarının yaşama geçmesini istemeyen savaş kışkırtıcı güçlerin istedikleri doğrultuda bir adım oldu. Öte yanda, yine dünya kamuoyunun ve Amerikan halkının çoğunluğunun istemleri görmezlikten gelindi. Bilindiği gibi son kamuoyu yoklamaları da, Amerikalıların yüzde 80'inin atom denemelerinin durdurulmasını istediğini gösteriyor.

Öte yandan, ABD Deniz Kuvvetleri Pasifik'teki bir deneme sırasında Cruise-Missiles türü bir füzeyi gerçek, ancak nükleer olmayan bir patlayıcı başlık ile fırlattı ve füze 758 kilometre uzaktaki hedefini vurdu.

Gözlemcilere göre Cruise-Missiles'in konvansiyonel de olsa, patlayıcı başlıklarla donanmış bir biçimde fırlatılması bir nükleer savaşın tesadüfen başlama olasılığını arttıran, son derece tehlikeli bir adımdı, çünkü karşı tarafın füzenin ne tür bir patlayıcı ile yüklü olduğunu bilmesi mümkün değildi. Pentagon, bu denli büyük bir tehlikeyi göze alma pahasına Cruise füzelerini denemişti.

Atom denemelerinin ABD'nin de durdurması, Federal Almanya'da aylardır yalnızca barış örgütlerinin değil, çok çeşitli politik çevrelerin, kilise gruplarının ve tüm

neme yaptı SIPRI'nin verdiği bilgilere göre Sovyet atom patlamalarının yüzde 15'i inşaat yeraltı depoları, petrol üretimi gibi sivil amaçlara yönelik gerçekleştirildi. Oysa ABD son onüç yıldır sivil amaçlı atom denemeleri yapmıyor ve yapmayı da planlamıyor. Şimdiye dek atom denemeleri yapan diğer ülkelerden Fransa 126, İngiltere 38, Çin 29. Hindistan ise 1 patlama gerçekleştirmiş durumda.

gerçekçi insanların üzerinde en çok durduğu konulardan biri olmuştu. Federal Almanya'da **"Quiek"** dergisinin yaptığı bir anket, halkın yüzde 78'inin ABD'nin atom denemelerini sürdürme kararını onaylamadığını göstermekteydi.

Denemeleri sürdürmekte ısrar eden Reagan yönetimi bu tutumunu başlıca iki gerekçeye dayandırıyor. Bunlardan ilki ABD'nin nükleer silahlanma alanında Sovyetler Birliği'nden geri olduğu iddiasıdır ki, bu alandaki güvenilir kaynaklar bunun doğru olmadığını ortaya koyuyor. Stockholm Barış Araştırmaları Enstitüsü **(SIPRI)**'nin raporları, Sovyetler Birliği'nin moratoryumu ilk ilan ettiği tarihte ABD'nin yüzde 33 daha fazla atom denemesi yapmış bulunduğunu gösteriyor.

Reagan yönetiminin gündeme getirdiği diğer bir tartışma noktası ise atom denemelerinin kesinlikle kontrol edilemeyeceğidir. Bu konuda da, içinde Amerikalılar da olmak üzere tanınmış uzmanlar, ABD ve Sovyetler Birliği'nin mevcut teknik olanaklarıyla çok düşük düzeyde bir nükleer patlamanın bile yer ve niteliklerini saptayabileceklerini belirtiyorlar. Ayrıca Sovyetler Birliği, ABD'nin patlamaları yerinde gözlem önerisini ve kontrol yönünde Arjantin, Hindistan, Meksika, Tanzanya, İsveç ve Yunanistan'ın bu konuda yardımcı olma talebini de kabül ediyor.

Ancak, atom denemeleri yapılmaksızın nükleer silahları geliştirmek, daha modern, daha güçlü silahlar yapmak, silahlanma yarışını sürdürmek olanaklı değil. Ayrıca bu denemeler ABD'nin ısrarla yürüttüğü **"Yıldızlar Savaşı"** projesi (SDI) için gerekli olan nükleer sistemlerin geliştirilmesi açısından da önem taşıyor. ABD'nin nükleer denemeleri sürdürmesi de esasında bu nedenlere dayanıyor. **"The Washington Post"** gazetesinde yeralan bir habere göre de ABD, aynı zamanda Nevada'daki deneme bölgesinin modernizasyonunu planlıyor ve bu amaçla kongrede 1,900 milyon dolar kabul etmiş durumda.

DBK'nin dönem toplantısı yapıldı

Barışçı bir dünya için elele verelim

1986 Uluslararası Barış Yılı'nda 24-27 Nisan günlerinde, **Dünya Barış Konseyi**'nin dönem toplantısı Sofya'da yapıldı.

Karmaşık uluslararası koşullarda yapılan dönem toplantısında **beş kıtadan** barışçı ve anti-askersel hareketlerin 600'dan fazla temsilcisi biraraya geldi.

24 Nisan günü Sofya'da Halk Kültür Sarayı'nda yapılan görkemli açılıştan sonra Dünya Barış Konseyi Başkanı **Romesh Chandra** çalışma raporunu sundu. Barış güçlerinin birliğini pekiştirmek, sendika, kadın ve gençlik örgütlerinin daha da aktif bir biçimde elbirliğiyle çalışması için yeni yolların bulunmasına yardımcı olma amacıyla rapor üzerine tartışmalar yapıldı.

Daha sonra beş çalışma grubunda, nükleer silahsızlanmanın perspektifleri, kitlesel kırım silahlarından arındırılmış bölgeler oluşturulması, yıldızlar savaşı, bölgesel anlaşmazlıklar ve üçüncü dünyanın sorunları incelendi.

"Barışçı bir dünya için elele verelim" belgisiyle toplanan barışçı güçler özellikle nükleer savaş tehlikesini değişik açılardan irdelediler. Tüm dünyada ilerici güçlerle savaş anlamına gelen ABD yönetiminin izlediği yeni-globalizm politikasını incelediler.

Romesh CHANDRA

Dönem toplantısı sonunda ayrıntılara inilerek kabul edilen Politik Bildirge'de 2000 yılına dek nükleer silahların ve diğer kitlesel kırım silahlarının yokedilmesi önerisinin gerçekleştirilmesi için diğer barışsever güçlerle birlikte elden gelen herşeyin yapılması için yükümlülükler üstlenildi.

Dünya barış hareketinin yeri, rolü, yeni uluslararası koşullarda sahip olduğu olanaklar ve ödevlerin saptandığı dönem toplantısında, bu saptamalar ışığında örgütsel değişiklikler yapıldı. 27 Nisan günü kapanış toplantısında Dünya Barış Konseyi'nin bileşimi ve yönetim organları seçildi. Romesh Chandra yeniden DBK başkanlığına getirildi.

Şili'de insanlar korkuyu unuttular

Yedi yıl sonra yeniden bir cuma günü (Karfreitag) Santiago'da, Boulevar caddesinde fırtına öncesinin sessizliği hakim. Çok az trafik göze çarpıyor, polis arabaları, su püskürtücü panzerler çeşitli yerlere dağılmış. Meydanı çok iyi görebilen bir kahve, dört kadın ellerinde kızıl karanfiller kahveden çıkıyorlar. Kısa bir yürüyüşten sonra meydanın ortasına gelen kadınlar ve aniden parlayan bir ışık, biranda meydana yüzlerce gösterici birikiyor.

Polis vahşice saldırıyor, tazyikli su fışkırtıcı son süratle kalabalığın üzerine hareket ediyor. Kaçarken kimsenin ayağı tökezlemiyor. Hemen bir başka köşede gösteriler yeniden devam ediyor. Halkın tek bir hedefi var. **"Pinochet düşürülecek."**

Yukarıdaki resimde bir süre önce faşist rejim tarafından öldürülen 3 Şili Komünist Partisi üyesinin dul eşleri gösteri sırasında görülüyor.

Fransa'da patronların istemlerini emekçilere daha da dayatabilmek için sağın ve Sosyalist Parti'nin işbirliği üzerine... **Feridun AKSIN**

Fransız demokrasi geleneğine karşı Amerikan modeli

79. sayımızda Fransa seçimleri üzerinde duran yazıda, 5 yıllık Sosyalist Parti iktidarından sonra, sağ partilerin yeniden iktidara gelişinin Sosyalist Parti'nin teslimiyetçi politikasının bir sonucu olduğu vurgulanmıştı. Bu yazıda Fransız politik sisteminde kökten değişiklikler yapmak ve Amerikan modeli bir sistem yerleştirme girişimleri üzerinde durulacak.

16 Mart seçim günü akşamı Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais'nin televizyonda okuduğu partinin seçim sonuçları konusunda görüşlerini açıklayan Politik Büro bildirisi:

"Böylece sonuçta sağ kazandı. Bu, emekçiler dünyası için, dar gelirli aileler için, tüm Fransa için kötü birşey." sözleriyle başlıyordu. Oldukça uzun olan bildiride FKP'nin oy kaybı konusunda ise özetle şunlar belirtiliyordu: **"Fransa'da, patronların istemlerini emekçilere daha da dayatabilmek için, iktidarın sağ ile Sosyalist Parti arasında paylaşıldığı Amerikan modeli bir politik sistem yerleştirilmek isteniyor. Bunun için Komünist Partisini ezmek istiyorlardı. Bunu başaramadılar. Sağ partiler ve sosyalist parti bu amaçla bütün olanaklarını seferber ettiler. Özellikle, iktidar tarafından tümüyle kontrol edilen televizyonu sonuna kadar kullandılar. Komünist seçmenlerin oylarını saptırmak, onların partisinin görüşlerini çarpıtmak veya gözden gizlemek ve böylece 'birlikte iktidarda oturma' taraftarlarına rahatça oturacakları bir yer hazırlamak için bugüne kadar görülmemiş boyutta bir kampanya açıldı.** 'Sağ geliyor' **tehdidi altında bu seçimlerde, komünist seçmenlere** 'sağın gelmesini önlemenin tek yolunun, bu defa, Sosyalist Parti'ye oy vermek olduğu' **yolunda büyük bir şantaj uygulandı."**

Sosyalist Parti'nin uyguladığı bu şantaj bir dereceye kadar işlerlik kazandı. Bir kısım komünist oylarla birlikte aşırı solun, çevre koruması hareketlerinin ve başka çeşitli sol kuruluşların da oylarını kendine 1981 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Mitterand'ın ilk turda aldığı oylar yüzde 26 civarındaydı.

Nasıl sağ partilere kayan oyların, bu partiler için değil de Sosyalist Parti'nin politikasına karşı verilen oylar olduğunu söylemek yanlış olmayacaksa, Sosyalist Parti'ye kayan oyların da sağın geri gelmesine karşı verilmiş oylar olduğunu söylemek de pek yanlış olmayacaktır.

Fransız demokrasisini Amerikanlaştırma girişimi

Fransız parlamenter demokrasisi, kısaca belirtirsek, sağ partilerin karşısında Sosyalist Parti ile birlikte işçi sınıfının güçlü bir Komünist Partisi ile temsil edildiği bir yapıdadır. Uzun yıllardan beri işlerlikte olan bu yapı geleneksel bir nitelik kazanmıştır. Kapitalist sistemin en gelişmiş sanayi ülkelerinden birinde, bu durum, tekelci sermayenin ve uluslararası gerici güçlerin pek de hoşuna gitmemektedir. Nitekim 1981'de ABD Başkanı Reagan, Fransız Komünist Partisi'nin hükümete katılmasına taraftar olmadığını açıkça belirtmekten çekinmemişti.

Bu politik yapı bir yandan tabandan yükselen emekçi istemlerinin parlamentoda da savunulmasına olanak sağlıyor, toplumda daha köklü değişiklikler için olanaklar hazırlıyor, barış ve silahsızlanma savaşımında önemli bir rol oynuyor; diğer yandan da sosyalistlerin sermaye ile uzlaşmasını zorlaştırıyor, onları emekçilerin çıkarları yönünde ileri adımlar atmaya zorluyor.

Sağda seçimlerden sonra Fransa Cumhurbaşkanı Francoise Mitterand ile yeni Başbakan Jacques Chirac, solda ise FKP Genel Sekreteri Georges Marchais seçim sonuçları ile ilgili Politik Büro bildirisini okurken görülüyor.

Fransız Komünist Partisi'nin seçim kampanyası boyunca ısrarla belirttiği gibi **"Eğer 1981'de gelen sol iktidarın güçler dengesi, Komünist Partisi lehine biraz daha iyi olsaydı, Sosyalist Parti'nin tek başına iktidarı sürdürecek sayıda milletvekili olmasaydı, bu parti iktidarın ikinci yılından sonra patronların istekleri ile uzlaşma yoluna sapamazdı."**

Bu seçimlerde sağ partilerle Sosyalist Parti'nin tam uzlaşma içinde oldukları ana bir hedef vardı: Yukarda belirttiğimiz bu politik yapıyı değiştirmek ve FKP'nin bildirisinde gösterildiği gibi Amerikan modeli bir politik sistemi yerleştirmek. Yani gitsin Sosyalist Parti gelsin sağ partiler, gitsin sağ partiler gelsin Sosyalist Parti...

Bu hedefe ulaşmak ancak Komünist Partisi'ni iyice zayıflatmakla mümkündü. Ama bu da yetmezdi. Böylece geleneksel bir nitelik kazanmış politik yapıyı değiştirmek için toplumda bu değişikliğin psikolojik ortamının da yaratılması gerekiyordu.

Böylece resmi olarak 15 gün olan ama gayri resmi olarak 7-8 ay öncesinden bütün yoğunluğuyla başlatılan seçim kampanyası bu amaca ulaşmak için, Fransa'da bugüne kadar görülmeyen çok çeşitli yöntemlerin kullanıldığı bir kampanya oldu. Bu yöntemlerden uzun uzun söz etmek bu yazının sınırlarını aşacaktır. Ama genel bir fikirvermesi bakımından bir iki olgu üzerinde durmakta yarar var.

Daha önceki seçimlerde meclis-te grubu olan dört partiden radyo ve televizyonlarda eşit düzeyde söz edilirken bu seçimlerde FKP tüm radyo ve televizyon ve basında bir çeşit sansüre uğradı. Ya görüşlerine hiç yer verilmedi, ya da çok seyrek olarak ve çarpıtılarak sözü edildi. Ama aynı yayın organlarında antisovyetizm, antikomünizm her türlü biçimiyle gündemdeydi. Hatta bundan önceki resmi kampanya günlerinde dört partiye eşit olarak verilen televizyonda konuşma hakkı, bu kez mecliste sağ ve sosyalist partilerin oylanıyla iki sağ partiye 45'er dakikadan 90 dakika, Sosyalist Parti'ye 65 dakika FKP'ye ise 25 dakika olarak yeniden düzenlendi.

Öte yandan kampanya halkın sorunlarına karşı çözüm önerilerinden çok kişiler çevresinde yürütüldü. Tüm Fransa'yı milyarlara mal olan reklamlarla koca koca dev panoları kaplayan politikacı yüzleri doldurdu. Başta işsizlik olmak üzere halkın somut sorunlarının çözümü için hiçbir parti (FKP dışında) somut öneriler getirmedi. (FKP' nin işsizliğe karşı 2 yıl içinde 1 milyon işsize iş alanı açılabileceğini gösteren somut temellere dayanan önerisinden ise ne televizyon, ne radyo, ne de basın bir tek kelime ile bile söz etmekten özenle kaçındı.

Tüm bunlarla genel bir **"politikaya karşı kayıtsızlık"** psikolojisi oluştu ve giderek yaygınlaşmaya başladı. Elbette bu kayıtsızlık ortamının oluşturulmasında, diğer birçok nedenlerin yanında Sosyalist Parti iktidarının yarattığı hayal kırıklığının rolü en başta geliyor.

FKP, seçimlerden zayıflamış olarak çıkmakla birlikte, Merkez Komitesi toplantısında da tesbit ettikleri gibi, tüm kampanyalara karşı direnebilmiş 2 milyon 900 bin bilinçli oya sahiptir. Bunlar, içinde bulunduğumuz koşullarda toplumsal kavgaya katılmaya kararlı oylardır. Seçim kampanyası boyunca 2.500 yeni üye parti saflarına katılmıştır. Devrimci bir partinin gücü yalnızca oy sayısı ile ölçülmez diye belirten FKP, tüm militanlarını, seçim kampanyasındaki hızı hiç eksiltmeksizin savaşımı sürdürmeye çağırıyor.

Öte yandan FKP'yi zayıflatmaya yönelik saldırılar ve özellikle de seçimlerdeki kayıplar üzerinde oynanarak parti içinde çatlaklar yaratmak yolunda manevralar sürdürülüyor.

İstasyonlar karışınca

Türkiye'de verici istasyonların birbirine karıştığı, müzik dinlerken, araya konuşmaların girdiği çok rastlanan olaylardandır. Bu karışıklığın bir örneğini, Evren'in TBMM'de yaptığı konuşmanın Ankara radyosunca naklen verilmesi esnasında, İstanbul Hayvancılık Enstitüsü'nden naklen yayınlanan **"Hayvanlar üzerine bilgiler"** konulu konuşmanın karışmasında gördük. Şimdi bu karışıklığa bir bakalım:

– Sayın Başkan, değerli divan üyeleri ve sayın milletvekilleri...
– Buradaki otlağımız geniş olmasına rağmen, çayırların giderek kuruması nedeniyle, yem sıkıntısı çekiliyor.
–Parlamentodaki milletvekillerini...
– Zaman, zaman da sulama zorluğu çekiyoruz.
– İçinde sizlerin de bulunduğu meclis...
– Abıırları tahsisat yokluğundan tamir ettiremiyoruz.
– Her ülkenin sözü-sohbeti dinlenen büyükleri vardır. Fakat belirli kişiler vardır ki, bunlar...
– Büyük baş hayvanlar kategorisine girerler.
–Özellikle sayın Başbakan Özal...
– Maymunlar sevimli yaratıklardır.
– Ekonomimize gelince, giderek geliştiğine, düzeldiğine...

– Koyunlar aptal değildir, herşeye inanmazlar.
– Kapitalist dünyadaki dostlarımız, başta ABD ve onun Cumhurbaşkanı Reagan...
– En tehlikeli yılan cinsidir.
– Dost ülke ve politikacıları analize ederken...
– Memeli ve memesiz olanları ayırmak gerekir.
– Bizler, Güvenlik Konseyi ve ANAP Türkiye'nin...
– İçini pisleyen, fakat ender bulunan cinslerdendirler.
– Esasına bakacak olursak, Milli Güvenlik Konseyi üyelerini, beni ve Özal'ı...
– Kafese kapamak ve bir süre yiyecek vermemek gerekir.
– Bir adım daha ileri giderek söylüyorum: Reagan, Thatcher, Kohl ve Ziya Ül-Hak...
– Dünyanın her yerinde hayvanat bahçelerinin en ilgi çeken sakinlerindendirler.
– Özellikle Sayın Reagan,..
– Eşine ender rastlanan şempanze türündendir.
– Koçlar, Sabancılar ve diğerleri...
– Kurtlar genellikle bulanık havayı severler.
– Yüce meclisteki bu konuşmamı burada bitirirken...
– Sizlere hayvanlar alemi üzerine bilgi vermekten duyduğum mutluluğumu belirtmek isterim.

Erol DENİZ

Turgut Bey'in Irak'a gitmesini fırsat bilen Semra Hanım gezilere çıkıp denetlemelerde bulundu.

köşe Türkiye Postası'nın yavrusu olduğu için de adına *"Tomurcuk Postası"* dedik. Bize birbirinden güzel isim önerileri gönderen tüm çocuklara teşekkür ediyoruz. Ve yine resim, fotoğraf, bilmece, fıkra ve şiirlerinizi bekliyoruz. Hepinize sevgiler...

23 Nisan'da çocuklar

Bu yıl 23 Nisan Bayramı nedeniyle birçok kentte arkadaşlarınız bir araya gelip eğlendiler, şiirler, şarkılar söyleyip sorunlarını tartıştılar. FIDEF genel merkezinde toplanan çocuklar da o gün Avrupa'nın çeşitli yerlerinden telefon eden arkadaşlarıyla konuştular, notlar aldılar. Ancak gelen notları okuduğumuzda çok şaşırdık doğrusu. Birçok arkadaşınız pasaport harçlarının, bedelin düşürülmesini, Türkiye'de demokrasi istiyorlar. Bunlar çok güzel istekler ama sizin çocuk olarak hiç mi sorununuz yok? Örneğin okulla, derslerle hiç sorununuz yok mu? Okulda, ev de hiç dayak yemediniz mi? Büyükleriniz sizinle yeterince ilgileniyor mu? Havuza, parka, çocuk filmlerine götürüyor mu? Sizi en çok üzen, sevindiren, düşündüren şeyler nelerdir? Daha başka aklımıza gelmeyen birçok sorununuzu neden anlatmadınız? Evet çocuklar bunları belki telefonda anlatmak zor gelmiştir size. Ama *Tomurcuk Postası*'na yazabilirsiniz.

Bremerhaven'da çocuklar 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutladı.

FIDEF Genel Merkezinde toplanan çocuklar telefonlara cevap verdiler

Londra Halkevi çocuk korosu

Bu fotoğrafı sizin için Londra'dan Nezihe Kalkan göndermiş. Nezihe mektubunda şöyle yazıyor: *"Ben 7 yaşındayım. Bir göçmen ailesinin kızıyım. Türkçe okuma yazma bilmiyorum. Onun için şimdi annem aracılığıyla yazıyorum. Ama Halkevi'mizde çocuklar için bir okuma-yazma kursu açıldı. Ona devam ediyorum. Sonra kendim de yazacağım. Bu fotoğrafı Halkevi'nin çocuk korosunda çektirdik. Sizin için gönderiyorum..."* Teşekkür ederiz Nezihe. Çizdiğin resmi bu sayıda yerimiz olmadığı için yayınlayamadık.

Başarılı gençleri tanıtıyoruz

Gazetemizin açtığı 1985 Gençlik Yarışması'nda dereceye giren gençleri tanıtmaya, şiirde ikincilik ve üçüncülük kazanan gençlerin şiirlerini yayınlayarak devam ediyoruz.

Yarışmaya Mehmet Esen rumuzuyla katılıp üçüncülük kazanan gencin bir şiiri

Yurdumun havalarından bir esinti

Buralar soğuk mu soğuk
Yağmur yağar durmadan
Diner gene yağar
Maden bacaları dumanlı
Tepemizin dibinde külrengi bulutlar
Ben üşümekli titrek
Yabanıl ve yalnızım
Sürekli suskun ortalık
Havası batasıca yerde
Güz ayazından beter insanlık

Buralar ıssız mı ıssız
Koşarım barış yürüyüşlerine
Dostluk tatmak umuduyla
Sarılırım grev türkülerine
Akarbantlar terli ıslak
Kızıla boyalı evde işgalciler
Hababam öpüşürler içten isteksiz
-Ey insanlar nerdesiniz-
Yok mu akşamleyin kapı eşlerinde
Bir çift laf bir iki okkalı küfür
N'olur havasına benzemesin insanlık
Sokakları dolasıca yerde
Yağmura bürünmüş korkunç yalnızlık

Buralar karanlık mı karanlık
Işığa boğuluyor her yanım
Aydınlanmıyor aydınlanmıyor yüreğim
Güneş ayda yılda bir uğrar
Kendi düzenlerine güdümlü
Tekel reklamları ışık saçar
Gözlerimde kömür tozu
Yüreğim buğulu
Özler dururum
Bizim güzelim havaları

Yarışmaya Acem rumuzuyla katılıp ikincilik kazanan gencin bir şiiri

Sıcak kavga

Okulda ders sürüyor,
öğretmen konuşuyor,
çocuklar dinliyor...
Dışarı rüzgarlı,
bahar geliyor
geriden ileriye rüzgar esti
sarstı ağaçları boydan boya
ve ben gözlerimle görüyorum
umuda esen rüzgarlarda
kızıl bayraklar gibi
dalgalanan yemyeşil kavakları
ve hissediyorum kalbimde sıpsıcak
güneşimizin kavgasını
kavga kalbimi yaktı
hayır ısıttı
piştik hepimiz sıcak kavgada
ekmeğin sıcak fırında
piştiği gibi...
ekmek sıcacık:
yenilmeye hazır
biz ama:
yenmeye,
yeneceğiz kavgada!

Yasak !!!

– Efendim **"Yasaklara"** hoşgeldiniz. Biliyorsunuz yasaklarla dolu bir dünyada, yasaklarla dolu bir ülkede yaşıyoruz. Buraya gelirken bile kimbilir ne yasaklarla karşılaştınız. Ama burada karşılaşacağınız yasak **"şey"** bir yasak...

– Dur!

– Efendim?

– Yasak!

– Ne yasak?

– Burdan geçmek yasak.

– ?!..

– Soğanlı var, sarmısaklı var. Hangisini tercih edersiniz?

– Nasıl?

– Ne demek nasıl, yasak yani, basbayağı yasak kardeşim. Burdan geçmek yasak! Yaaassaak, yasak!

– Ben eve gidiyorum.

– Olabilir.

– Olabilir tabii...

– Hayır burdan olmaz, burdan yasak..

– Eve gitmek mi yasak?

– Eve gitmek yasak değil, burdan geçmek yasak.

– Ben burdan geçmezsem eve gidemem kardeşim. Bizim eve giden tek yol bu yahu!

– O beni ilgilendirmez.

– Haaa! Sizi tabi ilgilendirmez, beni ilgilendirir. Çünkü eve gidecek olan ben olduğuma göre...

– Hayır canım eve gidemeyecek olan sizsiniz. Çünkü burdan geçmek yasak.

– Yani ben eve gitmeyeyim mi şimdi?

– Ben sana eve gitme mi diyorum şimdi?

– Demiyor musun?

– Demiyorum tabii. Bul başka bir yol git kardeşim.

– Başka yol yok kardeşim. Bizim eve giden tek yol bu yahu...

– O beni ilgilendirmez kardeşim.

– Evde çoluk çocuk bekliyor da

– Hiç farketmez.

– Ne farketmez?

– O zaman bırakın geçeyim.

– Olmaz, ben uyguluyorum. Burdan geçemezsin. Yasak.

– Yani ben eve gitmeyeyim. Hayır birşey değil de, eve gitmek yasak deyin de olsun bitsin.

– Sen ne anarşist adamsın yahu.

– Niye yahu?

– Yoksa sen 12 Eylül'den öncesine mi dönelim istiyorsun?

– Nasıl?

– Kardeşim özgür bir memlekette yaşıyoruz, herkes evine gitmekte özgürdür.

– Eeee?

– Biz eve gitmeyi yasak etmiyoruz Burdan eve varmayı yasak ediyoruz.

– Haaa... Çok iyi yapıyorsunuz.

– Yapıyoruz çünkü bu yol engellerle engebelerle dolu. Bu yolda bataklar var, tümsekler var. Takılırsın, batarsın. Sizin iyiliğiniz için konuyor bu yasaklar anlasana. Bunu artık nasıl anlatayım bilmem ki. Başka bir dil varsa söyle de anlatayım ha...

– Sağol çok teşekkür ederim de eve nasıl gidecem?

Evet, Zeki Alasya eve nasıl gidecek? Bu sorunun cevabını Devekuşu Kabare Oyuncularının **"Yasaklar"** adlı oyununu videoda seyrederken biz de vermeye çalıştık. Yasakları aşan ve aşamayanların başlarından geçenleri kâh kahkahalarla, kâh buruk buruk gülümseyerek izledik. Olanağı bulunanların video filmine bir göz atmalarını öneririz.

Kısa parçalardan oluşan Yasaklar Müzikalinde ele alınan her konunun aynı başarı ile ele alındığını söylemek pek kolay değil. Ancak bu oyunun yasakların beşiği Türkiye'de de sergilenmeye çalışıldığını düşündüğümüzde, konuyu yumuşatan, yer yer de

Bu video filmini seyrettiniz mi? / Berin UYAR

Aksine seyirciler ile oyuncular arasında sürekli bir diyalog var. Öyle ki oyuncu çoğu zaman oyunu gelişen diyaloglara göre değiştirmek zorunda kalıyor. Bu özelliği nedeniyle hiç beklenilmeyen bir anda, tek bir oyuncu ile başlayan oyunun kadrosunun genişlediği olabiliyor. Seyirci olarak gelen bir edebiyatçının şiirlerinden, hikayelerinden bölümler okuduğu, hatta akrobat ve dansözlerin kendiliklerinden oyuna katıldıkları bir eğlenceye dönüşebiliyor.

Kabarenin temel ve değişmeyen özelliği ise **toplumsal yaşam** ve **müzik.** Bu ikisi olmadan kabare olmaz. Gücünü, konularını güncelden (aktüalite) alıyor. Tuluat (imprevizasyon) kabarenin ayrılmaz ögelerinden biri...

Müzik ve sözün içiçe geçtiği neşeli, uçarı ama acımasız bir toplumsal taşlama sanatıdır diyebiliriz kısaca kabare için.... Bu özelliği nedeniyle kabare ilericidir. Hitlerin toplama kamplarında yokedilen sanatçılar arasında kabaretistler önemli bir yer tutarlar.

Kabare Türkiye'de ilk kez Haldun Taner tarafından uygulandı. Ve Haldun Taner, Zeki Alasya, Metin Akpınar, Yalçın Gülhan dörtlüsü ile ilk profesyonel uygulamaya geçildi. Iki yıllık bir denemeden sonra batılı anlamda kabare türünün Türkiye'de yürümediği görülerek, geleneksel **"Ortaoyunu"**muzun bazı özelliklerinden yararlanılarak yeni bir biçim kazandı. Kısaca **"Batı"**nın tiyatro sanatı ile Türkiye'nin Ortaoyunu gelenek ve kuralları ile bir araya gelerek ülkemizde yeni bir toplumsal taşlama sanatına ebelik etti. Birkaç örnek vermek gerekirse, Devekuşu'nun **"Vatan Kurtaran Şaban"**ını, **"Beyoğlu-Beyoğlu"**sunu, Haldun Taner'in **"Gözlerimi kaparım vazifemi yaparım"**ını Aydın Engin'in **"Devr-i Süleyman"**ını sayabiliriz.

Münih'te GEW tarafından Ruhi Su'yu anma günü düzenlendi

Bir anma toplantısının ardından

Şükrü KORKMAZ

Salona girdiğimizde oldukça düşünceliydik, anma gecesinin başlamasına az kalmıştı ama henüz salon boş denecek gibiydi. Yanımda birlikte salona girdiği-

dinliyordu.

Bravo dostlar, bravo arkadaşlar. Bu kadar olgun seyircinin önünde türkü söylemek ve hele hele böyle önemli bir anma gecesinde gecenin önemini kavramış kitleyle birlikte olmak Sü-

"Yüzyılların Gerçeği ve Mirası" (Insanlık tarihine giriş)

Tarih okumak

Ünsal GÜVEN

Yan taraftaki başlıktan da anlaşılacağı üzere, Sayın Tanilli'nin Say Yayınlarınca basılmış yeni kitabı söz konusu olan. Gazete, benden bu kitabın okunup tanıtılmasını istediğinde doğrusu, üstlendiğim işin, şimdi düşündüğüm kadar zor bir iş olduğunun bilincinde değildim. Ve, gene itiraf etmem gerekir ki, özellikle kitabın başlarındaki bölümleri okurken zorlandım. Bilmediğim pek çok konu vardı. Ancak kitap,

Salona girdiğimizde bildiğim düşünceliydik, anma gecesinin başlamasına az kalmışti ama henüz salon boş denecek gibiydi. Yanımda birlikte salona girdiğimiz sanatçı arkadaşım Sümeyra'ya baktım, suskundu. Bir kaç arkadaş salona, ses düzenine son şeklini veriyorlardı. Dakikalar asırlar gibi uzun geliyordu insana. Bu büyük ustaya, Türk müziğinin üstadına Ruhi Su'ya uygun bir anma gecesi olmalıydı bu gece. Hem içeriği, hem de katılım açısından böyle olmalıydı.

Aradan yarım saat geçti. Münih DGB (Alman Sendikalar Birliği)nin büyük salonu giderek doluyordu. Düzenleyici arkadaşların gözleri parlamaya başladı. Şimdi, gelen misafirleri daha bir başka coşkuyla karşılıyorlardı.

Nihayet başlama saati geldi, 300 kişilik salon hınca hınç dolmuştu. Önce selamlama konuşmaları ve arkasından çok güzel, övgüye değer bir senaryoyla hazırlanmış, büyük usta Ruhi Su'nun yaşamından dilimler sunan dia ve video programı.

Zaman zaman göz yaşlarımı tutamaz oluyor, ister istemez arkamı dönüp gizlice gözlerimi silmek istiyordum, baktım sadece ben değilim gözleri dolan. Kâh diadan resmi, kâh videodan o gür, coşkulu sesi geldikçe bütün misafir kendisini tutamıyor, gözlerini siliyorlardı. Ben de artık gözyaşlarımı gizlemenin anlamsız olduğunu farkettim.

Ara verildi, ve aradan sonra sunucu arkadaş mikrofona geldi, büyük usta Ruhi Su'yu en iyi yaşatan, onun türkülerini onun tarzıyla en iyi söyleyen, Ruhi Su'nun öğrencisi Sümeyra Çakır'ı sahneye davet dediyorum dedi ve arkasından alkışlar arasında Sümeyra, her zamanki alçak gönüllü tavrıyla elinde sazı çıktı sahneye. Söyledi çaldı, bize birbuçuk saat boyunca Ruhi Su'yu yaşattı türkülerinde. Pir Sultan'dan, Karacaoğlan'dan, Yemen türkülerinden, Kurtuluş Savaşı türkülerinden örnekler sundu.

Dinleyiciler pür dikkat, duygulu, cankulağıyla dinliyorlardı Sümeyra'yı. Çocuklar bile susmuştu. Herkes kendisini o güzel sesin, o güzel Türkülerin ve o güzel sanatın etkisine kaptırmış nefes almaktan bile çekinircesine

dışlara, Sümeyra'ya. Teşekkür ediyoruz bize böyle güzel bir gece yaşattıkları için. Ve bir kez daha bravo diyoruz. Ancak bu kadar oluyor.

deşim.

– Evde çoluk çocuk bekliyor da

– Hiç farketmez.

– Ne farketmez?

– Çoluğun çocuğun beklemesi farketmez.

– Aaaaaa!

– Tabi çocuksuzlara yasak, çocuklulara serbest diye bir şey yok ki... Bu memlekette eşitlik var. Yasaksa herkese yasak.

– Peki kim koymuş bu yasağı?

– Ben koymadım.

"Düğün içinde düğün"

Batı Berlin Türkiyeliler Merkezi Tiyatro Grubu 12 Nisan'da dernek salonunda bir düğün sırasında **"Düğün içinde düğün"** adlı ilk gösterisini sundu.

Konusunu geçmişteki başlık parası sorunundan alan oyun, köy seyirlik oyunları motiflerinden yararlanılarak, açık biçim sahne tekniği ve meydan oyunu düzenlemesiyle seyircilerin arasında ortada oynanıyor.

Metin uyarlaması ve rejisini Zarif Zeki Şahin'in yaptığı oyun, 150 bin Türkiyelinin yaşadığı Batı Berlin'de, bir türlü aşılamayan seyirci azlığı ve tiyatronun kendi seyircisini yaratma zorunluluğunun bilinciyle düğünlerde oynamak üzere hazırlanmış.

İlk kez tiyatro seyreden bir izleyici ölçeğinden hareket edilerek, oyun sırasında uygulanan bir seyirci anketiyle de beklentiler, tepkiler belirlenmeye çalışılıyor. Almanya'da Türk tiyatro grupları, üzerine bir kitap hazırlayan Şahin'in, kitapta yer alacak seyirci bölümü bu nedenle, bilimsel verilere dayanan bir alan araştırması olarak deneysel özellikler taşıyor.

Eski köy düğünlerinin oyun çıkarıcısı olan bir Arap motifiyle oyun, zaman zaman anlatı ve yabancılaştırma tekniği kullanılarak, şimdiye değin tiyatroya karşı varolan önyargıları kırmayı hedefliyor. Ayrıca metinde yapılan değişikliklerle video kültürünün yarattığı melo-dramatik etkiye bir alternatif de oluşturulmaya çalışılıyor. Seyirciler oyun sırasında oyuna katılarak aktif bir etkileşim kuruluyor.

Önümüzdeki günlerde de değişik düğünlerde gösterilerine devam edecek **"Düğün oyunculları"**nın ikinci oyunu izleyicilerden gelen izlenimlerden ve anket sonuçlarından yararlanılarak oluşturulacak

değini söylemek pek kolay değil. Ancak bu oyunun yasakların beşiği Türkiye'de de sergilenmeye çalışıldığını düşündüğümüzde, konuyu yumuşatan, yer yer de sulandıran bölümlerini anlayışla karşılayabiliriz. Cuntanın koyduğu yasaklardan, geleneksel yasaklara ve hatta insanın kendi kendine koyduğu yasaklara kadar birçok konu güldürü ustaları Zeki Alasya, Metin Akpınar ve Kabare oyuncuları tarafından dans ve müzikle yoğrularak başarıyla canlandırılmış.

Kabare tiyatro mudur?

Kabare sanıldığı gibi tiyatrodan doğmuş bir yan tür değil. Tiyatroya yakın ama kendi başına bir gösteri türü. Geçmişinin taa Ortaçağ'a kadar uzandığını ve Orta Avrupa'dan (Fransa) doğduğunu söylüyor tiyatro tarihçileri.

Kabarenin klasik tiyatro gibi değişmez kalıpları yok. Bazen tek bir oyuncu ve bir orkestra ile uygulanıyor, bazen bir baş oyuncu (Kabaretist), yardımcı oyuncular, orkestra ve dansçılardan oluşan uygulamaları da var. Genellikle bir sahnede değil, bir **"kafe"**nin masaları arasında oynanıyor. Bazen de kahvenin bir köşesine konan bir yükselti sahne diye kullanılıyor. Oyun esnasında seyirciler normal yaşamlarını sürdürüyorlar. (Kahve ve içki içmek gibi) Ama bu doğal ortam bir olumsuzluk getirmiyor.

SERVER TANİLLİ

yüzyılların gerçeği ve mirası

İNSANLIK TARİHİNE GİRİŞ

II. KİTAP ORTAÇAĞ

Yeni çıktı

Ödemeli isteme: SAY YAYINLARI Nuruosmaniye Cad. Turbedar Sok. 4/1 Çağaloğlu-İst. Tel: 526 17 54

Almanya içinde isteme: ORTADOĞU VE KAYNAR KİTABEVLERİ Fiyatı: 25.- DM

doğrusu, üstlendiğim işin, şimdi düşündüğüm kadar zor bir iş olduğunun bilincinde değildim. Ve, gene itiraf etmem gerekir ki, özellikle kitabın başlarındaki bölümleri okurken zorlandım. Bilmediğim pek çok konu vardı. Ancak kitap, ilerledikçe ne yapılmak istendiği daha açık hale geliyor; daha bilinçle okunuyor; öğrenme ve düşündürme süreçleri et kinleşiyor.

Kitabı bitirdikten sonra, aynı soruyu tekrar sordum kendime: **"Tarih neden okunur, neden öğrenilmek istenir?"**. Özellikle ülkemizdeki resmi tarih anlayışını dikkate aldığımızda bunun yanıtını çok kaba ve çirkin bir şekilde buluyoruz. İmparatorlar, askeri seferler ve devlet fikrinin yüceltilip, temel konu haline getirildiği tarih anlayışının, bugün sürdürülen politikaları beslemek, ona dayanak sağlamak için hazırlandığı çıplak gözle bile görülüyor. Diktatörlüğü besleyen ideoloji de şiddetin ve terörün ideolojisi **"şoven milliyetçiliğin"** ideolojisi oluyor. Bu haliyle tarih olmaktan çıkıyor, bir düzmece oluyor.

Sayın Tanilli, çalışmalarında, bugünü hazırlayan temel etken olarak, **"tarihi nasıl değerlendirmek gerekli"** sorusuna çok farklı yaklaşıyor. O sadece insanı insan yapan değerleri ve onların gelişimini konu alıyor. Sosyal iktisadi yapı ve bunun evrimi, halkın günlük yaşamı, düşünce bilim ve teknikteki, sanat ve edebiyattaki gelişmelerin halkların yaşamında somutlanması, onun tarih anlayışını temellendiriyor.

Değerli tarihçi Carr **"Tarihten ders çıkarmak hiçbir zaman tek yönlü bir süreç değildir. Geçmişin ışığında bugünü öğrenmek, aynı zamanda bugünün ışığında geçmişi öğrenmek demektir. Tarihin işlevi geçmiş ve yaşanılan zaman hakkında daha sağlam anlayışı bunların karşılıklı ilişkileri içinde iletmektir"** diyor.(1) Tanilli, kitabında bu söylenenlerin güzel bir örneği olarak ve bugüne çağrışım yaptırarak, bir dönemi şöyle tanımlıyor: **"Militarist baskılardan gerçekten uzak bir dönemdi başlayan. Düşünce ve sanat alanında hiçbir dönem bu denli zengin olmadı Çin tarihinde. İmparatorların kendileri de, Çin tarihinin o güne dek görmediği aydın kişiler oldular. İçlerinde bir Huei-Song (1100-1125) vardır ki, anlatılır gibi değil: Arkeolog, kolleksiyoncu, sanat eleştirmeni ve ressamdı. Düşünebiliyor musunuz? Arkasından yeni başkent... Resim akademisinin merkezi bir müze kent oldu."**(272)

Tüm dönemlerde, yönetimlerdeki bu tür olumlu gelişmelerin, halkların yaşamında nasıl iyileştirmeler getirdiğini görüyoruz. Baskının, yağmanın öne çıktığı, halkların hallaç pamuğu gibi atıldığı dönemlerin ise, erken ölümler ve nüfusta azalma temel karakteristiği oluyor.

Tarihi, bugünün görevleri için, bugünü tanımlamak için öğrenebilme becerisi ve ondan dersler çıkarmak, günlük yaşamımızda bile önem kazanıyor. İşte Carr, **"geçmiş ve gelecek, tarihin sonsuz zinciri içinde biribirine bağlıdır"**(2) derken, bunu dile getiriyordu.

Aynca uluslaşma süreçleri öncesi, halkların, hangi koşullarda yüzyıllar boyu birlikte yaşayabildiği, bunun olanaklarının nasıl yaratılabildiği bakımında da, geçerli ve tutarlı bilgiler alma olanağımız ortaya çıkıyor.

Kuşkusuz gazetenin sınırlılığı ve üstelik konu üzerinde uzman olmayan bir kişinin ele alışıyla, böyle bir kitabın tanıtılmış olması olanaklı değil. Ben kendi adıma, sıradan bir okuyucu olarak kitabı ele almaya çalıştım.

Kitabın yazarı sayın Tanilli'yi bu çalışması için bir kere daha kutlamak ve devamı için sabırsızlandığımızı belirtmek gerekir.

(1) **"Tarih Nedir?"** s. 91
(2) **"Tarih Nedir"** s. 179

DEDİLER KI...

"İşçi ve işveren, dişi ve erkek gibi."
"Veysel bakanımızın Türk Hava Yolları zammı tüylerimizi diken diken etti." **TİSK Genel Başkanı, ünlü işadamlarından Halit Narin**

"Enflasyonla mücadele bir inanç meselesidir. Önce enflasyonun düşeceğine inanmak lazım." **Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Ekrem Pakdemirli**

"Basın yardım ederse enflasyon düşer." **Ticaret Bakanı Cahit Aral**

"Bizimle yan yana fotoğraf çektirmekten korkmayın." **ISO Başkanı Nurullah Gezgin**

"Marcos ve Duvalier dahil tüm diktatörler dolarlarıyla keşke ülkemize gelse" **ANAP milletvekili Orhan Ergüder**

"Demokrasi çıkmamak üzere rayına oturdu" **Başbakan Turgut Özal**

Anavatancılar vatanı satıyorlar

Yabancılara (özellikle de Körfez ülkeleri ve Suudi Arabistanlılara) mülk satışını öngören yasa meclisten ANAP'ın oylarıyla geçti.

Memleketi başına çöreklendikleri günden beri kiralayanlar, satanlar 6 yıldır yaptıkları bu işi şimdi yasaya bağladılar.

Yasanın meclisten çıkmasıyla, Boğaziçi'nin en güzel tepeleri, koruları için Arap şeyhleri, prensleri kuyruğa girdiler. Şimdiden Sevda Tepesi Suud veliahtı Prens Abdülaziz'in. Prens hazretleri mezhebinde mezarlık ve mezar taşı yasak olduğundan bu tepedeki üç bin kabrin bulunduğu mezarlığın temizlenmesini emretmişler.

Cidde Belediye Başkanı Farisi de Cemile Sultan Korusu'na talipmiş. Ayrıca daha önce halka açılmak üzere İstanbul Belediyesi'nce kamulaştırılacağı açıklanan 24 güzelim koru da bu yasadan sonra Araplara satılacakmış.

Mecliste yasa görüşülürken *"Bu ülkenin her karış toprağı şehit kanıyla yoğrulmuştur. Bu topraklar dolarla satın alınmamıştır"* diyen muhalefet milletvekillerine *"Anavatancı bakan"* Taşçıoğlu *"Bana vız gelirsiniz siz"* diye cevap vermiş.

Memleket topraklarını ABD üsleriyle nükleer silahlarla donatanlar, ülkemizin en güzel yerlerini yeşil dolar için şeyhlere, türedi hovardalara peşkeş çekiyorlar. Ey anavatancılar kimin toprağını kime satıyorsunuz?

Boğaziçi tepe tepe satılıyor. *(Basın)*

"Mehmet kenara çekil"

Libya olaylarıyla ilgili olarak Ticaret Bakanı Cahit Aral'ın 19.4.86 tarihli Milliyet'te yeralan sözleri aynen şöyle *"ABD uçakları hedef şaşırmaz. Dolayısıyla işçilerimiz tehlikede değil."*

Bunları söyleyen koskoca bir devletin, koskoca bir bakanı. Bu ne demektir? Bu sözler resmen *"Libya'da Türk işçilerine birşey olmadığı sürece, ABD burasını bombalayabilir"* demektir. Olayın barbarlığı bir yana, bunu en

Savaş örgütü temsilcisine barış ödülü

Ilk kez bu yıl düzenlenen Atatürk Uluslararası Barış Ödülü NATO eski Genel Sekreteri Joseph Luns'a layık görülmüş.

Hatırlanacağı gibi, Atatürk'ün Cumhuriyet sonrası kurdurduğu tüm kurumlar amacından saptırılarak birleştirilmiş ve ortaya Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu çıkmıştı. Bu kurumun verdiği ödülü Luns, Atatürk'ün *"Yurtta sulh, cihanda sulh"* ilkesi doğrultusunda, dünya barışına, uluslararası dostluk, anlayış ve iyi niyetin geliştirilmesine hizmet ettiği için hakketmiş. Çünkü Luns, NATO Genel Sekreterliği görevini yürüttüğü 13 yıl boyunca NATO'nun ve Atatürk'ün görüşleri doğrultusunda barış anlayışını ve kavramlarını korumuş.

Bütün bunları ödülü Luns'a verdiklerini açıklamak için yaptıkları basın toplantısında Devlet Bakanı Mesut Yılmaz ve Kurumun Başkanı Suat Ilhan söylediler.

Tam da ABD'nin Libya saldırısını NATO Başkomutanı'nın hazırladığının bizzat kendi ağzından açıklandığı günlerde, bu ödülün eski NATO Genel Sekreteri'ne verilmesini Evren de onaylamış.

Ama Devlet Bakanı Mesut Yılmaz bir gazetecinin *"Barış ödülünün bir savaş kuruluşu temsilcisine verilmesi çelişki yaratmıyor mu?"* şeklindeki sorusunu *"NATO bir savaş kuruluşu değil, savunma kuruluşudur."* diye yanıtlamış.

21 aday arasından bu ödüle layık görülen Luns kimdir? 1971'den 1984'e dek NATO Genel Sekreterliği yapan Luns, Rotterdam doğumlu. Üniversite öğrenimi için Almanya'da bulunduğu sıralarda nazilerle işbirliği yaptığı ortaya çıkmıştı. Bunu *"çirkin bir iftira"* diye geçiştiren nazi eskisi Luns Hollanda Katolik Partisi üyesi ve son olarak da Reagan'dan *"Özgürlük Madalyası"* aldı.

Savaş örgütü temsilcisine Atatürk'ün adının arkasına gizlenerek verilen barış ödülüne, Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem yaptığı açıklamayla, *"Ödülün Atatürkçülük adına söylenen ve yapılanlar gözönüne alındığında, Luns yerine Birleşik Amerika Başkanı Reagan'a layık görülmemiş olması yine de memnunluk uyandırmalı"* diyerek en güzel cevabı verdi.

"Sevgilimi bırakırım, sigarayı bırakmam." **Sinema oyuncusu Hale Soygazi**

"MDP gaspedilemez, çünkü mal benim. Kiracılar feshedemez. Ver bir milyar lirayı yarın bir parti daha kurmazsam burada durmam." **MDP eski Genel Başkanı Turgut Sunalp**

"İhtilaller yüzünden AET'ye girmekte geç kaldık" **Ünlü işadamlarından Asım Kocabıyık.**

"1986 yılında enflasyon yüzde 25 olarak gerçekleşecek" **Bozuk plak Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem.**

"Çıplaklıktı birşey yoktur. İnsan denizde çıplaklığa alışıyor. Üstsüzleri poşete koyamayız." **Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu**

"Libya'da Türk işçilerine birşey olmadığı sürece, ABD burasını bombalayabilir" demektir. Olayın barbarlığı bir yana, bunu en azından *"İnsan"* olarak kınayacağı yerde, sadece *"Aman hedef şaşırmayın"* diyor bizim bakan. Oldu olacak Aral, ABD'den bomba atacağı yerdeki insanların önce ismini sormasını isteyiversin.

Bakanın söylediklerinden çıkarak şöyle bir sahne düşünün. Libya üzerindeki ABD pilotlarından biri aşağıya bakıp, aralarında bizim işçi Mehmet'in de bulunduğu bir grup insan görür ve aşağıya seslenir: — *Mehmet yanındakiler kim?* Mehmet yanıt verir: — *Libyalı arkadaşlar!* — *Ulan Mehmet çekil kenara onlara bomba atacağım!*

Mehmet kenara çekilir ama, bombayı kafasına yer. Ondan sonra bizim Mehmet öteki dünyada *"Kandırdım onu, kenara çekilmemiştim"* diye dursun.

Bizim bakanlarda utanma falan olmadığını çoktandır biliyoruz. Bu denli ABD uşağı olduklarını da. Halkı bu kadar aptal yerine koymalarına *"Pes"* doğrusu.

Bremen'den bir okur.

görüşleri doğrultusunda barış anlayışını ve kavramlarını korumuş.

Bütün bunları ödülü

21 aday arasından bu ödüle layık görülen Luns kimdir? 1971'den 1984'e

yık görülmemiş olması yine de memnunluk uyandırmalı" diyerek en güzel cevabı verdi.

Bir de bu yolu deneyin!

Türkiyelilerin, Ortak Pazar ülkelerinde serbest dolaşma hakkı konusunda basına bir açıklama yapan FAC İçişleri Bakanı Zimmermann *"Serbest dolaşma da; bu konuda pazarlığa da hayır"* diyerek, *"Türklere kesinlikle bu hakkı tanımayacağını"* söyledi.

"Yaktın bizi çıra gibi Ezeli ve ebedi dostumuz Alamanya" diyeceği geliyor insanın. Yahu bu adamlar ne kadar nankör? Biz Ankara'yı ziyaret eden FAC yetkililerine dansözler oynatırız, ziyafetler çekeriz, paşalar gibi, sultanlar gibi yaşatırız onları. Bunların hepsini geçen yıl Zimmermann'a da yapmadık mı? Hatta gönlü kırılmasın diye bizim boyalı basın Norbert Blüm'ü *"Türklerin babası"* ilan etmemiş miydi?

Görünen odur ki, FAC hükümetine serbest dolaşıma *"Evet"* dedirtmek için bütün bunlar yetmiyor. Yeni yollar denemek gerekir. Hükümetimize bizim bir önerimiz var: Bir dahaki sefere FAC hükümetinin tamamını Ankara'ya davet edin. Özal'ı tepside oynatın. Özal şıkır, şıkır göbek atarken, Evren'de *"Evet mi hayır mı, söyle bana nedir senin muradın"* şarkısını söylesin. Belki o zaman *"Evet"* derler.

Milli torun ve küçük öğretmen

Anadolu'nun ücra köylerinden biri Kılanoğlu köyü. Yıllar önce başvurdukları halde köye bir ilkokul yapılmamış. Bir vatandaş çıkıp, bir odasını öğrencilere verince, sonunda köye bir öğretmen gönderilmiş. Ama o da bir süre sonra *"evleniyorum"* diyerek çekip gitmiş. Şimdi birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine kim ders veriyor biliyor musunuz? Beşinci sınıf öğrencisi 12 yaşındaki Hatice Ağızlıyüz.

Evet Hatice bir yandan beşinci sınıf kitaplarını okuyor, diğer yandan küçük kardeşlerine bütün bildiklerini en iyi bir şekilde öğretmeye çalışıyor.

Diğer yandan bakıyorsunuz, gazetelerin manşetlerine, milli damattan sonra bir milli torun lafı dolaşıp duruyor.

Son günlerde boyalı basını meşgul eden önemli konulardan biriydi Özal'ın dede olması. Özal'ın kızının yattığı özel klinik devletin tahsis ettiği özel koruma görevlilerince korunuyor. Kliniğin bulunduğu sokak baştan aşağı belediye görevlilerince hergün süpürülüp temizleniyor. Avrupa kraliyet ailelerine taş çıkartırcasına *"milli torunun"* resmi özel fotoğrafçı tarafından çekilip, basına dağıtılıyor. Anne ve çocuğun sağlığı hakkında basına bir sözcü tarafından açıklama yapılıyor.

Şimdi soruyoruz. Anadolu'nun ücra köyünde kendi lerinden 4-5 yaş büyük bir çocuktan ilköğrenimi, derme çatma bir odada alan Kılanoğlu köyünün çocukları da, Özal'ın torunu da bu vatanın evladı değil mi?

Futbola mı başlasak ?

Fenerbahçe kulübü bir yabancı kaleci ile 105 milyon liraya 3 yıllığına mukavele yapmış. Bu Türkiye'de ilk kez olan bir olay değil, son da olmayacak. 70 sente muhtaç olan ülkemiz yabancı futbolcu ile dolu.

Bu yalnız elden verilen transfer parası. Eh bir de bunun aylığı ve primleri var. Bunları da ayda 500 bin olarak hesaplarsak, 3 yılda 18 milyon eder. Hemen şunu ekleyelim. Bu para Türk parası olarak değil, döviz olarak verilecek futbolcuya. Dünyada değeri en düşük paralardan biri olan Türk Lirasını ne yapsın adam?..

Dünya futbol liglerinde en az gol atılan ülkelerden biri Türkiye. Bu paraya köşeden köşeye uçan kaleciyi ülkemizde bulmak ve dövizi memlekette bırakmak işin sadece bir yanı. Ikinci ve önemli yanı ise, hesap ettik, ayda 50 bin lira brüt kazanan bir işçinin, Fenerbahçe'nin 3 yılda ödeyeceği 123 milyonu kazanması için tam 208 yıl *"çalışması"* gerekirdi.

Haydi alan razı, satan razı diyelim. Peki hükümetimiz ne diyor bu işe acaba?